

ipek
Onsun

Ya Sen Olmasaydın

tarayan ve düzenleyen: OZ.

www.mobildepo.com

13 Haziran, Cumartesi

Olamaz ya, olamaz...

Bir bu eksikti.

Şurada çocuğumuza, evimize, işimize yetişeceğiz diye
ölüp bitiyoruz.

Adam (yani Özgür Bey) tutuyor müjdeyi veriyor!!!

Uzuuuun yıllardır görmediği bir amcası varmış.
Almanya'da...

Onun da bir kızı varmış.

İşte bu kız şimdi baba yurduna geliyormuş.

Tamam, hoş geldi, sefalar getirdi.

Vatana millete hayırlı olsun.

Da...

Bundan bize ne kardeşim, bize ne...

Öyle değil mi...

Lakin...

İş öyle değil sevgili defterim.

Bu kız – dikkat dikkat – bizde kalacakmış.

Buyurun bakalım.

Olay nasıl gelişti dersin...

Enin akşam müthiş bir vaxiyette Selin'e Baby TV'nin ka-
pısını geçirmiş, onun müziğini yediklerini...

Bütün dizeği gülücükler saçarak kapıdan içeri girdi. Her
zamanki gibi çantasını kanepeye üstüne fırlattı ve "Nasıl bu-
kalam benim kızlarım," diyerek yanına geldi.

Selin'in yüzünü görmeliydim sevgili defter. Babamın gis-
since nasıl da ağ'lar, güğü'lar yapıyor, o kısa tombul kollan-
ın nasıl da babasına uzuyor, beni kucagına al dercesine...

Oğul, Selin'i kapıya gibi havaları kaldırdı. Bu kızı keyif
çığlıklarıyla yükselen. Babam onu döndürüyor, karpıklı gi-
biyor. Selin'in yanakları pembe pembe... Özgür öpi-
cüklerle boğuyor kızını. Onların seyretnmeye doyuyorum
Benim çifte ağlam otlar.

Onları izlerken hep jüklüyorum, Tanrım bana bunu ya-
pışın için sana binlerce teşekkür, diyorum içimden.

"Çöşüp kokladınız mıttıysa, yemegünüz devam ede-
bilir miye?"

"Bak anne ne diyor canım," deyip, Selin'i mama iskemle-
sine oturttu Özgür.

Sıra gelip, yine her zaman yapıyış gibi tepeme bir öpi-
cük kondurdu.

"Sana bana geldi sonunda," dedim.

O güzel gülüşüyle gülümse-di, yanına oturdu. "Eee, an-
latın bakalım, nasıl geçti gününüz?"

"Selin artık gündüzleri daha az uyur oldu."

"Büyüyor kızım benim."

"Bu da benim zamanım azalıyor anladım gelir. Bulduğın
gibi ne yarıdan geçebiliyorum, ne serden."

"Üzülme canım," dedi elimi okşayarak, "bir süre sonra
her şey daha bir rayına oturacak, senin de kendine ayırdığın
zaman artacak."

Ah, ah! Kadınların işi ne zormuş meğer. Anne olunca

bana daha iyi anladım. Bir yarıdan tüm yüreğinle bebeciyle
birlikte olmak, ağladığında kucagına alıp avutmak istiyorsun,
ona koyuyorsun. Güldüğündeysen yanında olup o tadı an-
ları paylaşmak, büyüme sürecinde yaşanan 'ilk'lerin buğurum
kaçırmamak için çırpıyorsun. Ve bütün bu yarıdanlardan
büyük ama çok büyük mutluluk duyuyorsun.

Oce yarıdan...

Bir mesleğin var.

Yıllarını verdiğin...

Okuduğun, öğrendiğin...

Daha sonra o konuda iyi bir iş bulmak için uğraştığın...

Ve sonunda o iş bulup deliler gibi çalıştığın...

Gece gündüz demeyip, bayram, hafta sonu demeyip geç
saatlere kadar çalıştığın...

Bunca emekten sonra, eh, bundan da vazgeçemiyorsun,
değil olarak.

Bir bir ikilem...

Erkeklerle çok imreniyordum.

Onların böyle ikilemleri yok.

O, çalışıyor. Nokta.

Çenemi okşadı Özgür, "Pek bir dalgınız hakıyordum, oysa
sana müthiş bir haberi var," diyerek beni o müthiş (!) ha-
bere hazırladı.

"Yaaa, neymiş bu son dakika haberi?"

Selin'in ağzını alıp kucagına aldım ve fırsattan istifade
onu sıkı sıkı bağrıma bastım.

Durumuyorum, onu yumuşatmadan duramıyorum. Zor-
la değil ya...

Sonuçta, ikimiz de gözlerimizi dikip, 'babam' ne diye-
cek diye beklemeye başladık.

Böyle sevinçli olduğuna göre güzel bir haber olmalıydı.
"Bir süre için daha kalabalık bir aile olacağız."

Hesaplaaa...

Bu da ne demek yandı...

Özgür neçeli neçeli (gerçi bu şen şakrak halı biraz ortamı ısıtmak için gıbisme geldi ya, neyse...), "Benim Almanya'da yaşayan bir amcam var, biliyorsun," dedi ve ekledi: "Amcamı diyorum ama o aslında uzaktan bir akraba."

Evvahlar... Amcamla mı kalabalıklaşacağız yoksa, diye bu küçük havada uçurmaya başladı.

"Uzun yıllar önce gitmişti. Çalışkandır, akıllıdır. Nitekim şimdi başarılı bir iş adamı oldu, büyük bir oteli var."

"Ne güzel," dedim.

Bu baparı öyküsünden çok, olayın bizimle ilgili bölümü, nâ merak ettiğimi sana itiraf etmeliyim, sevgili sırdaşım.

"İşte bu amcamın bir kızı var, orada doğdu, orada okula gitti. Buraya küçükken birkaç kez gelmiş, o kadar. Geçenler, de amcam arayıp kızının ülkesi hakkında bir fikri olmadığı, kendisinin işleri nedeniyle onu Türkiye'ye götüremediği konusunda yakındı."

"Peki annesi yok mu bu kızın? Babasının zamanı yoksa annesi getirebilirdi pekâlâ."

"Annesi Alman."

"Ah, zo..." diye filmlerden edindiğim Almancamla dalga- m geçtim ve ekledim. "Anlaşılan amcamın eşi de Türkiye'ye fazla bir ilgi duymamış bunca yıl."

Ellerini havaya kaldırdı Özgür, "Valla bilirsin ben bu tür konulara hiç girmem."

"Sonuç?"

"Sonuçta, amcam Aysun'un..."

"Kızın adı Aysun mu?"

"Evet. Aysun'un bizde kalıp kalamayacağını sordu. Ben de, elbette amcamı, dedim." Boynunu büktü. "Ne diye- bildirdim ki..."

"Kaç yanında Aysun?"

"On altı - on yedi yağlarında olmalı."

N'olursun sevgili defterim, beni konuksever olmamakla suçlama. Ama... inan o an başıma balyoz yemiş gibi oldum.

Düşünsene... küçük evimizde ancak idare ediyoruz. Yani, yatılı misafir ağırlayacak durumda değiliz.

Bir konuk odan olur, onun ayrı bir banyosu olur. Tamam o zaman...

Hadı diyelim bir yerde yattık.

Ama evde bebek var yaa...

Bir bebek...

Bu ne demek biliyor musun?

Bu, gece hayatımız son derece renkli geçiyor, demek.

Belli belirsiz saatlerde uyanan bir bebek. Bazen on beş,

bazen kırk beş dakikalık bir ağlayıştan sonra zar zar uykuya

dalan bir bebek.

Yanıp sönen ışıklar, koridorda, salonda atılan voltalar, bez

değiştirme sırasında kopan feryatlar...

Ve böyle bir ortamda...

Bir yabancı kız...

Salondaki kanepede...

Uyumaya çalışıyor!

Manzarayı görebiliyor musun?...

"Ama Özgür," dedim inilderecine.

"Çok haklısın hayatım, çok. Ama amcama nasıl kızını evi-

me alamam, derim."

"Hayır, evde rahat bir ortam olur, bir konuk odası filan,

çekerek kapısını oturur, uyur, ne bileyim... Ama şu durum-

da..."

"Bak mesela Selin ağladığında, sen uyanmayasın diye onu

kapıp salona kaçıyorum ve orada kucaklarında uyutup sonra

yatağına getiriyorum. Oysa şimdi salonda Aysun olacak..."

Sustum.

Gözetimin dolduğunu hissediyordum.

Çok canım sıkılmıştı, çok...

Zaten uykusuzum, yorgunum; bulabildiğim zaman kırıntılarında da içime yetismeye çalışıyorum. Kendimi elinde bilmem kaç tane topu çeviren sirk cambazları gibi hissediyorum. Ve şimdi - bu milimi milimine yaşanan ortama yabancı bir faktör giriyor.

"Peki, ne kadar kalmayı düşünüyor musun konduğumuz?"

Özgür bana cesaret vermek istercesine kolunu omzuma attı. "Aysun'u bilmem ama babası yazı burada geçirmesini istiyor."

Olmaz!

Olmaz!

Yazı geçirmek ne demek...

Günler değil, aylar demek...

Yani şöyle bir hafta, on beş gün değil.

Tam bir karabasan...

"Ae," diye hemen ekledi Özgür, her şeyi bir an evvel söyleyip kurtulmak istercesine, "amcamın bizden asıl istediği, daha doğrusu rica ettiği, kızına ülkesini tanıtmamız. Türkiye hakkında bilgisi yok, diyor."

"Ohoo, misafir etmek bir yana, bir de turist gezdireceğiz desene..."

Beni duymamış gibi devam etti Özgür. "Tüm masraflar ona ait olmak üzere, ülkemizin özel yerlerini gezdirmemizi, bu arada tarihimizden söz etmemizi istiyor. Senin turizmci olduğuna bildiğinden..."

"Aman ne güzel," diye lafını kestim, "bir bebeğimiz olduğumu da biliyor mu amcam?"

"Biliyor, biliyor," diye başını salladı Özgür, "ona durumumuzu anlatmak bakımından ben söyledim."

"Peki, amcam ne dedi?"

"Öyle sıkıntı içindeydi ki... Bana, inan Özgürçüğüm, sizlerden böyle bir şey isterken utanıyorum ama kızım ülkesine o kadar yabancı ki... Onu da kanayamıyorum, bu bizim kabahatimiz. Ne edip edip onu hiç olmazsa iki üç yılda bir Türkiye'ye getirmeliydik ama biliyorsun, eşim Alman ve Türkiye'ye uyum sağlayamadı. Bunun için onu suçlamıyorum. Bir insan bir yere ısır veya ısınmaz. Pek çok Alman dostumuz var Türkiye'ye bayılan ve her yazı orada geçiren; ama benim eşim ısınmadı işte."

"Bana gelince, işlerim nedeniyle, bu yıl da geçiş gelecek yıl götürürüm diye diye bu noktaya geldik."

"İnan, siz benim son umudumsunuz. Daha fazla büyümeden, bu yazı bir aile yanında geçirirse, bir yakınlaşma olur, bu arada da az da olsa tarihini, kültürünü öğrenir, ülkesine ısınır, beklentisi içindeyim, dedi. İşte bizden ricası bu..."

"Başka..." diye dalgamı geçtim.

"Ha, bir de..." diye ciddi devam etmez mi...

Resmen ölecektim!

"Amcam, kızım Ata'mız hakkında da doğru dürüst bilgiye sahip değil. Ona, özetle de olsa, Atatürk'ümüzü ve yaptıklarını öğretilseniz ayrıca minnettar olacağım, dedi. Ve bunu özellikle vurguladı."

"Demek özellikle vurguladı. Aman ne iyi... Özgürçüğüm, darılma ama bir sorum olacak sana."

"Sor hayatım." Beni yatıştırmak için ağzından bal damlıyordu zavallı sevgilimin.

"Madem amcam bu derece endişeli ve bu onun için bu kadar önemli, neden iş hayatından azıcık özveride bulunup, kızını elinden tutup, kendi ülkesine kendi getirip gezdirmiyor, tarihini ve Mustafa Kemal'i tanıtmıyor?"

Özgür sıkıntılı sıkıntılı içini çekti. "Tam da senin bu so-

ratını parıltıyordu. bu aralar karıştı arastımı iyi olmaya
başladı."

"İyi, neyin soruldu?"

"İnce ince anlatırdı ama bir etkek arkadaş meselesi var.
mı filan..."

"Örgütçüüm, yarı delgi diatist anlatırsın mı?"

"Canım işte o yarılar da olan şeyler deni... Aysun'un bir sev-
gisi varmış..."

"Sena?"

"Sena... amcam bu delikanlıyı beğenmiyordı, ya da ne
bileyim işte, bir sebeple Aysun'un arkadaşlık yapmasını is-
tenmiyormuş. O nedenle de bir tağıla iki kuş vurmak misali
hem ülkesine nusun istiyor hem de biraz uzak kalıp bara-
larda yarı arkadaşlar edinirse, ondan vazgeçebilir diye umut
ediyor. Ayrıca bu kışkıllarda birlikte geziye gittirmenin kazana-
da ona da keyif vermeyeceğini, üstelik aralarındaki gerginli-
ğin daha da artacağından korktuğunu ekledi."

"Demek kuzayz sürgün ediliyor buraya."

"Sürgün mü, değil mi bilemem," diye homurdandı Öz-
gürçüüm. Hiç de gelemez böyle sıkıntılı ya da karışık du-
rumlara.

"Peki, amcam o delikanlıyı neden istemiyormuş, söyledi
mi?"

"Valla Serra, ne ben sordum ne de o söyledi. Ayrıca böyle
konulara karışmaya hiç niyetim yok, hem de hiç. Onu gez-
diririm, elinden geldikince bilgilendiririm, sonra da gün ge-
lince evine yollarım."

Selin kucagında kırılamaya başlamıştı. "Selin'in uykusu
geldi. Banyosunu yapıp uyuttuktan sonra konuşmamıza
devam ederiz."

"Ben de sofrayı hazırlar, yemekleri ısıtırım," dedi benim
biricik sevgilim.

"Açıkçası beni beklem. Bilmiyorum, bu uyutma faslı bu-
zen uzun sürüyor."

"Semi sonsuza dek bekleyeceğimi biliyorsun," dedi gıcık-
rımın içine bakarak.

Ah Özgür, ah...

Böylece bizim beşişim odasına yollandık. Onu yatırıp soy-
dum, o pembe topuklarını, bezelye tanelerini andıran ayak
parmaklarını öptüm, öptüm, öptüm.

Biliyor musun sevgili defiet, Selin'i öperken ağzım sula-
mıyor, tescimi ağzım sulanıyor.

O yumuk kolları, gödesi, gıcıklayınca başını yana eğerek
kakar kakır gülmesi, arada bir keyif çığlıkları atması...
Olmaz böyle bir güzelliik.

Böyle bir tatlılık...

Selin'le öpüşüp koklaşmak sakınleymıştı beni.

Banyosunu ılık suyla doldurdum, bebe şampuanıyla da
suyu köpürttüm. Bayılıyor köpüklere...

Ve de suda yüzen oyuncaklara...

Ördeklere, balıklara, toplara...

Rengârenk her biri...

Onu küvete oturttuğumda tombul elleriyle köpükleri ya-
kalamaya çalışıyor, suları fişkurtuyor, ağzına burnuna su ka-
çınca bir an duruyor, sonra aynı hızla suyla oynamaya devam
ediyor.

Artık yıkandık mı desem yoksa sularla mı oynadık, bilemi-
yorum. Sonunda kurulanıp pijamalar giyildi. Işıklar söndü-
rildi, uykü müziği kondu ve Selin kucakta sallanarak, onun
o küçük odasında bir ileri bir geri yürüyerek uykü moduna
geçmesi sağlandı.

Yürüdüm, yürüdüm, yürüdüm.

Kollarım ağrımaya başlamıştı ama o da uykuya dalmak
üzereydi.

Gözler kapamıyor, nefesi uyku temposuna giriyordu ki...

Oat karanlığının diye bir ses.

Ve...

Anında açılan gözler...

Körkük dolu bakışlar...

Azaba ağlasam mı dercesine kıvrılmış bir alt dudak...

"Uyu uyu, uyu" diye fısıldadım, "önemli değil."

"Uyu uyu, uyu" diye fısıldadım, "önemli değil."

İçimden üst katakileri bir elime geçirirsem... diyor-

dim.

Derken... Herlerden çatı çatı klakson sesi...

Ve - yine aralanan gözler.

Hani korna yasağı vardı. Şeytan diyor, çık sokağa, döv o

korna çalımı...

Biliyor musun sevgili defter, şu Selin'i uyutma mesele-

si sonucunda ne kadar gürlütücü bir toplum olduğumuzun

daha bir farkına vardım.

Neyse, haydi bakalım al baştan, yürümeye başladık, Selin

kucaklarında.

Yürü, yürü, yürü.

Kol değiyti.

Yürümeye devam...

Ve...

Sonunda uyudu benim tatlı kızım.

Annem... öyle uyudu diye hemen yatağa koymak yok.

Uyku derinlemeden yatağına koyarsan uyanıverir.

Bunu da acı tecrübeler ve bol okumalar sonucu öğrendim.

Buluyor musun canım sırdaşım, Selin sayesinde kollarım

boyayla güçlendi, ağırıklarla çalışmama gerek kalmadı.

Şaka, şaka...

Neyse, sonunda onu yavaşça yatağına koydum. Melekler

gibi uyuyordu.

Bir süre seyrettim onu. Sonra bir gölge gibi dışarı süzülüp

Özgür'un yanına geçtim.

Canım benim, soframızı, hem de tertasa hazırlamış, salata-

yı yapıp yemekleri hazırlamıştı.

"Sen otur, ben yemeği getireyim," diyerek mutfaka doğru

seğirtti. Bu arada ben de Selin'in diyalogunu açıp kendim

koltuğa bıraktım.

Gece ne güzeldi.

Yıldızlar pırıl pırıldı. Hafif bir esinti yüzüme dokunup

gitti.

Özgür gelip karnıma oturdu.

Bir süre sessizlik içinde yedik yemeğimizi. İkminiz de gü-

nün yorgunluğunu çıkarıyorduk sanki.

"Bak canım," diye konuşmaya başladı Özgür, "az önceki

konuya dönmek istiyorum. Canımın sıkıldığını biliyorum ve

sana yerden göğe kadar hak veriyorum. Ama ne yapabiliyordum,

sen söyle. Amcamı nasıl hayır diyebilirdim."

Yalvaran gözlerle bakıyordu bana.

"Haklısın, öyle bir şey diyemezdin," sözcükleri çıktı ağ-

zımdan kırık dökük.

"Ama bak," dedi Özgür, "bu konuda tüm sorumluluğu

ben üstleneceğim. Sana hiç yük olmayacak, söz."

"Nasıl olacak bu?"

"Onunla ben ilgilenmeyeceğim. Bir kere tarifle, özellikle

Atatürk'le ilgili konuları ben öğreteceğim. Sonra, İstanbul'da

görmesi, görülmesi gereken yerlere ben götüreceğim, sen

onunla hiç uğraşmayacaksın. Evde de kendi kendini meşgul

edebilir. Küçük bir kız çocuğu değil ya bu, koskoca bir genç

kız."

"Böylece sen kendi programını aynen yürütecek, Selin'le

ve işinle ilgileneneceksin. Başka hiçbir şeyle uğraşmanı istemi-

yorum. Aysun tamamen benim projem olacak."

Dayanamadım, gülmeye başladım.

"Alemim Özgür."

"Ne var şimdi?"

"Ayşın benim program, lütfen gılgıyıyorum."

"Ayşın benim program, sıracam duymasın ama başa gelen çekilir."

"Ne yapıyorsun, sıracam duymasın ama başa gelen çekilir."

Madem bir iş üstlendik, bari efendice elimden geleni yap-

Madem bir iş üstlendik, bari efendice elimden geleni yap-

Madem bir iş üstlendik, bari efendice elimden geleni yap-

Madem bir iş üstlendik, bari efendice elimden geleni yap-

Madem bir iş üstlendik, bari efendice elimden geleni yap-

Madem bir iş üstlendik, bari efendice elimden geleni yap-

Madem bir iş üstlendik, bari efendice elimden geleni yap-

Madem bir iş üstlendik, bari efendice elimden geleni yap-

Madem bir iş üstlendik, bari efendice elimden geleni yap-

Madem bir iş üstlendik, bari efendice elimden geleni yap-

Madem bir iş üstlendik, bari efendice elimden geleni yap-

Madem bir iş üstlendik, bari efendice elimden geleni yap-

Madem bir iş üstlendik, bari efendice elimden geleni yap-

Madem bir iş üstlendik, bari efendice elimden geleni yap-

Madem bir iş üstlendik, bari efendice elimden geleni yap-

Madem bir iş üstlendik, bari efendice elimden geleni yap-

Madem bir iş üstlendik, bari efendice elimden geleni yap-

Madem bir iş üstlendik, bari efendice elimden geleni yap-

Madem bir iş üstlendik, bari efendice elimden geleni yap-

Madem bir iş üstlendik, bari efendice elimden geleni yap-

Madem bir iş üstlendik, bari efendice elimden geleni yap-

Madem bir iş üstlendik, bari efendice elimden geleni yap-

Madem bir iş üstlendik, bari efendice elimden geleni yap-

Madem bir iş üstlendik, bari efendice elimden geleni yap-

Madem bir iş üstlendik, bari efendice elimden geleni yap-

Madem bir iş üstlendik, bari efendice elimden geleni yap-

Madem bir iş üstlendik, bari efendice elimden geleni yap-

Madem bir iş üstlendik, bari efendice elimden geleni yap-

Madem bir iş üstlendik, bari efendice elimden geleni yap-

Madem bir iş üstlendik, bari efendice elimden geleni yap-

Madem bir iş üstlendik, bari efendice elimden geleni yap-

Madem bir iş üstlendik, bari efendice elimden geleni yap-

Madem bir iş üstlendik, bari efendice elimden geleni yap-

Madem bir iş üstlendik, bari efendice elimden geleni yap-

Madem bir iş üstlendik, bari efendice elimden geleni yap-

Madem bir iş üstlendik, bari efendice elimden geleni yap-

Uf ya, uf...

Onc yandan Özgür'e de acımadan edemeyorum. İki ayağ

arasında kaldı garibim. Bir yanda adeta yalvaran bir arıca, öce

yanda burnundan üfleyen bebelki bir kadın...

Beni tavlamak için karamelli dondurma almış grimsiz.

Canım benim yaa...

"Ama bu, karamelli dondurma olursa, ne dersin?"

"Okey, derim."

İşte sevgili defterim, durumlar böyle.

Görüyor musun, neler geldi başıma.

İşin yoks şimdi sivilceli, ucubik bir kızla uğraş.

Bakana, babasıyla da takışık vaziyetteymiş.

Kesin bunalımlı, aksi bir şeydir.

İsyankâr havalarda...

Bunu mu çekeceğiz şimdi.

16. Hacı, Pazarlı

Çöle, haylazın...

Selâm...

Bir iç, ağıl geçirmek meğer ne güzel şeymiş!

Unutmuşum! Benim unuttuğum!

İnan gör anırm Selâm'e bakın, bir de sevgilimle topkâ eski gülsüdeki gibi unutmuşuymuş!

Tahu ki dedim unutmuşum...

Daha önce düşünülmemiş bile.

Selâm'ı yoldamak, yoldamak ve uyutmak -asıl uyutmak- birşey zaman elyor. Bu işleri yapıpken anırm'e epeyce bir dersimden, yeni gelişesi beklenen meyhan misafirimizden yolumdan.

Ben de beklediğim gibi damadına atka çıktı. "Anırm Serrâ-ıgün, böyle bir durumda ne yapabiliyorsun?"

"Ben de hermen benim taradım tutarsın," dedim bir hayım. "Pekâlâ da, unutmuşum, canım benim, evimiz küçük, sadece ne salata bir uğruruz, bir de bebezimize var biliyorsun, bu işi bir haykâr yapar olamaz mı, diyebilirdi."

"Diyemiydim çünkü benimsi inceleyinceği hepce bir dilerim çok sevilirdim."

"Of, of..."

"Serra, artık çıkmış bir kaza. Ve mudem iş bırı dıgı, en iyisi bizim işte unutmam ve gılece yınde dımden gılece yıgırm."

"Zaten ben de Özgür'e aynı bırıle dımden de, hayıldı, hayıldı. Ne yice gıleceğüm kıldı, ne dımden, ne bırıleğüm..."

"Gıleceğüm emü hak, nasıl minnet dıymış sara."

"İyi de ben o sözleri söyledim ama şımden kemü kende- me bırı, de böyle konuşmıyordum."

Anırm, uzatma dercesine bırıgı salladı. "Derdim yı, un- dırmıyot hak. Yoksa benı kendim bırıp dımden benı de yı- polardır bir işe yaratmıyacak." Ve sardı. "Ne zaman gıleceğüm bir kaza?"

"Harıran sonunda gıleceğüm."

"Pek bir şey kalmamış deneme."

"Öyle," dedim derin derin içim çekerek.

Anırm, "Herin sen bırık bu lıfırları da sana yıldı verete- ğim habere kulak ver," dedi kımıyı kapamak istemeye. Ama gıleceğüm böyle bir parlayırdı ki, "Hayırdı," demekten kendimi alamırdım.

"Sana ikısıcı bebezimı bekliyorsun."

"Ne dıyorsun anırm," diye zıpladım yerimden, "ipe bu bırı- rıka."

"Evet," dedi anırm, "Murat'la Defne de çok sevindiler."

"Bak sen yına! Böyle bir haberi ilk benim dıymam gılece- mez mıydı? Herkesin haberi var, benim yok. Bunun bezedim sormaz mıyım ben ona."

"Yok, yok, hakızlık etme, bizlere de dıın haberi verdi za- un. Seni aramış ama uykusuz bir gıortan ardından Selâm'e"

birlikte uyuyormuşsunuz. Bu durumda seni uyandırmak is-
tememiş."

"Ve tabii ki Pembe de, her zaman olduğu gibi, mesajı bana
iletmedi."

"Neyse, daha sonra ararsın onu."

"Anne bak, babaannemin dedikleri oluyor. Orada boş boş
oturacağına peş peşe çocuk doğursun, onları büyütsem de-
miş de, Sırma nasıl kızmıştı."

"Sahi, babaannem nasıl? Ona bakarı hanımdan memnun
mu?"

"Şükürler olsun, memnun. Geçenlerde aradığımda, o be-
nim sözi dilime alıştı, ben de ona, dedi."

"Mucize! Babaannem evinde bir yabancının varlığına alış-
mış. Bu bir mucize!"

"Sana sevgilerimi yolladı."

"Ah, arıyamadım onu..."

"Merak etme, ben ona senin durumunu anlattım, çok an-
layışlıydı. Çocuk bakmak, hele de ilk aylarda kolay mı, dedi.
Yerinesine içmesine dikkat etsin, öyle zayıflayacağımı diye yeni
masa sağmalıklara uymasın, can boğazdan gelir, dedi."

Tipik babaanneciğim benim.

"Sırma'lar ne zaman geliyorlarmış?"

"Galiba eylülde, kocasının izin alacağı zamana bağlanmış
gelişleri... Define şimdiden hazırlıklara başlamış bile."

"Çeyiz'e geçmeden İstanbul'a uğrayacaklar, değil mi?"

"Sanırım önce doğru İzmir'e gidecek, dönüşte bir süre
İstanbul'da kalacaklarmış."

Ailenin tüm haberlerini aldıktan sonra, Selin'i anneme ba-
rakıp Özgür'le sinemanın yolunu tuttuk.

Othi, patlamış mısır kokusunu da bir özlemişim ki...

Tabii Özgür'le el ele film seyretmeyi de...

Üstelik sevgili kocam, aslında kendisinin pek de bayılma-

dığı ve 'kız filmi' diyerek dalgasını geçteği romantik komedi
nâründe bir filme almıştı bileti.

Koltuğa gömüldüm, padatmış mısır yiyerek derse derse
Sandra Bullock'u seyrettim.

Çakışta, "Eve gitmeden burada bir kahve içmeye ne der-
sin," diye sordu ve ekledi, "eski günlerdeki gibi..."

"Baylırım," dedim, "ama önce bir evi arayayım, yani an-
nemle konuşayım."

"Serr! Bu akşam, annemi bu kaçancı arayışın, sorabilir
miyim..."

"Aman Özgür..."

"Çok ciddiymi, kaçancı arayışın? Gerçekten merak ediyor-
rum çünkü ne zaman baksam, elinde telefon, Selin'i arayıp
yorsun."

"Abartmayalım Özgür Bey, alt tarafı evden çıktıktan sonra
aradım."

"Sözünü kesiyorum ama evden çıkar çıkmaz aramanın
mantığını öğrenebilir miyim?"

"Çünkü avukat bey, eğer uyanmış ağlıyorsa ben de geri
dönüp onu uyutup içim rahat olarak filmimi izleyebilirim,
diye düşünmüştüm."

"Ya da hiç gidemeyecektük."

"Eh, o zaman da kader utansın, derdim."

"Peki, annenin de bir zamanlar anne olduğunu ve seni sağ
salım yetiştirebildiğine göre, Selin ağladığı takdirde bununla
baş edebileceğini hiç düşünmüyor musun?"

"Öf yaa, Özgür..."

"Tamam, lütfen saymaya devam eder misin?"

"Ne diyordum, evden çıkarken bir, sonra film başlamadan
işler yolunda mı diye mesaj attım anneme, yolunda cevabını
alınca rahatladım."

"Sonra?"

"Sonra tabii ara verildiğinde... Şükürler olsun muşıl muşıl uyuyormuş."

"Sonra?"

"Bir de şimdi arayacağımı, eğer uyamamışsa biz de gidip huzur içinde kalıvermeyi içebileceğiz. İşte hepsi bu kadar."

"İnanılmazsın," diyerek başını iki yana salladı Özgür. "Eminim farkında değilsin ama bir yerden dönerken, evi gö-rünce bir hızlanıyorsun ki..."

"Tıpkı atların ahırlarını gördükleri zamanı hızlandıkları gibi mi?"

"Şimdi ben ne diyeyim; evet desem kızarsın, hayır de-sem..."

"Tamam, tamam, mesele anlaşılmıştır."

Eve dönerken de özellikle dikkat ettim nasıl davranıyo-rum diye. İnanır mısın sevgili defterim, gerçekten de evi gö-rünce hızlandım. Selin'in odasına girip onu görene kadar bir telaş, bir telaş.

Sonra rahatlıyorum.

Oysa yanında mutlaka güvendiğim biri var. Ya Özgür'ün annesi, ya annem...

Arna yine de...

İşte bu da böyle bir şey.

Büyükler insanın ilk çocukta böyle olduğunu, ikincide çok daha rahat davrandığını söylüyorlar.

Sonuçta, sinema çok iyi geldi.

Daha sık çıkmaya gayret etmek gerek.

19 Haziran, Cuma

Bu Özgür beni öldürecek!

Avukatlık iliklerine işlemiş adamın.

İnanılmaz bir şey.

Bak anlatayım da gör, sevgili defterim.

Şimdi Aysun gelecek ya...

Ve amcası Özgür'e onu eğitmesi için ricada bulundu ya...

Artık bızımki bunu bir ciddiye aldı ki bu kadar olur. Dün gece baktım, oturmuş harıl harıl bir şeyler yazıyor.

"Ne yapıyorsun?" diye sordum.

"Aysun'a öğreteceğim konuların başlıklarını hazırlıyo-rum."

"Ciddi olamazsın..."

"Neden öyle diyorsun Serra, düşün ki bu bir Türk kıza..."

"Dikkatini çekerim - yarı Türk yarı Alman," diyerek sö-zünü kestim.

"Evet öyle ama Almanlığı biliyor çünkü orada yaşıyor, o kültürün önemli konularını ve şahıslarını da biliyor çünkü orada okula gidiyor."

"Yani bir yanı tamam, ya öbür yanı?"

"Öbür ailemin ne tanıyor ne de ülkesiyle ilgili önemli kulanı biliyor. İyze onun için ben de bütün bunları ona za ve ür şekilde nasıl anlatılır, nasıl öğretilirim diye araştırıyor, çeşitli kitaplardan alıntılar yapıyor, notlar alıyorum."

"Hoyatın bu kız buraya kurs görmeye gelmiyor. Biraz becerikli'ü geçirirsin, eline de tutarlar için hazırlanmış kitaplardan verirsin, bir fikri olur. O yaştaki bir kız için bu kadar yetat de arat bile."

Bayım iki yana salladı Özgür, "Olmaz Setra, madem bu ratu iki ay kalacak, bunun bir anlamı olmalı. Gerçekten bir şeyler öğrenip gameli. Yoksa ne diye geliyor ki..."

"Valla senin bu planlarının Aysun'un hiç hoşuna gideceğini sanıyam. Bak, demedi deme."

"Ana ben," dedi kendini tema halde öğretmenliğe kapıtanmış olan sevgili, "bunu ona cazip hale getireceğim."

"Nasıl olacak bu?"

"Bir kere onu gezdirerek öğreteceğim. Yani, İstanbul'un kültür açısından önemli yerlerine götürüp, oralarda onu sıkmadan, sohbet havasında bilmesi gerekenleri anlatacağım. Nasıl? İyi fikir değil mi..."

Hevesini söndürmemek için, "İyi fikir," dedim ama aslında bence hiç de iyi bir fikir değildi. Hele de söz konusu olanın, o yaşı bir kız olduğu düşünülince.

"Setra," diye devam etti benim sevgili öğretmenim, "onu becerikli dışarda da gezdirmeyi düşünüyorum."

"Ooo, bakıyorum iyi büyütüyorsun."

"Tabii ya, iki ay boyunca aynı şehirde, aynı evde tutarsan sokak, ilgisini kaybeder."

"Peki, nerektir görmeyi düşünüyorsun?"

"Ne biliyorum, Kapadokya ilginç olur mesela."

"Bak bu güzel olur," dedim. Gözleri parladı bu sözlerin üzerine.

"Mesela Kazdağları'na, Antalya'ya götürmek isterim." Durdü, bir düşündü, "Duruma göre bakacağız ama," dedi ve ekledi. "Her günümüz yerde ona bir şeyler anlatacağım."

"Ve - kolay öğrenebilmesi için de şöyle bir yöntem düşündüm."

"İyze bunu duymak isterim," dedim. Gerçekten de nasıl yapacağını merak ediyordum.

"Ben bir defter tutacağım, ona da bir defter tutturacağım."

"Nasıl yanı?"

"Anı defteri gibi düşün. Nasıl sen hayatında olup biteni yazıyorsan, Aysun'dan da bir anı defteri tutmasını isteyeceğim. Gördüklerini, benim anlattıklarını, okumalarını, yaptıklarını, öğrendiklerini yazacak ve bu iki ay sonunda elinde bu dörnemle ilgili anılar ve bilgi birikimi kalacak. Dilediği zaman açıp bakabileceği bir bilgi birikimi..."

"Ayrıca bu defteri annesiyle babasına gösterip, bakan ben nelet gördüm, nelet öğrendim, diyebileceğ."

"Özetle, bu ayları anımsayabileceği bir günlük olacak."

Sustu, bana bakıyordu.

"Harika bir fikir," dedim, "gerçekten harika. Sıze becerikliğinde olmayacak şeylerden bahsettiğini düşünüyordum ama şimdi, Aysun ne der bilmem ama, bence bu çok güzel bir fikir."

"Yalnız, sen de defter tutmaktan söz ettin, o neyin neyi?"

Fikrini beğenmem onu mutlu etmişti, yüzünde kocaman bir gülümseme, beni yanıtladı.

"Ben de Aysun'un bu eğitimini sırasında anı defteri tutacağım. Tabii benimki daha çok nelet yapıyorum, ona nelet öğrettiğim konusunda notlar olacak. Böylece ben de nelet yapıyorum, ne kadarını öğretebilmeyim, bunu görebileceğim."

"Allaah! Avukat Bey! Ya da sevgili öğretmenim mi de-
seni... Peki, benim rolüm ne olacak?"

"Sen Selin'imle ilgilenmeye devam edeceksin. O günden
yürümü gülerim göçerim yeter. Aysun'la ilgili her şeye ben ba-
kacağım."

"Şu halde bekliyorum da... inanılmaz! Erkek çocuk
olsa daha bir anlayacağım da..."

Gözlerim dehşete düşmüşçesine açtı.

"Sena! Ayrımcılık yapıyorsun! Kızla erkeğin ne farkı
var!"

Eğleniyordu benimle.

"Hem," diye devam etti, "Aysun'la ilgilenmem, Selin'in
geleceği açısından bana yararlı olacak. Deneyim sahibi ol-
cağım."

"Haydi hayırlısı," dedim.

Yaa, işte böyle sevgili defterim.

Görüyör musun benim sevgilim nasıl da ilginç fikirlerle
dolmuş...

by OZ.

by OZ.

24 Haziran, Çarşamba

Ah, nasıl da üzgünüm!
Bir yandan gözyaşlarımı silerek bu satırları yazıyorum, bir
yandan da Selin'in elime yapışmış minik elini sıkı sıkıya tu-
tuyorum.

Kızım! terasta oturuyoruz.

Az önce Bayan Bella'yla yaptığım görüşmeden geldim.

Ve...

Bana muhteşem bir iş teklifinde bulundu!

Duyunca... uçtum, uçtum!

Koşulları öğrenince bir kez daha uçtum.

Ama....

Sonra....

Durup düşününce...

Yani Selin'in o kocaman gözleri, kuşku dolu bakışları gö-
zümün önüne gelince...

İçim yanarak...

Teklifi geri çevirdim.

Şimdi olan biteni yazayım da, belki biraz teselli bulurum.
Bayan Bella beni arayıp, bir vakit bulduğunda buraya gel,

serimle konuşarak istediğim bazı konular var, deyince ben de Nuran Anne'den bu sabah gelip Selin'e bakmasını rica ettim.

Ve kılıp ofise gittim.

Şimdiye kadar ufak işler evden idare ediyordum. Selin'e bakacak, görevler birini bulunca da tam zamanlı çalışmaya başlayacağım konusunda anlaşmıştık. Bayan Bella'yla, Onun için, bu hafta bir şey olmuş diye düşünüyordum.

Sevgili ortağım, "Annelik sana yakışmış," diyerek sarıldı, bana. Arkadaşlara gelince, ara sıra ofise uğramama rağmen, hafta Sekiz olmasın diye bir tezahürat, bir tezahürat.

"Hoş geldin, nelerle geldin!"

"Selin'i de getirseydin ya..."

"Ökürmüş seni..."

Beden o eski çalışma günlerine dönmüştüm.

Dönerler de yenilenmiş ülke alışları...

Sürekli çalışan telefonlar...

Ofise özgü o kâğıt kokusu...

Bilgisayarların yumuşak homurtusu...

O tempo, o dinamizm...

Nasıl da özlüyordum.

Bayan Bella'nın odasına geçtik.

İlk sorusu, "Selin'e bakacak birini buldun mu?" oldu.

Eyvahlar!

"Henüz tam anlamıyla güvenebileceğim birini bulamadım," dedim özür dilercesine.

"Şimdi şöyle bir durum var," diyerek hemen konuya girdi.

"Aslında bu epeyce bir süredir gündemdeydi ama ben senin hazır olmanı bekliyordum, rahatça konuşabilelim diye."

"Tutuzum alanında ABD temelli önemli bir şirket bize küçük bir payla da olsa ortaklık teklif etti."

"Bu harika bir şey!"

Bayan Bella bir de firmanın adını verince artık dayanamadım, yerimden zıpladım. "Bizim şirket için bu mükemmel bir fırsat."

"Evet Serra, gerçekten öyle."

"Peki, bu nasıl gelişti? Yani, onlar bizi nasıl buldular? Ah! Tanrım, inanmıyorum, çok güzel bir şey bu."

Bayan Bella'nın da yüzü gülüyordu, "Anlatayım," dedi.

"Bu şirket ülkemizde butik tur anlayışında çalışanlar arasında bir araştırmaya yapıyor ve bizimle çalışmaya karar veriyor."

Durdu, gözlerini gözlerinin içine dökerek, "Bunun ne kadar önemli olduğunu farkında mısın?" dedi.

"Nasıl olmam Bayan Bella, nasıl olmam, bakarsanız yerimde duramıyorum."

"İtalya, Fransa ve Yunanistan'da birlikte çalıştıkları acenteler var. Sanırım Avrupa'da, Akdeniz çizgisinde işbirliği yapıyorlar, biz de bunun uzantısı oluyoruz."

İçim içime sığmıyordu. Muhteyem bir teklifi bu. Hangi acente olsa, işini göğe atardı böylece bir işbirliği için.

"Şimdi," dedi Bayan Bella elindeki kalemle oynayarak, "bu iş için ayrı bir bölüm oluşturmanız gerekiyor. Bu, şirketimizin en önemli bölümü olacak. Böyle büyük ve köklü bir şirketle birlikte düzgün bir çalışma yürütmek her aşadın bizim için yaşamsal. İşte o nedenle işin başına getireceğimiz kişinin kim olacağı konusunda iyi düşünmek gerek."

"Böyle bir sorumluluğun altından kalkabilmesi için iyi bir yönetici olmasının yanı sıra, yaratıcı olup yeni açılımlar da oluşturabilmesi gerek. Tabii, bir de sık sık yurtdışına gidebilmesi gerek. Uluslararası bir şirketle ortaklık daha büyük yükümlülükler getiriyor ne de olsa."

Sustu.

İkimiz de düşünüyorduk. Bayan Bella'nın söylediklerini kafamda evirip çeviriyordum.

"Ae ben," diye konuşmasını sürdürdü.

"Bu görev için..."

"Sevdiğim için..."

"Semi düşünüyordum."

"Ne?"

"Ben mi düşünmüş?"

"Aman Tanrım, olamaz."

"Aslında Bayan Bella'nın doğumdan kısa bir süre sonra işi-

me dönemi beklediğimin farkındaydım."

"Ama..."

"böylesi önemli bir teklif..."

"Evet," diye devam etti, "semi düşündüm. Bu iş için biçil-

miş kafarsın."

"Çak teşekkür ederim... de..." diye kekeleydim. Sözcük-

ler beyzimin içinde dönüp duruyordu.

"Bir yandan böyle bir iş için ölebilirdim ama öte yandan

Selin ne olacaktı?"

"Selin'i mi düşünüyorsunuz?"

"Evet Bayan Bella."

O anda onun neler düşündüğünü duyar gibiydim. Do-

ğum için ayrıldığımda, işe döneceğime söz vermiştim. Bunca

ay beni beklemişti. Ve ben hâlâ bir bebek bakıcısı bulup, işe

tam zamanlı olarak dönmemişim. Evet, evden çalışıyor-

dum ama bu ayrı şey değildi.

"Güvenebileceğim birimi bir türlü bulamadım," diye mîl-

dedim.

"Herkes buluyor Serracığım, sanırım sen bebeginden ay-

rılamıyorsun. Bunu yapma. Şu anda sana teklif edilen işin bir

daha kolay kolay karşına çıkmayacağını benden iyi bilmem

gerek."

"Birden nasıl ağlamaya başladım, nasıl..."

Bu hiç profesyonelce bir davranış değildi ama böylesi zor-

lu bir seçimle de hayatımda ilk kez yüz yüze geliyordum.

Bayan Bella da şaşmıştı, kalkıp sarıldı bana.

"Özür dilerim canım, seni böyle üzeceğimi bilsem, ağza-

mi açmazdım. Seni sadece uyarmak istemişim."

Gözlerimi sildim. "Şu kararsızlığımı bir başkası yapsa, ne

salak kadın, böyle bir teklif kaçırdı mı derdim, inanın.

"Ama Selin..." Selin'in gözleri, ben bir yere gideceğimi za-

man öylesine korku dolu oluyordu ki... Ve beni gördüğünde

nasıl sevinmiyor, nasıl bana yapıyor, anlatamam.

"Biliyorum sağma ama o gözler, o bakışlar karşısında eri-

yorum sanki, o minicik ellerin ellerimi sıkı sıkı tutması..."

dedim ve cümleyi tamamlayamadan yine huçkurıklara boğul-

dum.

Öte yandan, kendime şaşıyordum.

Bu nasıl bir duygu fırtınasıydı.

Bu nasıl bir kontrolsüzlüktü.

Dışarıdan kendime bakarken, hayrete düşüyordum.

Belki de doğum sonrasımda getirdiği psikolojik bunalımı

yaşıyordum.

Bilmiyorum, hiç bilemiyorum.

Tek bildiğim, kendimle ilgili hayretler içinde olduğum-

dum.

Bu arada Bayan Bella beni teskin etmeye çalışıyordu.

Bir süre sonra kendini toparladım ve, "Çok üzgünüm

Bayan Bella," dedim, "gerçekten... Sizi de üzdüm ama san-

ırım bu muhteşem teklifi kabul edemeyeceğim. İçim yanarak,

çok çok üzülerek kabul edemeyeceğim çünkü şu aşamada

hayatımın önceliği Selin."

"Karanına elbette saygı duyarım Serracığım, ayrıca bu se-

nin hayatın," dedi Bayan Bella, "yalnız sana bir sorum var,

bunu yılların dostluğuna sığınarak sormak istiyorum."

"Elbette," dedim, "sorun."

"Bu, artık çalışmayacaksın anlamına mı geliyor?"

"Hayır," diye ısrar ettim. "hayır! Mutlaka işime dönüp, eski gibi çalışacağım ama şu sırada Selin o kadar narın ki... Onu korumam gerek, oysa uzağında olursam bunu yapamam duygusu kındeyim."

"O biraz daha büyüyüp güçlenince, ben de işime dönebileceğim. Ama şu sıralarda evden çalışarak ya da esnek bir program uygulayarak hem işten kopmayıp hem de Selin'in yanı başında olabilmeyi yeğliyorum."

"Bunu duyduğuma sevindim," dedi Bayan Bella, "az önce de dediğim gibi, bu senin hayatın ama çalışmaktan vazgeçiyor olsaydın uzulürdüm. Bir kere çalışkan ve yeteneklisin, işinde ıyısın. İkinci de çocukları evden uçup gittiğinde kayıplarını bırakığı için pişman olan pek çok kadın var. Senin de onlardan biri olmanı istemem. Tabii bu da benim fikrim ve seni sevdiğim için söylüyorum. Son kararı ve en doğru kararı kendi koşullarınca yine sen vereceksin."

"Selin azıcık da olsa derdini anlatır hale geldiğinde ya da gerçekten her anlamda güvenebileceğim bir bakıcı bulduğunda kimse beni tutamaz, kesinlikle işime döneceğim."

"Bu durumda," diye içini çekti Bayan Bella, "bu işi üstlenilecek yeni birini bulmam gerek."

İşte böyle bir konuşmaydı, sevgili sırdaşım. Dönüş yolu boyunca ağladım durdum.

Düşün yepyeni bir bölüm...

Aynı bir bölüm...

Uluslararası bir çalışma...

Önemli iş gezileri, toplantılar...

Yapılabilecekler... Yeni projeler...

Ve - bütün bunların başında - ben...

İşte böyle düşünceler içinde anıhtarı çevirip eve girdiğimde, Nuran Annemin kucığında oturan Selin'le göz göze geldim.

Öyle bir sevinç çığlığı atıp bana doğru uzandı ki, Nuran Anne tutmasa yere yuvarlanacaktı.

İşte o anda, evet, dedim içimden, evet, yüreğimin sesini dinleyerek kendi koşullarım, kendi duygularım çerçevesinde en doğru kararı verdim.

Ve hemen onu kucığıma aldım.

Kuşlar gibi cıvıyordu, gözleri ışıltılı parlıyordu.

"Eh," dedi Nuran Anne, "siz iki sevgili kavuştuğunuza göre, ben de gidebilirim artık. Zaten dünya kadar iş var beni bekleyen..."

"Çok teşekkürler. Nuran Anneciğim, çok," dedim.

Onu yolcu ettikten sonra da çıkıp terasta oturduk. Selin elimi öyle bir kavramıştı ki görmeye değer...

Şu anda bu satırları yazarken bile, bir elim onun elinde. Ve bu olayda beş şunu öğrendim.

Hayatta tek bir doğru yok.

Herkesin kendi koşullarına göre kendi doğruları var.

Nasıl her evlilik kendine özgüyse...

Nasıl her çift özgünse...

Hayattaki kararlar da aynen öyle.

Etrafıma bakıyorum da...

Kimi çalışabiliyor çünkü annesi bebeğe bakıyor, aile desteği alıyor.

Kimi harika bir bakıcıya denk düşüyor.

Kimi önce çocuklarına bakıyor, onları yuva yaşına getiriyor, sonra da çalışma hayatına dönüyor.

Kimi peş peşe çocuk doğurup, hepsini birlikte büyütüyor ve iş yaşamına öyle dönüyor.

Kimi dört beş yıl arayla çocuk sahibi oluyor ve bu arada iş yaşamını sürdürüyor.

Ve daha bir dolu örnek...

Onun için herkesin doğrusu kendine.
İşte bugün de böylesine yaşanmış bir gündü sevgili def-
terim.
Bu arada Aysun'un gelmesine de iki gün kaldı.

27 Haziran, Cumartesi

Evet, artık bir Aysun'umuz var!

Ne hoş değil mi?

Şaka bir yana, akşamüzeri Özgür gidip onu karşıladı ve evimize getirdi.

İtiraf etmeliyim ki, daha önce yazmış olduğum gibi hiç de ucubik değil. Açık kumral saçlı, muntazam hatları olan bir kız.

Elinde valizi, salonun ortasında ne yapacağını bilemez halde öylece durması, ne yalan söyleyeyim, içime dokundu.

Yüzünde hüznün vardı. Belki yorgunluktan, belki de bura-ya gelmeye o kadar bayılmıyordu da babasının zoruyla geldi. Ya da bana öyle geldi.

"Hoş geldin Aysun," dedim. "Hoş bulduk," dedi donuk bir sesle.

"Bak, bu Selin. Selin, bak bu Aysun Abla," diyerek havayı ısıtmaya çalıştım.

Anna Selin, Aysun'un yüzüne bakar bakmaz ağlamaya baş-
lamaz mı...

Hemen Özgür girdi devreye.

"Aysun, bu ne yazık ki bir konuk odamız yok. Gel seni eşlerim nereye koyacağım gösterelim," diyerek onu salonun ortasına götürdü.

"Çünkü odamız bir kanaldır ve iki çekmeceyi Aysun için Çimime dolabın bir yanına yerleştirilmiştir. Sıfırlı neyse ki..."

Boşalttım, umarım yeterli olur, diyerek. Sıfırlı neyse ki...

Boşalttım, umarım yeterli olur, diyerek. Sıfırlı neyse ki...

Boşalttım, umarım yeterli olur, diyerek. Sıfırlı neyse ki...

Boşalttım, umarım yeterli olur, diyerek. Sıfırlı neyse ki...

Boşalttım, umarım yeterli olur, diyerek. Sıfırlı neyse ki...

Boşalttım, umarım yeterli olur, diyerek. Sıfırlı neyse ki...

Boşalttım, umarım yeterli olur, diyerek. Sıfırlı neyse ki...

Boşalttım, umarım yeterli olur, diyerek. Sıfırlı neyse ki...

Boşalttım, umarım yeterli olur, diyerek. Sıfırlı neyse ki...

Boşalttım, umarım yeterli olur, diyerek. Sıfırlı neyse ki...

Boşalttım, umarım yeterli olur, diyerek. Sıfırlı neyse ki...

Boşalttım, umarım yeterli olur, diyerek. Sıfırlı neyse ki...

Boşalttım, umarım yeterli olur, diyerek. Sıfırlı neyse ki...

Boşalttım, umarım yeterli olur, diyerek. Sıfırlı neyse ki...

Boşalttım, umarım yeterli olur, diyerek. Sıfırlı neyse ki...

Boşalttım, umarım yeterli olur, diyerek. Sıfırlı neyse ki...

Boşalttım, umarım yeterli olur, diyerek. Sıfırlı neyse ki...

Boşalttım, umarım yeterli olur, diyerek. Sıfırlı neyse ki...

Boşalttım, umarım yeterli olur, diyerek. Sıfırlı neyse ki...

Boşalttım, umarım yeterli olur, diyerek. Sıfırlı neyse ki...

Boşalttım, umarım yeterli olur, diyerek. Sıfırlı neyse ki...

Boşalttım, umarım yeterli olur, diyerek. Sıfırlı neyse ki...

Boşalttım, umarım yeterli olur, diyerek. Sıfırlı neyse ki...

Boşalttım, umarım yeterli olur, diyerek. Sıfırlı neyse ki...

Boşalttım, umarım yeterli olur, diyerek. Sıfırlı neyse ki...

Boşalttım, umarım yeterli olur, diyerek. Sıfırlı neyse ki...

Boşalttım, umarım yeterli olur, diyerek. Sıfırlı neyse ki...

Boşalttım, umarım yeterli olur, diyerek. Sıfırlı neyse ki...

Boşalttım, umarım yeterli olur, diyerek. Sıfırlı neyse ki...

Boşalttım, umarım yeterli olur, diyerek. Sıfırlı neyse ki...

Boşalttım, umarım yeterli olur, diyerek. Sıfırlı neyse ki...

kürk bey dakikalık bir mücadeleden sonra yitirdim. Kendimi balkona attığımda, Özgür'le Aysun'un sesini duydum. Özgür beni götürce hermen fırladı. "Siz oturun, konuşun, ben sizin yanınıza gireceğim."

İşimiz iy, diye düşündüm. Selin Aysun'u her gördüğümde ağlat, Özgür konuşacak laf bulamazsa...

Haydi haydi...

İki lokma bir şey yedikten sonra yatağım g'üzümde tuttu-yandı. Ama ilk geçesimde kızcağızla sohbet etmeden onu yatağına göndermek olmazdı.

"Haydi anlat bakalım Aysun," dedim.

"Ne anlatayım?"

"Bir kere çok güzel Türkçe konuşuyorsun, seni kutluyorum."

İlk kez gülümsedi. Küçük bir gülümseme... Gerginliği kalın kalın seslendiriyordu ama gerçekten de Türkçesi düzgündü.

"Teşekkür ederim."

"Nasıl öğrendin bu kadar iyi konuşmayı?"

"Babam..." dedi, duraksadı, sonra devam etti.

"Babam bana Türkçe öğretmeni tuttu, hem de birkaç yıl, çünkü okulda Türkçe seçmeli ders, yani saatleri az. Türkçe öğretmenimle çok çalıştık, ayrıca babam benimle evde hep Türkçe konuştu ve Türkçe cevap vermemi ister."

"E, bravo babana. Kaç kişi bunu başarabilir? Ya annen?"

"Annem benimle Almanca konuşur."

"Valla şanslısın Aysun, iki dili birden öğreniyorsun."

"Bilmem artık..." dedi boynunu bükerek.

"Neden öyle söylüyorsun?"

"Türkçe konuşurken babam o öyle denmez, böyle derir diyerek beni hep düzeltiyor. Almanca konuştuğumda da annem, Türk gibi Almanca konuşma, doğru konuş diye bana kızıyor."

41

"İşin zor senin," diye güldüm. Aysun ise başını iki yana sallamakta yetmişti.

"Öte yandan, iki dili mükemmel konuşuyorsun, az şey mi bu."

Sonra ona okulunu sordum, bir şeyler anlattı ama o kadar oykuym vardı ki, aşkçası anlatıklarının hiçbirini anlamamı, yorum.

"Haydi," dedim, "istersen yatalım. Sen salondaki şu kanepeye yatacaksın. Kanepe olduğuna bakma, geniş ve rahat. Bu geceler Selin'i uyutmakta zorlununca salonda da volta atarız onunla. Onun için uyanıp da bizi görürsen, bu evde hayaletler mi doluyor yoksa diye korkma sakın."

Yatağını yapmasına yardım ettim, iyi geceler diledim ve yavaşça odama süzıldim.

Özgür çoktan uykuya dalmıştı bile. Selin uyanmadan ben de hemen yatağıma da biraz uyuyayım. Onun ne zaman uyanacağı belli olmaz.

Hadi bakalım, iyi geceler, yedi cüceler.

4 Temmuz, Cumartesi

Bugün bizim kızlar bendeydiler. Böylece Aysun'la da tanışmış olduklar.

Melis, Dilek, Esin. Toprak her zamanki gibi meşgul olduğu için gelememişti.

Çoluklu çocuklu bir buluşma olduğundan epeyce bir cuncuna yaşadık ama bundan sonra hayatımız böyle...

Aysun yeni bir yüz olunca zavalliyi topa tuttular.

"İstanbul'u nasıl buldun?" dedi Dilek.

"Tam bir fikir edinemedim henüz," diye onu yanıtladı Aysun sakın sakın.

Esin atıldı, "Duyduğuma göre sıkı bir eğitim programı hazırlanmış senin için."

Ve anında kahkahalar yükseldi.

Çünkü onlara sevgili Özgür'ümün bu işi ne kadar ciddiye aldığını anlatmıştım.

"Seni nelerle götürdü Özgür Abin?"

"Yerebatan Sarayı, Ayasofya, Hipodrom ve Arkeoloji Müzesi..."

"Vay be," dedi Dilek, "Serra'nın anlattığı kadar varmış."

Baksana adam tam gaz kızcağızı oradan oraya götürüyor. Geleli daha ne oldu şunun şurasında."

"Daha görülecek çok yer var, diyor Özgür Abı," dedi Aysun. Hiç de mutlu görünmüyordu.

Dayanamayıp lafa karıştı, "Elindeki listeyi bir gör, e."

"Sus sus. Kızcağın morali iyice bozulacak," dedi Esin. Gülmeekten kırılıyordu Melis, "Allah aşkına neler var o

listede, söylesene Serra."

"Ciddi ciddi sayınanı istiyor musunuz?"

"İstiyoruz! İstiyoruz!"

"Efendim, öncelikle Bizans eserlerini görmeliymiş Aysun. Malum, İstanbul'da Osmanlılardan önce bin yıllık bir Bizans tarihi var. Onun için az önce Aysun'un saydıklarından sonra Kariye Camii, kiliseler, kiliselerden camiye çevrilen yapılar görülecektir."

"Ohoo, bu kadar geriye giderse, bu kız Almanya'ya döne-meyecek demektir."

Haydi yine kahkahalar...

"Sonra Osmanlı'ya geçecekmiş. Topkapı Sarayı, Sultan Ahmet Camii ve diğer ünlü camiler..."

"Çocuklar biz gülüp eğleniyoruz ama Aysun hiç de eğlen-miyor," dedi Melis, sonra ona döndü, "Şimdi bırakalım bu konuları da sen söyle bana bakayım, senin bir erkek arkada-şın var mı?"

E, pes valla! Şu Melis nasıl da küt diye böyle özel sorular soruyor. Aysun Özgür'ün akrabası olduğu halde o da ben de bu tür konulara hiç girmedik.

Üstelik bunu tam üç adet koca kadının önünde soruyor. Zor durumda kalacak kız...

Ama o da ne, Aysun gayet sakin, "Evet, var," diye cevapla-maz mı Melis'i.

Bu kez herkes susmuş, onları dinliyordu.

"Ne güzel," dedi Melis, Aysun'a gülümseyerek, "Türk mü, Alman mı?"

"Türk."

"Yaa..."

Hepimiz nedense pek bir şaşırmıştık.

Almanya'da yaşıyor ya, kesin çıktığı Almandır gibi bir dü-şünce herhalde.

"Peki, nasıl biri?"

Aysun şöyle bir düşündü, burnunu kırıştırarak, "Nasıl an-latsam... bize pek benzemiyorlar," dedi.

"Anlamadım," dedi Melis.

"Yani bizim evde ben istediğim gibi konuşurum, annemle de babamla da... Kararlarımı da benim vermemi isterler. Ka-rışıklar bana ama çok da baskı yapmazlar."

"E, peki senin erkek arkadaş, o nasıl?"

"Bir dakika," diye araya girdi Dilek, "adı ne bu delikanlı-nın?"

"Furkan."

"Tamam, devam edebilirsin Aysuncuğum."

"Onların evinde sadece büyüklerin dediği oluyor. Çok çok saygılar büyüklerine, yani annelerine, babaları, büyükanne, büyükbabalarına..."

"Büyüklere saygılı olmak önemli ve gerekli elbette. Bu güzel bir şey ama gence de, onun fikirlerine, düşüncelerine, söyleyeceklerine de saygılı olmak gerek. Öyle değil mi?" dedi Dilek bir nefeste.

"İşte onların evinde," dedi sıkıntılı bir tavrıyla Aysun, "gençlere pek söz hakkı tanınmıyor. O kadar ki, büyükler konuşurken, bizler lafa karışamayız, diyor Furkan. Oysa bi-zim evde biz rahat rahat konuşuruz, uşunuz, yani annem, babam, ben. Hatta tartışırız. Bu benim için çok normal."

"Zaten öyle olması gerek," dedi Esin.

"Ama işte Furkan'ların evinde öyle değil."

"Muhafazakâr aile," dedi Dilek.

"İyi de yıllarca Almanya'da yaşayıp da, evin gencine söz hakkı tanımamak kadar muhafazakâr bir durum olabilir mi?"

"Bunu ben de anlayamıyordum. Ama babam bana anlatı. Bizden iki kuşak önce gidenler, orada birbirlerine tutunmuşlar, kendi kabuklarında yaşamışlar, böylece değişime de hep kapalı kalmışlar.

"Oysa onların geldikleri köyler, kasabalar bu zaman içinde çok değişmiş. Yani Türkiye'de o zamandan bu zamana çok şey değişti, diyor babam. Ama bizim ilk kuşak gurbetçiler ve onların çocuklarının büyük çoğunluğu oldukları gibi kaldılar. Türkiye'deki akrabalarının gerisinde kaldılar çünkü burada hep kendi içlerinde yaşıyor, kapalı bir toplum oluşturuyorlardı. Yıllardır burada yaşadıkları halde Almanca bile öğrenmediler, der."

"Ama şimdi üçüncü kuşak bunun böyle olmasını istemiyor, değişime ayak uydurmak gerek, diyorlar. Gençlerin de artık bazı hakları olmalı, diye düşünüyorlar."

"Peki, bu haklara sahip olanlar var mı?"

Aysun şöyle bir düşündü.

"Söylemesi öyle zor ki... Bazı aileler çocuklarına özgürlük vermek istiyorlar, öte yandan öyle yozlaşmış gençler var ki, bu sefer korkuyorlar."

"Kimisi çocuğumu koruyorum diye bütün kapıları kapatıyor. Kimisi de çok başıboş bırakıyor. Uyuşturucu kullanan arkadaşlarımız bile var."

"Peki sen ne düşünüyorsun bütün bu durumlar hakkında?"

"Bizim durumumuz zor. Bunu ben değil öğretmenlerim

söylüyor. Siz diyorlar, iki kültür arasında sıkışıp kalmışsınız. Evde başka konuşuluyor, okulda başka. Mahallemizdeki ilişkiler başka, yabancı arkadaşlar arasında başka. Tabii bazılarının kafası karışıyor, saçmalıyor. Kimisi de sadece ailesiyle ve mahallesinde dışı kapalı yaşamaya devam ediyor, eskisi gibi, eski kuşaklar gibi... bana gelince..."

"Evet," diye bekledik merakla.

Aysun ne düşünüyordu acaba?

"Ben, bunun ortası olamaz mı, diyorum. Yani, haklarımız olsun. Evde düşüncelerimizi söyleyebilelim. Türk ve Alman arkadaşlarımızla rahatça görüşebilelim, erkek arkadaşlarımızın olması sorun haline gelmesin. Ama yozlaşmayalım, kötü ilişkilere girmeyelim, uyuşturucuya bulaşmayalım. Doğru dürüst yaşayalım."

"Yani ben ne Furkan'ın ailesi kadar tutucuları, ne de burası Avrupa diyerek yoz hayat yaşayanları beğeniyorum. İkisinin ortası olsun istiyorum."

"Aferin sana," dedi anaç tavuk Melis. "Akıllı bir kızsın sen. Çok da doğru düşünüyorsun, değil mi arkadaşlar?"

"Evet."

"Çok doğru," sözleri yükseldi hepimizden.

"Pekiii," diye yine sözü aldı Melis. "Senin Furkan ne düşünüyor?"

Aysun, garibim, yine sıkıntılı sıkıntılı kıpraştı oturduğu yerde.

"O bana hak veriyor ama..." dedi ve derin derin içini çekti.

"Ailesine de karşı gelemiyor," diye cümleyi onun yerine tamamladı Melis.

"Evet."

Vé bir sessizlik...

Derken Dilek atıldı. "Aman sen de, öyle düşünmüş böyle

düşünmüş, dert etme kendine. Nasıl olsa sadece arkadaşıs-
nız."

"Ama..."

Hadi yine bir sessizlik.

Bu kez ne diyecek diye bekliyorduk.

"Ama ben onu seviyorum."

"Ya o?"

"O da beni seviyor." Aysun'un gözleri dolu doluydu.

"O da beni sevdiği arkadaşlar," dedi Melis.

"İşte size bir problem olsun ki," dedi Dilek, "daha yaşları çok

"Niye problem olsun ki, hepsi bu. Evlilik düşünecek hal-

kiçük. Arkadaşlık ederler, hepsi bu. Evlilik düşünecek hal-

leri yok ya..."

Melis kısıyla gözüyle Aysun'u işaret ederek, "Valla du-

rum pek öyle görünmüyor bana. Baksana gözler doluverdi,"

dedi.

Bunun üzerine Dilek gidip Aysun'un karşısına oturdu.

"Siz sadece flört ediyorsunuz, zaten yaşıyorsunuz da küçük. Bu

ganlerin tadını çıkarmaya hak. Onun ailesi öyle düşünür-

müş, çünkü böyle, bundan size ne. Öyle değil mi?"

"Değil!"

Haydın, yine aldı mı bizi bir şaşkınlık.

"Ama neden?"

Susuyordu Aysun.

"Senin bir derdin var," dedi Melis, "anlat şunu da ferahla.

Hem belli mi olur, belki de biz sana yardımcı oluruz."

Aysun, Dilek'e dönüp, "Neden, diye sordun," dedi.

"Evet," dedi Dilek, "neden?"

"Çünkü Furkan'ı evlendirmek istiyorlar da ondan."

"Ne!"

"Kaç yaşında bu Furkan?"

"Kim evlendirmek istiyor?"

"Kimle evlendirmek istiyorlar?"

Bizim kızlar soruları yağmur gibi yağıyorlardı.

"Lütfen arkadaşlar," dedim. "Bunlar Aysun'un özel konu-

ları. Onu üzcekse lütfen bu konuda konuşmayalım, soru da

sormayalım."

Melis'le Dilek'in bana bir bakaşları vardı ki görülmeye de-

ğer. Ama olmaz ki... Ya kız anlatmak istemiyorsa... Almışlar

karşlarına sorup duruyorlar.

"Yok Serra Abla," dedi Aysun, "beni merak etme, anlatabi-

limim. Zaten annemle babam da biliyor meseleyi."

"Yaa..."

Annesiyle babası bildiğine göre mesele ciddi...

"Valla ben hiçbir şey anlamadım," dedi Esin.

"Önce söyle, Furkan kaç yaşında?"

"On sekiz."

"Ay, inanmıyorum!"

"Bu yaşı evlendirilir mi?"

"Okula gitmiyor mu?"

"Lütfen bir susar mısınız," dedi Melis, sonra Aysun'a dö-

nüp, "sen de Aysuncuğum bize Furkan meselesini baştan alıp

anlatır mısın?" diye ekledi.

"Furkan'la bir yıldır birbirimize deli gibi aşığız."

"Vaayy..."

Ay resmen eski günlere dönmüştük biz koca kadınlar...

"Ama işte, dedim ya Furkan'ın ailesi çok eski kafalı. O,

burada bir Alman kızına ya da, onların deyişiyle, açık saçık

bir Türk kızına kapılmadan, evlendirmek istiyorlar."

"Hayret bir şey valla..."

"Hem de bugün, bu devirde..."

"Evet Aysun, devam..."

"Böyle düşündüklerini bana Furkan anlatmıştı. Ama son

aylarda her şey birden hızlandı."

"Nasıl yani?"

"Onun kiminle evleneceğine karar vermişler."

"Aman yarabdi... Dada jündiden mi?"

"Evet, on sekiz yaşına girdi ya, artık evlenebilir, vaka geçirmeyeni, bir an evvel, yine onların deyişle, başını bağla, yalam, diyorlar mı?"

"Bunları da sana Furkan anlatıyor."

"Evet. Ve sadece karar vermekle kalmamışlar, şimdi o kızı buraya, yani Almanya'ya getirmek için muamelelere başlamışlar bile."

"İhtal gelin, yani..."

"Aynen öyle."

"İnanmıyorum çocuklar, resmen inanmıyorum," deyip duruyordu Dilek.

"Niye o kadar yapıyorsun, şöyle bir etrafına bak, neler neler görürsün," dedim.

"İyi de kardeşim bunlar kaç kuşaktır Avrupa'nın göbeğinde yaşıyorlar, hiç mi bir şey öğrenmediler."

"Dernek ki öğrenmemişler," dedi Melis Dilek'i susturmak istercesine, sonra Aysun'a döndü.

"Şimdi konuyu doğru anlarmış mıyım diye soruyorum. Sen ve Furkan birbirinizi seviyorsunuz ama ailesi Furkan'ı başka biriyle evlendirmek üzere harekete geçmiş."

"Evet, gayet doğru anlarmışsınız."

"Ve kız gelince de onu Furkan'la evlendirecekler, bu da doğru mu?"

"İşte orası belli değil."

"Neden?"

"Çünkü Furkan, ben seni seviyorum, senden başkasıyla evlenmem, diyor."

"Aslanım benim," dedi Dilek.

Melis ise ona sus işareti yapıp sorgulamasını sürdürdü.

"Peki, bu düşüncesini ailesine söyledin mi?"

Aysun sustu, önüne bakıyordu.

"Söylemedi, değil mi?" diye ısrar etti Melis.

"Söylemedi."

"Evet, söyleyemedi."

"E. n'olacak şimdi," diye yine Dilek girdi araya.

"Bekliyorum," diyerek içini çekti Aysun.

"Neyi bekliyorsun?"

"O kızı evlenmek istemediğini ailesine söylemesini bekliyorum."

"Niye söylemiyor kardeşim, niye söylemiyor. Geçersin babanın karşısına, hiç uğraşmayın, ben kendi gönlümün sevdiğiyi evlenmek istiyorum, dersin, olur biter."

"Aman Dilek, ne kadar da rahat konuşuyorsun," dedi Esin, "hani derler ya bekara karı boşamak kolay, diye. Senin durumun da aynen öyle."

"Şu söylediminde ne yanlışlık vardı?"

"Sana söylediğin yanlış diyen yok. Doğru olmasına doğru ama sen burada İstanbul'un en uygar ortamında yaşıyor, ahkam kesiyorsun. Oraların şartlarında olsan, belki sen de ağzını açamazdın. Ben onu söylüyorum."

"İyi valla, oradaki şartlar böyle diye, susulsun, ana babanın seçtiği, hiç görmediği kızla evlenip mutsuz olsun, yine ağzını açılmasın... Nereye varır bu?"

Azıcık yürekli olup doğruları konuşmak gerek. Bu benim hayatım, diyebilmek gerek. Genç insan da bunu yapamaz sa..."

"Peki Aysun," dedim, "annenle baban ne diyorlar bu işe?"

"Onlar Furkan'la görüşmemi hiç istemiyorlar."

"Bence haklılar," deyiverdi Dilek.

"Ne diyorlar peki?" diye bu kez ben sürdürdüm soru sormayı çünkü bu bir yerde bizi de ilgilendiriyordu. Evimizde

konuk ettiğiniz bu genç kızla ilgili hiçbir şey bilmi-
yormuşuz.

"Annem de babam da Furkan'a takılıp kalınlardan, eğer,
mini tanımlamadan evlenmeye kalktınlardan korkuyorlar.

"Annem çok farklı aile kültürleri içinde yetiştiğimiz için
şık beince anlayamayacağımızı söylüyor. Babamda, ben bi-
lirim böylelerini, bunlar kadını eve kapatır, kendileri gezer
tazılar, diyor. Ama bunu bana kazdığı için böyle söylüyor."

"Yani bu ilüde sana hiç umut vermiyorlar."

"Hayat vermiyorlar ama biz zaten hemen evlenmeyi dü-
şünmüyoruz ki... İkinizin de okulu var. Önce bir okul bit-

sin..."

"Bak ne doğru düşünüyorsunuz," dedi Esin.

"Ama şimdi onlar Furkan'ı evlendirmeye kalkınca..."

"İşler karıştı, değil mi?"

"Evet," diye mırıldandı Aysun, "ne yapacağımı, ne du-
şüneceğimi bilemiyorum. Furkan, lütfen bana zaman tanı,
bana güven, diyor."

"Peki, sana bir soru daha soracağım," dedi Melis, "Furkan
senin güdüklerine, davranışlarına karışıyor mu? Yani, yok
mini etkilemiyor, makyaj yapma filan diyor mu?"

"Hayır, hayır, o benim hiçbir şeyime karışmaz. Eğitiminimi
tamamlamamı ister ama bütün bunları söylesem de babamı
hiç etkilemiyor. Ailesi tutucu, diyor, başka bir şey de-
miyor. Oysa Furkan hiç ailesi gibi değil."

"İyi de, baksana şu yanında evlendirmeye kalkıyorlar, sesi-
ni çıkaramıyor, demek ki o da böyle düşünüyor."

"Hayır, hayır," diye yine çırpındı Aysun. "Öylesi fikirleri
hiç onaylamıyor. Susması sırf ailesine olan saygısından. On-
ları karmadan bunu yapmalıyım, diyor," dedi ve içini çeke-
rek ayağa kalktı Aysun, "Ben artık gidip defterime gördüğüm
yerleri unuttumdan yazsam iyi olur."

"Tamam canım."

"Hadi uzme kendini, her şey bir şekilde yoluna girer,"
diye seşlendik arkasından.

"Aman bir de gençlik, gençlik derler," dedi Dilek. "Al sana
gençlik... ya imkânsız aşklar yaşanır ya gelecekle ilgili kay-
gılar..."

"Bakan ben ne düşündüm," dedi Melis, gözleri parlı parlı
parlıyordu.

"Hiç beğenmedim o tehlikeli bakışları," dedim bir kalı-
kaha atarak.

"Şimdi bunlarinki çıkamaz sokak... Kız uzulüyor, oğlan
uzulüyor. Onun için bizler onların büyük ve derinimli abla-
ları olarak bir çare bulacağız. Yani, işi biz ele alacağız."

"Eyyahlar!"

"Sus Dilek," diye onu azarladı Melis ve sesini alçalıp,
gözlerini kısarak, "Çöçatanlık yapacağız," dedi.

"Ne," dedim, "bir bu eksikti."

"Böyle işlere karışılmaz," dedi Esin.

"Neden karışamayacağımız, yazık değil mi bu gençlere..."
Hem ben tuttum bu kıza. Akıllı, zarif, hoş bir kız."

"Ne yapmayı düşündüğünü öğrenebilir miyiz?" dedi Di-
lek, elleri belinde.

"Fistik gibi bir delikanlı bulacağım."

"Eee..."

"Ve onu Aysun'la tanıştıracam."

"Kızım, Aysun Furkan'ı seviyor, unuttun mu? Ne dedi az
önce, Furkan'la birbirimize deliler gibi aşğz. Seni de tutmuş
çöçatanlıktan bahsediyorsun."

"Serra, Aysun kaç yaşında?"

"Sanırım on altı filan..."

"Tamam işte!"

"Ne tamam?"

"Dilekçiyim, bu yollarla insanı ayıkla, ayıkla... Bilmem anlatılabildim mi? Bugün Fırat'a ayıkla, sonra annu yarın kardeşine ayıkla, kendine uygut, usulük soruştur, biri çıkar da onu işle gösterir, ne olur?"

"İşe olur?"

"Bu kez ona ayık olur."

"İyi içinde Özgür'ün akrabalara var. Ah."

"Melis," dedim, "iyi değilim, derim ben."

"İşler var. Bir iş karıştırdım, derim ben. Zaten istediğim gibi. Anan canım, anna da boyutmuş. Zaten istediğim gibi. Benim bulur muym, bulamaz mıym bilemem. Bulursam da, niyetimde bir iki kez bir yerlere giderler, hep bu. Anna, Anna, etti azınlık, bir alıncı oldu, farkına varır. Ennem amca bey, onun buradaki gençlerle tanışmasını ister."

"İşe diyeyim ben sana Melis!"

"İşe o, üstüne mi bastım Serracıyı?"

"Ayran öyle. Annası Özgür'e kültürünü tanıtmak filan derken, sizin tanıdığınız bir gençlik grubu varsa, onlarla da arkadaşlık eder gibi laflar da etmiş."

"Bak görüyor musun kızım, ne varsa amca böyle benim gibi eski toprakta var. Aynı şeyleri düşünüyoruz."

"Anna bizim öyle tanıdığımız bir gençlik grubu yok diye bu işinde durmadık."

"Adımlarız daha nasıl söyleyin size... Neyse, neyse... ben bu işi bir düşünceyim," dedi, sonra Dilek'le Esin'e dönerek, "Siz de öyle boş oturmayın, sağınıza soluza şöyle alıcı görüyle bakın," dedi ve bu kez bana döndü. "Evet Serracıyı, Bayan Bella'yla yaptığın şu konuşmayı tane tane anlat bakalım."

"Evet, evet," dedi Dilek, sonra bana göz kırptı, "Acı verse de anlat arkadaşım, çünkü meraklan oluyorum."

"Anna baştan söyleyeyim," dedi Melis, "kendin ve Selin

icin en dogru kararı verdigine inanıyorum. Şu günler geçen, iginin rahat olacağı bir ortam oluşmuş, yine o hayata tam gaz dönersin."

"Şirket kaçıyor ya... Ayrıca, tamamen kopmuş da değilisin."

Canım Melis, nasıl da beni teselli etmeye çalışıyordu.

Böylece sevgili arkadaşlarıma tüm konuşmayı kelimesi kelimesine anlatım. Hep birlikte durumu tartıştık; öneriler, fikirler, temenniler uçuştur havada.

Ve günün sonunda ben kendimi çok daha iyi hissediyordum.

İyi ki böyle dostlarım var, iyi ki...

(Apsun'un defteri)
4 Temmuz, Cumartesi

Bu defteri bana Özgür Abi armağan etti.

Burada gördüklerimi, öğrendiklerimi yazacağımı. Ay-
rıca teydim olup olmadığımı sordu; annem yanına al, demiş-
ti. İyi ki almışım.

"Çünkü," dedi Özgür Abi, "sana anlatacaklarım olacak,
önce teybe alırsan, daha sonra rahat rahat yazıya döke-
sin."

Anlaşılan sıkı bir çalışma yapacağız.

Buğün Serra Abi'nin arkadaşları geldiler. Hepsisi de çok
tattıydılar ama içlerinde en çok Melis'i sevdim.

Neler sordular neler...

Onlara Furkan'ı anlattım, dinleyişlerinden ve yüzle-
rinden anladığım kadarıyla Furkan'ı pek beğenmediler gibi...
Tıpkı annemle babam gibi...

Oysa Furkan ne kadar iyi bir çocuk. Ve ben onu çok se-
viorum.

Onunla her gün konuşuyorum. Angela'yla da konuş-
tum. Angela, Furkan'ın çok üzgün göründüğünü söyledi.

Ayrıları daha kaç gün oldu, acaba oraya gelsem mi, de-
meye başladı.

"Deli misin," dedim. "Senin için ne der sonra. Ayrıca öğ-
renirse babam da kıyameti koparı."

"Zaten," dedi, "eminim babam seni benden uzaklaş-
mak için oraya yolladı."

Tabii hemen karşı çıktım. "Kaç senedir beni Türkiye'ye
göndermek istiyordu," dedim.

Furkan'a böyle söyledim ama bence de babamın beni bu-
raya yollamasının asıl nedeni Furkan'dan bir süre için de-
olsa uzaklaşmam. Tabii bunun üstüne ülkeni görmeli, tam-
malısın fikri de eklenince, bizim evde bir ısrar, bir ısrar...

Böylece ben de buraya geldim. Serra Abi'yle Özgür Abi
tabii ki bana göre epeyce yaşlılar ama yine de iyiler. Bir tek
Selin'le yıldızımız barışmadı.

Beni görünce avaz avaz ağlıyor. Eh, ben de çocuklara ba-
yılıyorum. Oyle olunca ondan uzak duruyorum. Bak benim
yerimde Angela olsa, çoktan onu kucığına alıp hoplatmaya
başlamıştı bile.

Telefonu kapatmadan dayanamadım, "Senin nişanlı gel-
di mi?" diye sordum Furkan'a.

"Lürfen senin nişanlın, deme."

"Niye demeyeyim ki... O senin nişanlın değil mi? Her-
kes öyle söylüyor."

"Nasıl herkes söylüyor, ailemden başka kimse bilmiyor
ki..."

"Angela'nın ailesi duymuş."

"Ne diyorsun..."

"Tabii... Ben Angela'ya söylediğimde o bana, ben çoktan
duydum ama üzülmeysin diye sana söylememişim, dedi."

"Hayret bi şey yaa... Ne dedikoducu insanlar bun-
lar..."

"Onlara niye kızyorsun ki..."

"Aysun..."

"Tabii ya... Yalan mı, o kız senin nişanlım olarak anılıyor ve sen sustukça da öyle anılacak," dedim ve telefonu yüzüne kapattım.

Yani sabrediyorum, sabrediyorum ama bazen böyle patlayıyorum. Bak benim annem babam Furkan'ı biliyorlar ama onun ailesi beni hiç bilmiyor.

Bir yıldır çıkıyoruz ve Furkan söyleyemiyor.

Niye söyleyemiyor?

Ben o kadar kötü bir insan mıyım?

Ailesi... Hep ailesi...

Şu kız meselesi çıkana kadar daha bir sabırlıydım ama bir de 'nişanlı' çıktı ortaya.

Daha ne kadar dayanırım bilemiyorum.

Serra Abla'nın arkadaşlarıyla yaptığım konuşmalar da beni etkiledi sanırım.

Neyse şimdi gördüklerimi yazayım artık.

İşte böyle... Güya bu deftere sadece gördüklerimi not edecektim oysa şu yazdıklarımı baktım da, amı defteri olmuş çıkmış.

10 Temmuz, Cuma

Dün akşam hava şurup gibiydi. Selim de mucizevi bir biçimde çabuk uyumuştü.

Yemekten sonra Özgür, Aysun ve ben oturmuş öylesine çene çalıyorduk, daha doğrusu bu hafta gıtikleri yerleri konuşuyorduk.

"Topkapı Sarayı mı seni daha çok etkiledi, Dolmabahçe Sarayı mı?" diye sordu Özgür.

Aysun biraz düşündü. "Topkapı Sarayı... nasıl desem... daha sahici gibi geldi. Yani o günleri anılması bakımından, başta da harem bölümü... ilginç ama ne kadar karanlık. Orada yaşamak istemezdim. Öbür tarafları çok güzel. Hele de o manzara.... Ama en çok Kapalıçarşı'ya bayıldım."

"Kapalıçarşı'ya kim bayılmaz ki..."

Özgür, "Biliyor musun, Mustafa Kemal'i konuşma zamanı geldi artık, ne dersin?" dedi.

"Azatürk'ü mü?"

"Evet. Azatürk hakkında bilgün var mı? Bir şeyleri öğrettiler mi sana?"

Aysun boş boş baktı. "Babamın verdiği bir kitabı okumuştum."

"Peki, ne biliyorsunuz onun hakkında?"

Düşündü Aysun.

"Türkiye'yi kurtardı."

"Doğru," diyerek başıyla onayladı Özgür, "başka?"

"Savaşlar yaptı." Sonra önümü bir şey anımsamış gibi başını salladı. "Büyük savaşta Almanya'yla birlikte savaştı."

"Birinci Dünya Savaşı'nı mı kastediyorsun?"

"Evet."

"Başka?"

"Selanik'te doğdu."

"Başka?"

Düşündü... Düşündü... Düşündü...

"Sanırım bu kadar," dedi Özgür. Aysun da sessizce başını salladı.

"Doğduğu evin pembe boyalı olduğunu ve çocukluğunda dayısının çiftliğinde karga kovaladığını nasıl bilirsiniz?" diye dalgalı mı geçtim.

Şaşkın şaşkın bana bakınca, "Şaka yapıyorum canım, şaka," dedim gülererek.

Özgür büyük bir ciddiyetle, "Şimdi Aysun, haklısın. Türkleri kurtardı, ama orada bazı noktaları iyi bilmek gerek," dedi.

"İmparatorluklar kurulur, yükselir, gelişir ve sonra çöker. Geçer. Osmanlı İmparatorluğu da kuruldu, gerçekten geleneksel dinemiler yağı ve sonunda o da çöktü. Osmanlı son iki yüz yılını bu çöküşün sancılarını yaşıyarak geçirdi."

"Tabii bunun nedenleri var."

"Doğ ve iç nedenler..."

"Doğ nedenler arasında 1789 yılında gerçekleşen Fransız İhtilali'ni sayabiliriz. Fransız İhtilali'nden sonra milliyetçi akımlar başladı. Milliyetçi akımlar imparatorluk topraklarında ayaklanmalar şeklinde ortaya çıktı. Balkanlar'da, Kuzey Afrika'da yaşayanlar bu tür ayaklanmalardı."

"Emperyal devletler de, İngiltere, Fransa, Rusya, Almanya gibi, bu durumu kendi çıkarları doğrultusunda ya açıkça destekliyor ya sürece kışkırtıyordu."

"Ama çöküşün daha önemli nedeni, daha doğrusu asıl nedeni, çağı yakalayamamak, çağı ayak uyduramamaktır. Yani iç nedenler..."

"Yeniliklere açık olmamak, akıl ve bilim yolunda gitmemek..."

"Yüzyıllar öncesinin yaşam ve düşünce biçimine takılıp kalmak..."

"Hurafelerle, fetvalarla, dinsel bir bakış açısıyla devleti yönetmeye çabalamak..."

"Yetersiz eğitim nedeniyle sanat ve kültürde geri kalmak, hep geri kalmak..."

"Dünyaya kabul gören bilim adamları, filozoflar, sanat insanları yetiştirememek..."

"Dünya çapında buluşlar yapamamak, eserler verememek..."

"Aydınlanmayı yaşamamış olmak..."

"İşte bütün bunların eksikliği o ülkeyi yavaş yavaş gerilete sonra da çöküşe götürür."

"Bir zamanların güçlü imparatorluğu son iki yüz yıldır bu tür bir çöküşü yaşıyordu."

"Yönetimse kötüydü, hem de çok kötü. Yöneticiler çağda uygun biçimde yetiştirilmediklerinden, çağdaş bir kafaya sahip olmadıklarından, yabancılara oyuncak olmuştu. Osmanlı Devleti."

"İngiliz'i, Fransız'ı, Alman'ı bizimle diledikleri gibi oynuyor, imparatorluğu nasıl bölgelerlerinin hesabını yapıyorlardı."

"O özgüvensiz, beceriksiz, öngörüsüz yönetim sonucu kendimizi Birinci Dünya Savaşı içinde bulduk. Ve savaşta"

buam bulandurduğumuz taraf yenildi. Mustafa Kemal'in bu
başvurusu imzalandı.

"Böylece ülkemiz İngilizler, Fransızlar, Bulgarlar ve 'A
nasiller tarafından işgal edildi.

"Anık an büyük felaketi yaşıyorduk.

"Atatürk'ün fikirleri Beldiye Cemiyetleri, Yürütme
Kurumu'na çıkarıldı.

"Yürütme yata acıdı.

"Padişah İngilizlere sığınmış, onlardan medet umuyordu.

Bu sadrazam geliyor, bir sadrazam geliyordu ama deşifreler
vey yoktu.

"Atatürk'ün, halkı olarak, bir bulundurulmuş 'milletin
başına'yla ülkeyi bölmek, parçalamak isteyenlerden yana ya
rılar yazıyor, ülkeyi kurtarmak için guruplaşarak aydınlar
onlarla alay ediyordu.

"Ve işte bu kara günlerde bir Mustafa Kemal çıkıyor ortaya.

"Hani derler ya, karanlığın en yoğun olduğu zaman, ay
doluğu en yakın olurdur, diye.

"Evet, bir Mustafa Kemal çıkıyor ortaya; bu yarıları, bu ya
nılığı kabul etmiyordum, dedi.

"Ve o savaştan yorulmuş, perişan, yorgun, fakir halk.

"Ya istiklal, ya ölüm' parolasıyla aydın kaldırdı.

"Anadolu halkı sonunda gönüllere göre bir lider bulmuş
tu.

"Sen az önce, Türkiye'yi kurtardı, dedin.

"Doğruydun ama Mustafa Kemal'in yaptığı bunun çok be
sineydi.

"O, bir millete onurunu iade etmişti.

"Sadete Kartuluş Savaş'yla değil, gerçekleştirildiği de
lerle karanlık çağdan alıp, uygarlığın yapıldığı aydınlanma
tayıyarak, bunu başarmanın onurunu yazatmış halkına.

"Ve bu müthiş başarı tüm dünyanın, bu dünyanın o

duştu kabul, Oradokya ve Anıtlı illerinin de bulundurulmuş
kazanmıştı.

"Sadete o günlerde değil, bugün halk Atatürk'ün anı
bulundurulmuş iller edileceklerdir Oradokya, Lillenen anıtlı Fransız
yazar, Anıtlı Mülkleri, 'Çarın Çekim' Dünyal' anıtlı kurdurdu. o
yıldarda çok çok kişi yekunmuş. Mustafa Kemal'in anıtlı sa
dık illerinden Beldiye işleri kurdurmuş, sonra da bulundurulmuş
kaldırıp, dula derler işleri kurdurmuş bulundurulmuş. Beldi sa
dık kurdurmuş, Anıtlı illerini yerine Lillenen illerini kurdur
muş anıtlıktan sonra işleri yekun yekun illerine derler ediyen.

"Halk da onu izlemişti. Çok da gıkıyet etmeden, gelendile
ri ve inandıkları alışıat etmesine izin vermişler. Neden? Çünkü
halkın tekrar gururlandırması. Halkın hayranlığını geri verin
kılış ona çok çok iyi kabul ettirilir."

Oradokya bulundurulmuş illerinde de onun illerine kurdurmuş. ta
danlı kapandığımızın farkına vardık.

Çok duyulduğumun, çok.

Üstelik bunlar benim bulduğum yerlerde ama zaman içinde
inanı kanıksıyor. Sonra biri çıkıp bunu böyle anlatırsa, yay
ba, oluyorum.

"Kavuta bakmamın hanımı, kendimi kapayıp fazla ko
nuşum. Sıkılmıyordum ya Anıtlı?"

"Hayır," dedi Anıtlı, "çok ilginci."

"İyi," dedi Oradokya gülerken, "çünkü sana anlatılacak daha çok
şeyim var, onun için sıkılmıyordum işi oluy."

"Sıkılmıyordum, sıkılmıyordum."

Sonra baba dendi Oradokya, "Bilgiye onun Seta, anıtlı
Anıtlı'ya, Turup Ozakmaz'ın Kartuluş Savaş'ın anıtlı 'ya
Çalın Türkler' kitabını almıştım."

"Evet," dedim, "ben de var o kitap ama Anıtlı'ın kendi
kızın olmalı." Sonra Anıtlı'a dendi, "Kahin bir kitap ama
eline alırsa burakamayacakmı, o kadar sürükleyici."

Nez yazılanıp, "Arkadaşlar," dedim onlara, "siz sohbeti
devam edin ama benim gidip yatmam gerekiyor."
Böylece onları terasta bırakıp odama kaçtım!

(Aysun'un Defteri)
14 Temmuz, Salt

Bugün Özgür Abi beni Minyatür Park'a, götürdü. Ora-
da Türkiye'nin eski ve yeni önemli binalarının minyatürleri
var. Çok güzel.

Hollanda'da da var böyle bir park, okulla gidip gezmiş-
tik.

Sonra, Özgür Abi'yle Piyer Loti kahvesine gittik. Kahve
gerçekten hoş. Piyer Loti, Osmanlı İmparatorluğu'nun son
yıllarında buralara gelmiş ve pek ünlü olan bir aşk romanı
yazmış. Fransızmış. İstanbul'dan, İstanbul yaşamından ve
Türklerden söz eden kitaplarıyla Fransa'da büyük ilgi uyandı-
rmış.

İstanbul'un bu bölgesine Eyüp deniyor. Özgür Abi, bu
kahveden görünen manzarayı övmüştü bana. Haliç'e baki-
yormuş. Ben de baktım ama sadece sıkış sıkış evler gördüm.
Ne ağaç var o sokaklarda ne bir şey. Belki eskiden güzeldi.
Neyse, bir şey demedim tabii.

Özgür Abi çaylarımızı ısmarladıktan sonra, "Nasıl olsa
burada bir süre oturacağız; istersen sana Kurtuluş Savaşı'yla

ilgili bir şeyler anlatayım," dedi ve hemen ekledi, "ama eğer istersen... Bak teklif var, ısrar yok. Ben manzara seyredeceğim dersen, hiç itiraz etmem. Alınmam da...."

"Bence iyi olur," dedim.

Oyle ya orada oturup ne konuşacaktık Özgür Abi'yle. Eminim o da böyle düşünüyordu.

"İyi öyleyse," dedi ve hemen ekledi, "ama bak peşim peşim söyleyeyim. Ben ne bir öğretmen ne de bir tarihçi kadar bilgiliyim. Sade bir vatandaşım anlayacağın ama babanın isteği doğrultusunda Türkiye hakkında sana bir şeyler öğretebilmek için kendi çapımda kitap karıştırıp notlar aldım. Ben sadece genel bir fikir vermeye gayret edeceğim, sense bunun için okuyarak dolduracaksın."

"Off, yine mi okumak... Okulda oku oku, bir de tatilde oku..." deviverdim, kendimi tutamayarak.

"Bak ne diyeceğim," dedi Özgür Abi, oturduğu yerde doğrularak, "buna - ders - gözüyle - bakma! Hiç ilgisi yok. Ne sinava girecek ne de not alacaksın. Bu, senin için hayat boyu gerekli bir bilgi birikimi. Hayat boyu..."

Ne diyardım geçen gün, hatırlasana. Almanlar bizi aşağılıyorlar, demiyor muydun?"

"Evet."

"İyi ya işte... Eğer sen kendi tarihini bilersen, kendi doğrularını bilersen, kendini savunabilir, o öyle değil, böyle diyebilir, onları bozum edebilirsin."

"Bilgi güçtür! Bilgili insan güçlü insandır!"

"Bunu iyi bil."

"Ayrıca senin öyle bir geçmişin, hele de öyle bir Cumhuriyet tarihin var ki..."

"Curur duyacağın bir tarih..."

"Başımı dik tutmanı sağlayacak, seni geçmişten alıp bugünlere kadar getiren bir tarih..."

"İnsan, aynaya baktığında kendisiyle gurur duymak istemez mi?"

"Anne babasıyla, ailesiyle gurur duymak istemez mi?"

"Evet, tabii ister," dedim.

"İşte aynı şey ülken ve ülkenin geçmişi için de geçerli."

"Herkes tarihiyle, ülkesiyle gurur duymak ister."

"Ve, sen şanslısın ki, gerçekten gurur duyacağın bir geçmişin, tarihin var. Az önce dediğim gibi, özellikle de Cumhuriyet dönemine giden yolda ve Cumhuriyet döneminde yapılanlarla gurur duyabilirsin. İnan bana Aysun, abartmıyorum, yakın tarihimizde başarılanlar çok çok az ülkede gerçekleştirilebilmiştir."

"Ama..."

"Eğer sen bunları bilmezsen..."

Özgür Abi kollarını iki yana açıp başını salladı.

"Ne işe yaradı onca emek, onca özveri, gencecik hayatlar pahasına kazanılanlar..."

"Ne yazık değil mi?"

Başımı sallamakla yetindim.

"Ama sana da yazık! Evet, sana da yazık."

"Çünkü bu bilgidен yoksunsun."

"Dolayısıyla güçlü değilsin!"

"Savunmasızsın!"

"Kötü niyetlilerin, cahillerin, çifte standartlıların karşısında savunmasızsın."

"Çünkü önce kendi tarihini, sonra da dünya tarihini bilmiyorsun."

Sustu Özgür Abi.

Doğruyu söylemek gerekirse, konuya bu açıdan bakmayı hiç düşünmemiştim.

"Haklısın," dedim, "bunları kendim için öğrenmeliyim."

"İşte budur," dedi Özgür Abi, "aslanım Aysun! Bak zurnanın zırt dediği yeri nasıl da buldun."

Tabii o zurnalı lafı pek anlamadıysam da, daha sonra so-
rarım diye düşündüm. Tam aramızı düzeltmişken yanlış bir
soru sormak istemiyordum.

"Oyleyse anlaştık."

"Anlaştık, Özgür Abi."

"O zaman gönül rahatlığıyla devam edebilirim.

Ne demiştik son konuşmamızda. Birinci Dünya
Savaşı'ndan yenilgiyle çıktık. Ama ondan önce yaşanan
Çanakkale Savaşları var. İşte ondan söz etmeden olmaz
Unutulmaz savaşılarıdır onlar.

"İngilizler ve Fransızlar, müttefikleri Çarlık Rusya'ya
destek vermek ve Türk ordusunun geri çekilmesini sağlamak
için Çanakkale Boğazı'na gelip dayandılar.

"Bizim askerlerimiz ise İngiliz ve Fransız gemilerinin bo-
ğazdan geçişini engelledi, bunun üzerine onlar da Gelibolu
yarımadasına asker çıkararak kara savaşını başlattılar. Bu
orduda İngiliz ve Fransız askerlerinin yanı sıra "Anzaklar"
diye anılan Avustralyalılarla Yeni Zelandalılar da vardı.

"Tarihin en kanlı savaşlarından biri olan Çanakkale Sa-
vaşlarında, bizim kaybımız, aralarında çok sayıda lise ve
üniversite öğrencisi de bulunan 250.000 şehit ve yaralıydı.
Öğrenim gören bir kuşak yitip gitmişti bu savaşa."

"Ne diyorsun Özgür Abi, 250.000 mi?"

"Evet, 250.000 şehit ve yaralı. İşte 'Çanakkale Geçilmez'
sloganını biz bu şehit ve gazilere borçluyuz.

"İngilizler, Fransızlar da bir o kadar kayıp verdiler. Yak-
laşık 300.000 kişi öldü veya yaralandı bu savaşa. Büyük bir
zafer kazanmıştık ama ne yazık ki I. Dünya Savaşı'nı kay-
beden taraftaydık," dedi içini çekerek ve ekledi, "üstelik on-
ların askeri her bakımdan donanımlıydı, zamanın en modern
silahları onlardaydı, giysileri, yiyecekleri, içecekleri vardı.

"Ya bizimkiler... Ayakta çarık, üstte başta doğru dürüst

uniforma yok. Yarı aç, yarı tok... Bak sana bu konuyla ilgili
bir not. İstersen al sende dursun bu, defterine eklersin," di-
yerek bir kâğıt uzattı. İşte orada yazılı olanlar...

Çanakkale Kahramanları

43. Alay, 1. P. Tb. 1. Bölük

1917 Yılı Yemek Listesi

Gün	Sabah	Öğle	Akşam	Ekmecek
15 Haziran	Üzümlü hoşafı	Yök	Yağlı buğday çorbası	Tam
26 Haziran	Yök	Yök	Üzümlü hoşafı	Tam
18 Temmuz	Üzümlü hoşafı	Yök	Yök	Yarım
8 Ağustos	Yarım ekmecek	Yök	İçersiz üzümlü hoşafı	Yarım

Not: 21 Temmuz 1917'den itibaren ondu cürriyle ekmecek istahı oku bez yüz
gramına indirilmiştir çünkü un ve ekmecek kalmamıştır.

"İnanılmaz bir şey bu Özgür Abi."

"Şaşırdın, değil mi?" dedi Özgür Abi.

"Hem de nasıl..."

"Böylesi gerçekler insanın yüzünde tokat gibi patlıyor,"
dedi kendi kendine konuşurcasına. Sonra ekledi, "Bak bir
de şiir var Çanakkale'yle ilgili. Oylesine anlamlı ki... Fazıl
Hüsnü Dağlarca'nın "Onsözü" adlı şiiri. Bu da bulunsun
sende," dedi ve bir kâğıt daha uzattı bana.

Önsöz

Çanakkale

Çağlar Üzeri destanların özüdür.

Bayraklar dalgaların ya,
Yel bayrakların hızıdır.
Yigitlerin sonsuzluk,
Ekmeğidir, tuzudur.

Gök uyur ya buralarda, gök uyanır ya,
Yaşamının gözüdür.

Hepsi de varır Ankara'ya ovalardan,
Kalanlar, ölenlerin izidir
Deniz deniz, dağ dağ
Yazıdır.

Çanakkale,

Yeni Türkiye'nin önsözüdür.

Ozgür Abi, "Çanakkale Savaşları gerçekten de Kurtuluş Savaşı'nın önsözüdür," dedi ben şiiri okumayı bitirdiğimde ve ekledi. "Bütün bu zor koşullarda çarşıhanların azmi, onların ateşleyebilen liderleri ve bir askeri deha olan Mustafa Kemal sayesinde bu savaşlar tarihin seyrini değiştirmiş, Atatürk'e de 'Anafartalar Kahramanı Mustafa Kemal Paşa' unvanını kazandırmıştı. Bu konuyu Nutuk'tan bir alıntıyla bağlayalım istersen Aysuncuğum," dedi ve not etmem için bir üçüncü kâğıt uzattı.

Üzerinde, 'Mustafa Kemal'e göre 'Çanakkale' yazıyor-
du.

"Okur musun, Özgür Abi?" dedim,
"Tabii, dedi," ve okumaya başladı.

10 Ağustos 1915. Conkbayırı'nı almak ve bütün boğaza hakim olmak için İngilizler 10.000 kişilik bir kuvvetle gün-
hâkim olmak için siperlere yerleşmişler, hücum anını bekli-
yorlardı. Cecenin komutanı ve diğer subayları çağırırdım. An-
tırdım. 8. Tümen komutanı mağlup edeceğinize inanıyorum. Size ben
üzereydi. Mutlaka düşmanı evvela ben ileri göderim. Sizi
câk siz acele etmeyin evvela ben ileri göderim. Sizi
kurbacım ile işaret verdiğim zaman hep birlikte atılırsınız,
dedim. Bu durumdan askerlerini de haberdar etmelerini iste-
dim. Hücum baskın tarzı olacaktı. Sakin adamlarla ve süz-
düm. Hücum baskın tarzı olacaktı. Binlerce asker bu-
lunmuştu. Conkbayırı'nda çıt çıkmıyordu. Dudaklar sessiz-
ce bu sıcak gecede dua ediyordu. Kontrol ettim. Kırbaçımı
başımın üstünde kaldırıp çevirdim ve birden aşağı indirdim.
Saat 4'30'da kıyamet kopmuş İngilizler neye uğradıklarını
şışmıştı. Allah Allah sesleri bütün cephelerde, karanlıkta
göklere yırıyordu.

Her taraf duman içindeydi ve heyecan her yere hâkim
olmuştu. Düşmanın topçu ateşi gülleleri büyük çukurlar
açıyor, her taraf şarapnel ve kurşun yağmıyordu. Büyük bir
şarapnel parçası tam kalbimin üzerine çarptı, sarsıldım, eli-
mi göğsüme götürdüm, kan akıyordu. Olayı Yb. Servet
Bey'den başka kimse görmemişti. Ona parmağımla susma-
sını emrettim. Çünkü vurduğumun duyulması cephelerde
panik yaratabilirdi. Kalbimin üzerinde cebimde bulunan saat
paramparça olmuştu. O gün akşam kadar birliklerin başın-
da daha hırslı olarak çarpıştım. Yalnız bu şarapnel, kalbimin
üzerinde aylarca gitmeyen derin bir kan lekesi bırakmıştı.
Aynı gün gece yani 10 Ağustos günü beni mutlak ölümden
kurtaran ve parçalanın saatimi Ordu Komutanı Liman von
Sanders Paşa'ya hatıra olarak verdim. Çok şaşırılmış ve he-
yecanlanmıştı. Kendileri de altın cep saatini bana hediye
ettiler.

Bu hücumlarda İngilizler binlerce ölü bırakarak tamamen geri çekildi ve Çanakkale'nin geçilemeyeceğini iyice anlamış oldular."

"Çok güzel dinlediğin için seni kutluyor ve sana bir dönme ısmarlıyorum Aysuncuğum. Senra Ablan da tıpkı senin gibi çok güzel dinler."

Güldüm. "İlahi Özgür Abi, dinlemenin de güzeli olur mu."

"Olur," dedi çok ciddi bir yüzle "ve bu gerçekten önemlidir. Çünkü çoğu insan dinlemez, dinlemesini bilmez. Karşımdaki konuşurken onun aklı ya bir başka yerdedir, ya da gözler fıldır fıldır başka işlerle meşguldür; üstüne üstlük, tamam tamam sen anlat ben seni dinliyorum, derler, alay edercesine."

Birden, "Sahi, çok haklısın Özgür Abi," dedim, "aklıma bir arkadaşım geldi de.... O da aynen böyle senin anlattığın şeyleri yapar, sen önemli bir şey anlatıyorsundur, o ya aynayı alır eline, makyajını tazeler, ya saçını tarar ya da çantasının içinde bir şeyleri arar durur. Susunca da, aynı senin dediğin gibi, ben seni dinliyorum, devam et, der. Tabii insanda konuşacak heves kalmaz."

"Zaten o arkadaşımınla ilişkiyi kestim."

"Neden?"

"E, hep o bana dertlerini anlatıyordu, ben dinliyordum. Düşünüyör, çareler arıyordum."

"O ise ben bir şey anlattığımda ya esniyor ya da az önce anlattıklarımı yapıyordu. Sonra bir gün dedim ki, bu ne biçim arkadaşlık ve bir daha aramadım, o arayınca da atlatım. Karşılaşınca konuşuyoruz ama o kadar."

Onun için, düşününce, söylediklerinde çok haklısım."

"Güzel dinlemek, daha doğrusu dinlemesini bilmek gerçekten önemli. İnsanlar dinlemesini bilen kişileri severler."

Dondurmam gelmişti.

Özgür Abi sordu. "Aysun, senin orada iyi arkadaşların var mı? Yani dost diyeceğim birileri..."

Şöyle bir düşündüm. Sahi, benim dost diyebileceğim kim vardı!

"Bu kadar düşündüğüne göre pek yok gibi..."

"Var, var da... dost deyince... bir Angela geliyor aklıma."

"Daha çok Türklerle mi arkadaşsın Almanlarla mı?"

"Hem Türk hem Alman arkadaşlarım var."

"İşte bu çok iyi," dedi Özgür Abi lafın daha fazla uzamasını istemez gibi ve yine dersimize (!) döndük.

"Evet, artık Kurtuluş Savaşı'na gelebiliriz. Atatürk müthiş bir zekâyı sahipti, daha da önemlisi akılcıydı. Her adımı atarken araştırır, düşünür ve yapmak istediğini bir mantık silsilesi içinde geliştirdi."

Nitekim onun düşüncelerini, sözlerini bugün pek çok olayı yaşıyoruz, nasıl da bugünleri görebilmiş diye şaşıyoruz, onu hayranlıkla anıyoruz."

Bu noktada çok bilinen bir yorumunu sana okuyacağım. Bak ne diyor,

"Ben, manevi miras olarak hiçbir ayet, hiçbir dogma, hiçbir kalıplaşmış kural bırakmıyorum. Benim manevi mirasım bilim ve aklıdır. Zaman süratle ilerliyor, milletlerin, toplumların, kişilerin mutluluk ve mutsuzluk anlayışları bile değişiyor. Böyle bir dünyada, asla değişmeyecek hükümler getirdiğini iddia etmek, aklım ve bilimin gelişimini inkâr etmek olur... Benim Türk milletini için yapmak istediklerim ve başarmaya çalıştıklarım ortadadır. Benden sonra beni benimsemek isteyenler, bu temel eksen üzerinde akıl ve bilimin rehberliğini kabul ederlerse, manevi mirasçılarım olurlar."

"Onun düşüncelerinin zamana yenik düşmemesinin nedeni işte bu evrensel ve akılcı düşüncede yatar.

"Kurtuluş Savaşı'na yaklaşımı da böylesi akılcı çizgide sürüp gitti. Savaş alanlarına büyük hayallerle atılmadı. Taahhüt gördüğümüz pek çok komutan şan şöhrat uğruna ordusuyla adeta kumar oynamış, yüzlerce binlerce askerinin boşu boşuna ölmesine neden olmuşlardır.

Bunu Atatürk'te göremezsin, o hep akılcıydı.

Kurtuluş Savaşıyla ilgili Atatürk'ün bir siyasi, bir de askeri hedefi vardı.

Siyasi hedefi, 'Misak-ı milli sınırları içinde' hür, bağımsız ve çağdaş bir devlet kurmaktır.

Askeri hedefiyse, ülkeyi içten yıpratıcılarla, dıştaki düşmandan temizlemektir.

'Savaşta iki cephe vardır. İç cephe ve görünen cephe. Aslan iç cephe'dir. Bu cephe bütün vatanın, bütün ulusun meydana getirdiği cephe'dir.

Görünen cephe, doğrudan doğruya ordunun düşman karışındaki silahlı cephesidir. Bu cephe sarsılabilir, değişebilir, yenilebilir fakat bu durum bir memleketi ve ulusu mahvedemez.

Önemli olan memleketi temelinden yıkan, ulusu esir ettiren iç cephenin yıkılmasıdır.'

"İşte bu düşünceleri önce içteki isyanlarla ve bunun yanı sıra Meclis'te çeşitli nedenlerle çalışmalarını engellemeye çalışanlarla mücadele edilmiş, ülkede bütünlük sağlamaya çaba sarf edilmiş, bundan sonra düşmanla savaşmaya başlanmıştı.

"Özetle Atatürk'ün amacı, barış içinde yaşayan bağımsız, çağdaş ve saygın bir ülke yaratmaktır. Ve Türk ulusunun buna layık olduğuna da yürekle inanıyordu.

"Böylesi bir görüş ve amaç bizlere sadece Kurtuluş Savaşı'nı kazandırmakla kalmadı, Kurtuluş Savaşıyla birlikte Türk Devrimi'nin, aydınlanmanın temelleri de atıldı.

İşte Atatürk'ün muhteşem başarısı burada yatar.

Kurtuluş Savaşıyla birlikte aydınlanmayı getirebilmiş olmak...

Kurtuluş Savaşı'nın sonunda ülkeye çağ atlatmak...

Devrimleri gerçekleştirebilmek...

Evet, ne diyorduk, Mustafa Kemal'in amacı belliydi. Pekî, ülkenin durumu nasıldı? Bunu da 'Nutuk'un ilk sayfasında şöyle açıklar... dedi, sonra durup bana baktı. "Nutuk'un ne olduğunu biliyor musun?"

"Şeyv... Babam söylemişti galiba..."

"Ohoo, bilmiyorum desene şuna. Bak iyi dinle o zaman,

Atatürk'ün kendi kaleminden çıkan bu eser, yine Atatürk tarafından Cumhuriyet Halk Partisi'nin 1927 yılında Ankara'da toplanan ikinci kurultayında altı günde okunan tarihi bir hitabeye dayandığı için "Nutuk" adını almıştır. Nutuk'ta Kurtuluş Savaşı'nı ve o günlerde yaşananları anlatır, Atatürk Yani, Nutuk'u okurken olayı bire bir yaşamış kişiden öğreniyor olacaksınız," dedi ve ardından, "Ses kayıt cihazını çalıştırdın mı?" diye sordu.

"Tabii," dedim gülerek, "çalıştırdım ve ilk cümlelerden bu yana her şeyi kaydediyorum."

"İyi o zaman. Artık Nutuk'un ne olduğunu öğrendiğine göre devam edebiliriz. Evet, okuyorum."

'1919 yılı Mayıs ayının 19. Günü Samsun'a çıktım.

Genel durum ve görünüş şöyleydi:

Osmanlı Devleti'nin içinde bulunduğu topluluk I. Dünya Harbi'nde yenilmiş, Osmanlı ordusu her yanda sarsılmış, koşulları ağır bir ateşkes antlaşması imzalamıştı. Bū-

yök Savaş'ın uzun yılları boyunca millet yorgun ve yokuş bir durumda. Ullusu ve ülkeyi I. Dünya Savaşı'na sürükleyenler kendi başlarının kaygısına düşerek yurttan kaçmışlar. Padişah ve Halife olan Vahdettin soysuzlaşmış, kendini in yalnız tahtını koruyabileceğini umduğu alçakça yöntemle arastırarak. Damat Ferit Paşa'nın başkanlığındaki hükümet göçsüz, onursuz, korkak, yalnızca Padişah'ın isteklerine bağlı kalmakta ve onunla birlikte kendilerini koruyabilecekleri herhangi bir duruma boyun eğmiş.

Ordunun elinden silahları ve cephaneleri alınmış ve alınmakta...

İtilaf devletleri, Mondros Ateşkes Antlaşması hükümlerine uymayı gerekli görmüyor. Birer uydurma nedenle itilaf donanmaları ve askerleri İstanbul'da, Adana iline Fransızlar, Urfa, Maraş ve Antep'e İngilizler göndermiş. Antalya ve Konya'da İtalyan birlikleri, Merzifon ve Samsun'da İngiliz askerleri bulunuyor. Her yerde yabancı devletlerin subay ve görevlileriyle ajanları çalışmakta. 15 Mayıs 1919'da İtilaf Devletleri'nin uygun bulmasıyla Yunan ordusu İzmir'e gönderiliyor.

Özgür Abi durdu, bana baktı, "İşte durum buydu. Bundan sonra sorulacak soru, ne yapmalı idi."

"Düşman işgaline karşı çeşitli yörelerde başlayan direniş hareketleri örgütlenmeliydi. Nitekim ilk direniş güneyde Adana, Mersin, Tarsus, Maraş, Urfa, Antep'te oluştu, bunu Ege bölgesi izledi. Burada durup sana bir şiir okuyacağım. O günleri sayfalar dolusu anlatmaya bedel bir şiir."

Bu kez çantasından bir kitap çıkardı Özgür Abi ve çevirip kapağını gösterdi bana. Kitabın adı, "Kuvayi Milliye" idi.

"Kurtuluş Savaşını böylesi anlatan şiir azdır Aysun. Sana bu duyguları en çarpıcı biçimde ancak Nazım Hikmet'in 'Kuvayi Milliye'si' yansıtabilir diye düşündüm."

Ateşi ve ihaneti gördük
16 yunus gözlerimizle durduk
bu dünya üzerinde,
İstanbul 918 Teğmenlerinde,
İzmir 919 Mayıs'ta
ve Manisa, Menemen, Aydın, Akhisar.

Mayıs ortalarından
Haziran ortalarına kadar
yeni tiliin kurma mevisini
yeni arpadar biçilip
başkaya başlanırken
yanarlandılar...

Adana,

Antep,

Urfa,

Maraş

dişmiş

dönüşüyor...

Ateşi ve ihaneti gördük.

ve kanlı banketler pazarında

memleketi Alman'a satanlar,

yan göüp ölümlerin üzerinde yatanlar

dişmişler can kaygısına

ve kurtarmak için başlarını halkın gazabından

kazanışa karşı olarak basıp güttiler.

Yaralıydı, yorgundu, fakirdi millet,

on arzı diivelle dövüşüyordu fakat,

dönüşüyordu, köle olmamak için iki kat,

iki kat soyunmamak için.

Sustu Özgür Abi, belli ki duygulanmıştı ama duygulanmayacak gibi değildi.

"Gerçekten çok güzelmis," dedim ve ekledim, "yani güzel sözünü çok hafif kalıyor. Şöyle söyleyeyim, baba babam ülkemiz, tarihimizle ilgili bir şeyler anlatır ve anlar. Türkiye de çok heyecanlıydı.

"Bense neden bu kadar heyecanlanıyor diye düşünürdüm. Ne saçma derdim ama böyle bir şey... daha önceki notlar nasıl anlatsam..."

Durdum, düşüncelerimi nasıl anlatsam diye düşündüm ve ağzımdan çıkan sözcükler "Babam, haklıymış," oldu.

"Konumuza dönersek," dedi Özgür Abi, "bölgelerde yörre halkı düşmana karşı koyuyordu, bu örgütlere 'Kuvayi milliye' deniyordu.

"Düzenli ordu kurulana kadar da Kuvayi milliye kuvvetleri düşmanın ilerlemesini engelleyerek büyük hizmetler verdi. Düzenli ordunun kurulmasıyla etkinlikleri sona erdi ama kuvayi milliye ruhu hiç ama hiç unutulmadı.

O günlerde her kafadan bir ses çıkıyordu. Kimi Padişahı ve Halifeliğin devamından yanaydı, kimi karşımda dünyanın en güçlü ülkeleri var, onlarla baş edemeyiz, en iyisi onlardan birinin koruması altına girelim, diyordu. Atatürk'se şöyle diyordu.

"Ben bu kararların hiçbirinde isabet görmedim. Çünkü bu kararların dayandığı bütün defiller ve mantıklar çürüktü, esassızdı. Gerçekte, içinde bulunduğumuz tarihte Osmanlı Devletinin temelleri çökmüş, ömrü tamam olmuştu. Osmanlı memleketi tüm parçalanmıştı. Ortada bir avuç Türk'ün barındığı bir anayurt kalmıştı. Son mesele bunun da bölüşülmesini sağlamaktır. Halife, hükümet, bunların hepsi anlamlı kalmamış bir takım boş sözlerden ibaretti.

"Neyin ve kimin koruması için kimden ve ne için yardım isteniyordu? O halde gerçek karar ne olabilirdi?"

"Bu durum karşısında bir tek karar vardı. O da, milli istatistik dayanan kayıtsız ve şartsız bağımsız yen bir hükümet kurmak."

Türk Devleti kurmak İçte, daha İstanbul'dan çıkmadan önce düşündüğümüz ve Samsun'da Anadolu topraklarına ayak basar basmaz uygulamasına başladığımız karar, bu karar olmuştur. Bu temel zaman dayandığı en güçlü düşünüş ve mantık şuydu: Temel ilke, Türk Millietinin saygın ve şerefli bir millet olarak yaşam ilke, Türk Devletinin koruyuculuğunu istemek, insanlık şamasıdır. [...]

"Yabancı bir devletin koruyuculuğunu istemek, insanlık niteliklerinden yoksunluğu, güçsüzlük ve beceriksizliği açığa vurmaktan başka bir şey değildir. Gerçekten bu aşağılık duruma düşmemiş olanların, başlarına yabancı bir yönetici getirmeleri düşünülemez.

"Oysa Türk'ün saygınlık ve onuru, yetenekleri çok yüksek ve büyüktür. Böyle bir millet tutsak yaşamaktansa yok olsun daha iyidir.

"Öyleyse, ya istiklal ya ölüm."

Bir an sessizlik oldu sonra,

"Sanırım bugünlük bu kadar yeter," dedi bana gülümseyerek.

"Haydi artık eve gidelim de, bakalım benim kızlar ne yapıyorlar."

Özgür Abi gerçekten çok tatlı. Serra Abla şanslı böyle bir kocası olduğu için.

(Ayman'ın Defteri)
16 Temmuz, Perşembe

Dün sitenin havuzundaki pezlönglerden birine yerleşip Özgür Abi'nin son anlatıklarını temize çektim.

Havuz çalışanı Aykut çok komik biri. Hem havuz bantı çalışıyor hem temizlik işlerine bakıyor.

Beni harıl harıl yazarken görünce, "Yine Alman damarın tutmuş," dedi.

Angela'yla birkaç kez telefonda konuşurken daydı ya, artık ne zaman karşılaşsak, Almanlığımla ilgili şaka yapmadan duramıyor...

"Neden böyle söylüyorsun Aykut Abi?"

"Kızım bak burada senin gibi yazıp çizten var mı! Haksız yürüyor, güneşleniyor, keyfine bakıyor. Sense yaz bula yaz."

"Ne yapayım, oyalanıyorum işte."

"Ohoo, sen şu anda Türkiye'desin kızım. Çalışmak oyalamak olur mu... Âdetlerimize aykırı bir kere. Biz dört günlük tatilleri bile, key ömüne iki gün, key sonuna üç gün

dağın güne çıkarmayı başaran bir milllettir. Biraz bul da öyle," dedi ve sordu. "Bir çay getireyim mi sana?"

"Sağ ol ama istemem."

"İyi! Sen bilersin," dedikten sonra hortumu alıp havuz kenarını yıkamaya başladı, bir yandan da keyifli keyifli usula çalışıyordu.

Dedim ya, çok komik adam.

İşte tam o sırada cep telefonum çaldı.

Angela arıyordu.

"Nasılın Angela?" dedim. Sevinmişim.

"İyiyim," dedi ama sesi bir tuhaftı.

"Sen garpten iyi misin?"

"İyiyim de... de... sana söylemem gereken bir şey var."

Yüreğim hop etti.

"Sıkın Furkan'la ilgili olmasın!"

Şöyle bir duruladı, söylesem mi, söylemesem mi, denzesine.

"Lütfen konuşur musun?"

"Evet, Furkan'la ilgili," dedi sonunda.

"Peki söyle, ne oldu?"

"Şey..."

"Angela - lütfen..."

"O kız gelmiş."

"O kız?"

Kimden söz ediyor bu?

Birden uyandım.

Furkan'ı evlendirmek istedikleri kız.

Anan Tanrı'm, demek işler adanmakla hızlandı.

Kız gelmiş!

Yani Furkan'ın nişanlısı...

Ailesi hayatta beklemez, hemen düğün yapar, evlendirirler onu.

Ve Furkan hâlâ ailesiyle konuşacak da, benden söz edecek de, onlar da bu işten vazgeçecekler.

Olacak iş değil, olacak iş değil.

Dalmış gitmişim.

Angela öbür taraftan başıyıp duruyordu.

"Aysun... Aysun..."

Sonunda kendimi toparladım, "Evet Angela, burada yım," dedim.

Angela telaşlı telaşlı anlatıyordu, "Dün öğrendim, geç sabaha kadar yatakta döndüm durdum, söyleyeyim mi, söyleyeyim mi, diye."

"Özülleceğini bildiğim için söylemek istemiyordum ama öte yandan da bilmen gerek diye düşünüyordum. Ah Aysun, çok üzgünüm."

"Sağ ol arkadaşım, ben şu anda üzgün değilim. Sağa nım! Ofkeliyim!"

"Hakkısın. Ah keşke yanımda olsaydım."

"Adama bakar mısın Angela, neredeyse düşünüyü yapılcak, hâlâ benden, bızden söz etmedi ailesine, edemedi. Yok bu böyle olmayacak. Furkan hiçbir zaman anlatamayacak, ben de aptallar gibi onu bekleyeceğim, öyle mi..."

"Şimdi onu arayıp bu işin bittiğini söyleyeceğim, ne hali varsa görsün."

"Dur, acele etme," dedi Angela. "Şimdi arama. Lütfen. Bu hırsla kötü şeyler söyleyebilirsin. Bekle, o arasın. Onu onu bir dinle."

"Nesini dinleyeyim Angela, nesini... Bir yıldır çıkeyruz, bir koca yıl... Ve o bir koca yılda söyleyemediğimi, kıldıldktan sonra mı söyleyecek."

"Ama seni çok seviyor Aysun."

"Ne biçim sevmek bu Angela!"

"Sen gittikten sonraki halini görsen böyle konuşmazdım. Öyle keyifsiz, öyle hüzünlüydü ki..."

Susuk ikimiz de.

Soma Angela neşeli olmaya çalışan bir sesle, "Haydi Soma Angela konuşalım, günler nasıl geçiyor?"

başka şeylerden konuşuruz, bol bol da ders yapıyorum."

"İyi," dedim, "geçiyoruz, bol bol da ders yapıyorum."

"Ne," dedi Angela, "ders mi?"

"Evet canım, babamın talimatı üzerine buradaki akraha-

larım bana ders veriyorlar."

"Ne sıkıcı..." diye konuşmayı sürdürmek istedi Angela

ama benim aklım başka verdedi.

"Yine konuşuruz," diyerek kapatık telefonları.

Gözlerimden yaşlar boşanıyordu.

Öyle karmaşık duygular içimdeydin ki...

Hem seviyorum.

Hem çok öfkeliyim.

Hem de aşağılanmış hissediyordum kendimi.

Bunca zaman bana değer verip, beni anlatmamıştı aile-

sine.

Kızın gelmesiye tüy dikiyordu bütün bunların üstüne.

Hıvlumu toplayıp eve giderken komik Aykut peşimden

sesleniyordu.

"Sen burada biraz daha kalır, böyle telefonda Almanca

konuşmaya devam edersen, kesim ben bu dili sökeceğim."

Hiç gülecek halim yoktu. Duyamazlıktan gelip yürümeye

devam ettim.

Bütün gün Serra Abla'dan kaçtım, gözlerimin kızarıkl-

ğını görmesin, durumumu anlamasın diye.

Oğleden sonra iki kez aradı Furkan, açmadım.

Şeytan görsün yüzünü.

Derken gece yine ısrarla aradı, aradı.

Evinde de herkes yatmıştı, cebimi alıp terasa çıktım.

"Aysun, niye açmıyorsun telefonunu?"

"Seninle konuşmak istemiyorum da onun için."

"Niye? Ne yaptım ki ben?"
"Tabii ki sen bir şey yapmadın. İşte sorun da bu ya... Sen hiçbir şey yapmıyorsun."
"Nedir bu öfke Aysun?"
"Furkan beni delirtti... Nişanım gelmiş, gözüm aydın. Daha ben ne diyeyim sana..."
"Lütfen, nişanım deyip durma şu kızı. Evet geldi. Tabii bunu da hemen Angela yetiştirdi sana, değil mi?"
"Şimdi kabahat Angela'nın mı oldu? Oh, ne güzel. Sen Angela'yı bırak da nişanlını gezdirmeye bak."
"Aysun, şu anda çok öfkeliyim. İstersen daha sonra konuşalım."
"Bunun daha sonrası filan yok Furkan. Bu konuşma burada biter, sana da mutluluklar dilerim," dedim ve kapattım telefonu.
Bugün de aradı aradı, açmadım.
Ne hali varsa görsün.
Yok! Gerçekten! Ben yorulmuşum.
Bir yıldır gizli saklı buluşmalar. Üstelik benim annem babam biliyor ve onun ailesinden köşe bucak saklanıyoruz.
Ne kadar aşağılayıcı bir durum benim için.

(Aysun'un Defteri)
18 Temmuz, Cumartesi

Özgür Abi'yle bugün Soğukçeşme sokağındaydık.
Bak orayı çok sevdim. Evlerin renkleri ne güzel... Şeker gibi...

Toz pembe, uçuk yeşil, açık mavi...

Eski İstanbul evleri gerçekten güzelmış. Neden bugün bu kadar çirkin ev var.

Soğukçeşme sokağı Sultanahmet'te...
Ayasofya'yla Topkapı Sarayı'nın arasında küçük bir sokak...

Bir de İstanbul Kütüphanesi var ki muhteşem!

(Bak artık ben de Türkler gibi konuşmaya başladım. Ne kadar çok 'harika', 'muhteşem', 'aynen öyle', der oldum.)

Neyse, bütün bunları Çelik Gülersoy isimli bir bey ger-
çekleştirmiş. Sokağı, evleri, kütüphaneyi ve daha pek çok
eski İstanbul köşkünü restore edip kullanılır hale getirmiş.

Bizim Almanlar görseller bayılırlar. Bol bol broşür aldım,
fotoğraf çektim.

'Yeşil Ev' adlı bir köşke gittik. Otel ve restoran olarak

kullanılıyor. Önce içini gezdik, tam o dönemlere göre düşün-
müş. Sonra da inip bahçesinde oturduk. Minik bir havuzu
var, fiskiyeli. Ve her taraf çiçekler içinde.

"Hadi hem bir şeyler yiyelim hem de dersimize devam
edelim," dedi Özgür Abi.

"İnan utanıyorum Özgür Abi."

"Nedenmiş o?"

"Kimse yapmaz senin yaptığını. Verebildiğin elime bir
kitap... Ama sen kendin anlatıyorsun, hem de böyle yerlere
getirip anlatıyorsun."

"Çok hoşsun Aysun," diye bir kâhkâha attı Özgür Abi.

"Sen şimdi bırak bu lafları da teybini aç, anlatacaklarını ve
okuyacaklarına not tutarak yetişemezsin çünkü..."

"Evvah," dedim.

O ise bana aldırmadan devam etti.

"Neyse, geçen sefer konuştuklarımızı toparlamak ge-
rekirse; Mustafa Kemal yenilgi ve Mondros Ateşkes
Antlaşması'ndan sonra, önce İstanbul'da çareler aramaya
girişmişti. Hükümet üyeleri ve Padişah Vahdettin'le görüş-
müş ama onlarla bir yere varılamayacağını anlamıştı.

"Bu arada düşman kuvvetleri Ateşkes Antlaşması'nın
kurallarını çiğneyerek yurdun çeşitli yerlerini işgal etmeye
başlamışlardı bile. Ote yandan İstanbul'da gerek Meclis
üyeleri, gerekse İstanbul basını çok umutsuzdu. Tek çarenin
güçlü bir devletin koruması altına girmek olduğunu düşün-
yorlardı.

"Mustafa Kemal ise tam bağımsızlık için sonuna kadar
savaşmak gerektiğine ve bu milletin bunu başarabileceğine
inanıyordu.

"Parolası, 'Ya istiklal, ya ölüm'dü.

"Böylece, bundan sonra ne yapmak gerek, düşüncesiyle
adım adım hedefe doğru yürümeye başladı.

İlk hedef, Anadolu'ya geçmek, durumu hiçbir şeyden
bale olmuyordu. Ne ülke çapında bir gazete, ne radyo, ne de

haber olmayan halkı anlatmak, onları uyandırmaktı.
"O zamanın koşullarını bir düşün Aysun; iletişim çok
zayıftı, ülkenin bir yerinde olandan öbür tarafların haberi
bile olmuyordu. Ne ülke çapında bir gazete, ne radyo, ne de

başka iletişim olanakları vardı. Kemal her geçtiği yerde halkı
başka iletişim için Mustafa Kemal her geçtiği yerde halkı
başka iletişim için Mustafa Kemal her geçtiği yerde halkı

İşte onun için Mustafa Kemal her geçtiği yerde halkı
toplayıp anlatıyor, aydınlatıyordu. Dediğim gibi, onları ger-
çeklere uyandırıyordu.

19 Mayıs 1919.

Mustafa Kemal'in Samsun'a çıkışı...

İşte bu bir işaret fişegi. Mustafa Kemal Paşa'nın
Anafartalar kahramanı Mustafa Kemal Paşa'nın
Anadolu'ya geçmesi sarıp sarmalamıştı.

kesi bir umut dalgası sarıp sarmalamıştı.
Mustafa Kemal ilk iş olarak ordu birlikleriyle iletişim
kurma çabası içine girdi. Bunun yanı sıra Anadolu'nun çe-
şitli yerlerinde düşmana karşı savaşımların millîye grup-
larının bir bütün halinde hareket etmelerinin sağlanması
yoluna gidildi.

"Bir ay gibi kısa bir sürede ordu birlikleriyle bağlantı kur-
ulmuş, millî örgütlenme güçlenmişti.

"Ve geliyoruz Kurtuluş Savaşı'nın çok anlamlı ve çok
önemli bir olayına...

"Anasay Genelgesi..."

"22 Haziran 1919'da yayımlanan bu genelgeyle bir dönüm
noktası yaşanıyordu.

"Artık yola çıkılmıştı.

"Uzun, zorlu bir yoldu bu.

"Ve dönüşü yoktu.

"Nitekim böylece düşüncesi çizgisini anlatan bir olayı da
aktarmadan geçemeyeceğim.

"Yurdumuza incelemeler yapmak üzere gelmiş olan Amerikan heyetinin başkanı General Harbord Mustafa Kemal'e 11 Eylül 1919 günü buluşup görüşür.

"Bir ara, 'Ya başarılı olamazsanız?' diye bir soru sorar

"Ve Mustafa Kemal'in yanıtı...." Bir millet varlığını ve bağımsızlığını korumak için düşünülebilen girişim ve özveri yapıktan sonra başarı. Ya başaramazsam demek, o milleti ölmüş saymak demektir. Öyleyse, millet yaşadıkça ve özverili girişimlerini sürdürdükçe başarısızlık söz konusu olamaz."

"21/22 Haziran gecesi emir subayı Cevat Abbas Bey'e yazdığı genelgenin temel noktalarına gelince:

1. Yurdun bütünlüğü, ulusun bağımsızlığı yok edilmez.
2. İstanbul Hükümeti üstlendiği sorumluluğun gereğini yerine getirememektedir. Bu durum ulusumuzu yok olmuş gibi gösteriyor.
3. Ulusun bağımsızlığını yine ulusun direniş ve kararı kurtaracaktır.
4. Ulusun durum ve davranışını öne sürmek ve haklarını, sesini dünyaya duyurmak için her türlü etki ve denetimden kurtulmuş milli bir kurulum varlığı çok gereklidir.
5. Anadolu'nun her yönden en güvenli yeri olan Sivas'ta milli bir kongrenin tez elden toplanması kararlaştırılmıştır.
6. Bunun için bütün illerin her sarcağından ulusun güvenini kazanmış üç delegeinin olabildiğince hızla yetişmek üzere hemen yola çıkarılması gerekmektedir.
7. Herhangi bir duruma karşı, bu işin milli bir sır gibi tutulması ve delegelerin gereken yerlerde kimliklerini gizlemesi gerekmektedir.
8. Doğu illeri adına 10 Temmuz'da Erzurum'da bir kong-

re toplanacaktır. O güne kadar öteki illerin delegeleri de Sivas'a ulaşabilirlerse, Erzurum kongresinin üyeleri de Si-

vas genel kongresine katılmak üzere yola çıkar.

"Anasaya Genelgesi'nin bir başka çok önemli noktası,

"ulus' ve 'vatan' sözcüklerinin ilk kez kullanılmış olmasıydı.

"O güne dek bu tür genelgelerde 'ümmet' ve 'padişah-

miz' kelimeleri kullanılırdı. Oysa, Mustafa Kemal ilk kez

'ulusun bağımsızlığı', 'ulusun direnci ve kararı' diyordu.

"Böylece artık 'ümmet' yoktu, 'vatan' vardı.

"Padişah mülkü' yoktu, 'vatan' vardı.

"Bunun bir altını çizeyim dedim, Aysuncuğum.

"Ve Mustafa Kemal Sivas'a geçer, yapılması gereken iş-

ler konusunda direktifler verdikten sonra Erzurum kongresi-

ne katılmak için yola çıkar.

"Sivas'tan Erzurum'a tam bir haftada giderler otomobiller

le. Eee, o zaman yollar da bugünkü gibi değildi otomobiller

de.

"Her gittiği yerde büyük bir coşkuyla karşılanır. Her an-

lattığı dikkatle dinlenir.

"Öte yandan İngilizlerin yanı sıra, Harbiye Nazırı Da-

mat Ferit Paşa ve Padişah, Mustafa Kemal'in Anadolu'da

halkla bir araya gelmesini ve halkı uyandırmasını, kendileri

için büyük bir tehlike olarak gördüklerinden İstanbul'a dön-

mesi için telgraf üstüne telgraf çekmektedir.

Nihayet, görevine son verildiğini bildiren telgraf gelir.

Mustafa Kemal de 8/9 Temmuz 1919 gecesi göreviyle birlik-

te askerlikten de istifa ettiğini hem Padişah'a hem Harbiye

Nazırlığı'na bildirerek, bunu nutukta şöyle anlatır.

"Resmi görev ve yetkiden ayrılmış olarak, yalnız milletin

sevgi ve yiğitliğine güvenerek ve onun bitmez uyan ve güç

kaynağından aydınlanıp güçlenerek vatanımızın verdiği

görevi sürdürdük."

"Erzurum Kongresinde Mustafa Kemal hedefine doğru bir adım daha atar ve millet meclisi oluşturmamın önemini nasıl vurguladığını şöyle anlatır.

"Milli iradeye dayanan bir millet meclisi kurulmasını ve gücünü ulusal iradeden alan bir hükümetin oluşturulmasını ilk çalışma amacı olarak gösterdim."

"Bir okul binasında gerçekleşen ve on dört gün süren Erzurum Kongresi'nin ilk günü Mustafa Kemal'i başkanlığa seçerler. Ve, Misak-ı Milli (Ulusal Ant) kabul edilir. Kongrenin bildiri ve kararlarına gelince...

1. Milli sınırlar içinde bulunan yurt kesimleri bir bütün, dör; birbirinden ayrılmaz.

2. Hangi türden olursa olsun, yabancıların yurdumuza girmesine ve işlerimize karışmasına karşı Osmanlı Hükümetinin dağılması durumunda millet birlikte direnecek ve savunacaktır.

3. Yurdun ve bağımsızlığın korunmasına ve güvenliğinin sağlanmasına İstanbul Hükümeti'nin gücü yetmezse, amaç gerçekleştirilmek için, geçici bir hükümet kurulacaktır. Bu hükümet üyeleri milli kongrece seçilecektir. Kongre toplanmamışsa bu seçimi Temsilciler Kurulu yapacaktır.

4. Milli gücü tek güç olarak tanımak ve ulusal iradeyi egemen kılmak temeldir.

5. Hristiyan azınlıklara siyasal üstünlük ve toplumsal dengemizi bozacak ayrıcalıklar verilemez.

6. Yabancı devletin güdüm ve koruyuculuğu kabul olunamaz.

7. Milli Meclis'in hemen toplanması ve hükümet işlerinin meclis denetiminde yürütülmesinin sağlanmasına çalışılacaktır.

Tabii bu toplantılar böyle güzel güzel yapılmıyordu. Bir

Yandan İstanbul Hükümeti Mustafa Kemal'i derhal yakalandı. İstanbul'a gönderilmesini emrederken, öte yandan toplananlardan saltanat yanlısı bazı üyeler Mustafa Kemal'in yapmak istediklerini engelliyor, bazıları da kongrede çalışması huzmedemediklerinden çalışmaları kaçırmış olmaları olasılığı nedeniyle, tehlikeli olduğu söylenerek var geçirilmeye çalışıldı.

"Aynı koşullar Sivas Kongresi için de geçerliydi. Önce Erzurum'dan Sivas'a gitmenin, yolda ona pusu kurulmuş olması olasılığı nedeniyle, tehlikeli olduğu söylenerek var geçirilmeye çalışıldı.

"Sonra Kongre'de 'başkan' olmaması gerektiği en yakınları tarafından söylendi.

"Daha sonra Kongre'yi sonuçsuz bırakma çabaları içine girildi.

"Ve Mustafa Kemal bütün bunların üstesinden gelerek 4 Eylül 1919'da Sivas Kongresini topladı. Kongre 11 Eylül'de sona erdi. Kongrede derneğin 'Şarkı Anadolu Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti' olan adı, 'Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti' ne çevrildi.

"Ve Temsilciler Kurulu yurdun bütünü temsil eder" kararı alındı.

"Temsilciler Kurulu'nun başına da Mustafa Kemal seçildi.

"Böylece Sivas Kongresi'nde Mustafa Kemal ulusal kuvvetlerin tümünü tek elden yönetme hakkını elde etti. Mustafa Kemal için bundan sonraki adım, Millet Meclisi'nin bir an evvel çalışmaya başlayabilmesi için milletvekillerinin seçilmesiydi.

"Damat Ferit Paşa ve Padişahsa meclisin İstanbul'da toplanması gerektiğini iddia ederek Mustafa Kemal ve Anadolu'daki Ulusal Kongreyi baltalamaya çalışıyorlardı.

"Sonunda, bir genelgeyle Mustafa Kemal tüm bu en-

rikaları orduya ve millete duyurdu ve İstanbul'la ilişkileri kesileceğini bildirdi.

"Bir başka genelgeyle de milletvekili seçimlerinin bir evvel yapılması gereğini vurguladı. Bu durumda İstanbul hükümeti artık işlevsiz bir kuruma dönmüştü.

"Bütün bu gelişmeler sonunda Damat Ferit Paşa işleri etmek zorunda kaldı. Padişah yeni bir sadrazam atayarak Meclis'in İstanbul'da açılması konusunda ısrar etti.

"Oysa Mustafa Kemal Meclis'in İstanbul'da toplanmasının tehlikeli olduğunu düşünüyor; düşman askerlerinin bilecekleri uyarısında bulunuyordu. O nedenle, Temsilciler Kurulu üyeleri bu toplantıya katılmadan önce, İstanbul'da olacakları görmek istiyordu.

"Ve Temsilciler Kurulu üyeleriyle birlikte Sivas'ta Ankara'ya doğru yola çıktı. Yol üstündeki kent ve kasabalarda durup ülkenin içinde bulunduğu durumu, yapılanlar, yapılması gerekenleri bıkmadan anlatıyor, anlatıyordu.

"Halk da susamışçasına onu dinliyor, coşkun bir sevgiyle onu ağırıyor, onuruna fener alayları düzenliyordu.

"27 Aralık 1919'da beraberindekilerle birlikte Ankara'ya vardı. Ankara onu büyük bir coşkuyla karşıladı. Başta Seymenler, genç yaşlı tüm Ankara halkı Dikmen sirtlarını doldurmuş, onu bekliyordu. Ankara'ya gelişi tüm yurda duyuruldu. Artık Kurtuluş Savaşı'nın kalbi Ankara'da atacaktı. Merkez burasıydı.

Mustafa Kemal, Ankara'ya gelen milletvekilleriyle görüşmeler yapıyor, onlara düşüncelerini aktarıyordu.

"Ulus [...] çok önemli ve korkulu günler yaşıyor. Böyle günlerde, yazgı ve geleceğini kendi eline almakta kendin bilmezlik gösteren ulusların sonları karanlık ve yıkımlarla doludur. [...] Bu nedenle, doğayı ve gerçeği bilenler, elinde

geldigince bağlı bulunduğu ulusu aydınlatıp uyatarak, onlara kurtuluş hedefine yürütmekte kulavuzluk etmeyi en büyük bir görevi bilmelidirler. Türk Milletinin yüreğinden, insanlık doğan ve esin veren en köklü, en belirgin istek ve inanç belli olmuştur: Kurtuluş!

"Bu kurtuluş çağışı Türk yurdunun bütün ufuklarında yansımaktaydı. Ulustan başka bir açıklama istemenin yeri yoktu. Artık bu isteği, dile getirmek kolaydı. Nitekim Erzurum ve Sivas kongrelerinde milli istek belirtilmiş ve dile getirilmişti.

"Bu kongrelerin ilkelerine bağlı olduklarını bildirdikleri için uluşa vekil seçilen kişiler; hepsinden önce, bu ilkelere bağlı kimselerden ve bu ilkeleri yayan dernekle ilgisini gösterir ad ve sanda bir topluluk oluşturacaktır: 'Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti Grubu'.

"İşte bu topluluk milli örgüte ve dolayısıyla ulusa dayanak her nerede olursa olsun, ulusun kutsal isteklerini yürürlüğe dile getirecek ve savunacaktır.

"Ulusun istek ve amaçlarının da kısa bir programa temel olacak biçimde topluca yazılması görüşüldü. Misak-ı Milli [Milli Ant] adı verilen bu programın ilk karalamaları da bir düşünceyi açıklama amacıyla kaleme alındı. İstanbul Meclisi'nde bu ilkeler gerçekten toplu olarak yazılmış ve saptanmıştır.

"Her görüşüğümüz kişi ya da kişiler, bizimle düşünce ve görüş birliğine vararak ayrılmışlardır. Ancak, İstanbul Meclisinde, 'Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti Grubu' diye bir topluluk oluştuğunu işitmedik.

"Niçin? Evet, niçin? Buna bugün yanıt isterim!

"Çünkü bu topluluğu oluşturmayı, vicdan borcu, millet borcu bilmek durum ve yeteneğinde bulunanlar, inançsızlar, korkaklar, bilgisizdiler.

"İnanırsınızlar; çünkü milli isteklerin önemine, keskinliği ve bu isteklerin dayanağı olan milli örgütlerin sağlığına inanmıyorlardı.

"Korkaktılar; çünkü milli örgütlere bağlılığı korkulu da rumlara yol açar nitelikte görüyorlardı.

"Bilgisizdiler; çünkü tek kurtuluş dayanağının millettir, olduğumu ve olacağını kavrayamıyorlardı. Padişah'a da kavukluk ederek, yabancılara hoş görünerek, uysal ve davalı davranarak büyük amaçlarının gerçekleştirilebileceğine inanıyorlardı," diyordu.

"Az önce dediğim gibi Damat Ferit Paşa'yla Padişah'a aksine Mustafa Kemal Meclis'in İstanbul'da toplanmasını tehlikeli buluyordu.

"Nitekim Londra'dan gelen bir buyruk üzerine İstanbul işgal altına alınmaya başlanmıştı. Ve İstanbul'un işgaline sana yine 'Kuveyi Milliye' adlı kitaptan okuyacağım.

920'nin 16 Martı.

Öğleden evvel

Saat onda

Makine bağında göyle bir telgraf aldı Aukara'daki:

"Der-aliye 16/3/1920.

İngilizler bastı bu sabah

Şehzadebaşı'ndaki Muzika karnakolunu.

Müsademe edildi.

İşgal altına alınıyorlar İstanbul'u şimdi.

Berâyi mevlumat arz olunur.

Manastırlı Hamdi"

920'nin 16 martı.

Harbiye Nezareti telgrafhanesi buldu Aukara'ya:

"Etrafı doluyor İngiliz askerleri.

Şimdi işte

İngiliz askerleri giriyor nezarete.

İngiliz askerler işte.

İşte giriyorlar kapıma.

Nizamiye kapısına.

Telli kes.

İngilizler buradadırlar."

920'nin 16 Martı.

Manastırlı Hamdi Efendi

Manastırlı Aukara'dakini tekrar:

Buldu Aukara'daki İngiliz bahriye askeri.

"Paşa hazretleri,

Harbiye telgrafhanesini de işgal etti İngiliz bahriye askeri.

Harbiye telgrafhanesi bir tarafı, bir tarafı da zırhlılar-

Toplana'ya de işgal ediyorlar.

dan asker itiraz oluyorum.

Vâziyet vahamet kesbediyor efendim.

Paşa hazretleri,

Entri devletlerine muntazırım.

16 Mart 1920

Hamdi"

920'nin 16 Martı.

Durumu bir daha tekrar etti Hamdi Efendi:

"Sabah bizim asker uyku da iken İngiliz bahriye esfırdı karnakolu

İşgal etmekte iken askerlerimiz yıkımdan kaçın kalkanca müsademe

başlıyor.

Neticde bizden altı şehit, on beş mecrul olup İngilizler zırhlıları

rtılma yanagırıp Beyoğlu ve Tophane'yi işgal edip.

İşte Beyoğlu telgrafhanesi de yok.

İşte Beyoğlu telgrafhanesi memurları geldiler.

Konuşlar.

Burası da işgal olunacaktır bir saate kadar. Şimdi haber aldım

efendim."

Ve Mustafa Kemal Manastırlı Hamdi'yi "Nutuk"¹⁴ anlatır.

"Bu yurtsever ve yiğit Manastırlı Hamdi Efendi olmasaydı, İstanbul'da geçen bu acı olayları kim bilir haber almak için ne denli bekleyişler içinde kalacaktık. İstanbul'da bulunan nazır, milletvekili, komutan ve örgütümüz içinden bir kişi çıkıp da zamanında bize haber vermeyi düşünememiş olduğu anlaşılıyor. Demek hepsini şaşkınlık ve korku kaplamıştı. Bir ucu Ankara'da bulunan telgrafın İstanbul'da bulunan ucuna yanaşamayacak kadar şaşkın bir duruma gelmiş oldukları yargısına varmak bilmem ki doğru olur mu? Telgraf görevlisi Hamdi Efendi sonradan Ankara'ya gelerek karargahımız telgraf görevini üstlenmiştir. Kendisine borçlu olduğum teşekkürü burada açıkça söylemeyi milli görevlerimden sayarım."

Ozgür Abi iskemlesinde geriye yaslanarak bana baktı, "Yaa, işte böyle Aysuncuğum, bu vatani kimlere borçlu olduğumuzu şimdi daha iyi anlıyorsun, değil mi?"

"Hep düşünürüm, o insanlar olmasaydı, Mustafa Kemal olmasaydı, biz acaba bugün ne durumda olurduk."

Söyleyecek söz bulamıyordum.

Uzun bir sessizlik oldu.

"Haydi, bugünlük bu kadar," dedi Özgür Abi.

Ve kalkıp evin yolunu tuttuk.

(Aynun'un Defteri) 23 Temmuz, Perşembe

İnanılmaz bir şey!

Kimseler duymasın.

Furkan gelmiş!

Yani, Almanya'dan kalkıp buraya gelmiş.

Benimle konuşmak için...

Bundan iki gün önce, Furkan'ın telefonlarını açmıyorum

ya, baktım bir mesaj.

"Ben İstanbul'dayım, lütfen buluşalım. Sana söyleyecek-

lerim var. Yerini ve saatini sen söyle."

Nasıl şaşırdım, nasıl...

Önce bir yine, şeytan görsün yüzünü, dedim ama son-

ra... hadi bir gidip dinleyeyim şunu madem oraldan buraya

gelmış, diye düşündüm.

Serra Abla'ya Almanya'dan bir arkadaşım gelmiş, bugün

onunla buluşacağız, olur, değil mi, dedim.

Sormasan olmaz, ne de olsa onların evinde kalıyorum.

Annem hep, kaldığın evin kurallarına uymalısın, der.

Serra Abila çok sevdi. "Ayımsıyordum, ne güzel, ben de böyleymişim. Onlarda bir yerde buluşup buluşup diyordum."

"Tabii canım, nasıl isterim. Bak senin de yolumuza çok keyifliğin kaç gündün?" demez mi... Oysa ben de ediyordum zamanıydım, demek ki canımın aklıyla ilgili belli oluyordum."

"O zaman gidiyim, alımsızlı dönerim."

"Çocukluk olursan haberi ver, olur mu canım."

"Tamam," dedi. Ona yalan söyleydiğim için kendisi kızılıyordu. Ama, Furkan gelmiş, onunla buluşup buluşup, demek ki canımın aklıyla ilgili belli oluyordum."

"Taksim'de buluşmaya karar vermiştik. Serra Abila ben de nasıl gideceğimi, hangi otobüse bineceğimi tekrar tekrar düşünüyordum."

"Yol boya hiç düşündüm, ne söyleyecek acaba?"

"Ben ne söyleyeceğim."

Sonunda onu The Marmara Oteli'nin önünde beklerken gördüm. Nasıl için hop etti, nasıl...

O da beni görünce koşarak yanıma geldi. Ben seğirerek durmaya karar vermiştim. Ama o sarımsıca...

Duramadım, ben de sarıldım. Ne çok beklemişim."

"Ne ayımsız burda, sen dahi miyim?" dedi.

"Ama talebinizden cevap vermiyordunuz, bana küstü, ben de artık hiç konuşmıyordum diye düşününce, durmadım."

Çocuklarında yaşar birikimiği.

"Açık" diye devam etti gözlerini çabucak silerek, "sen kurtulmaya çalışıyorsun."

98

Orada once kalat alıyın içinde birbirimize sarılmış, konuşuyorduk."

"Nereye gidelim?" dedi, "bir yere gidip oturalım."

"Nereye gidelim?" dedi, "Nereye gidelim?"

"Serra Abila, Ortak'da gidiş dedi, orada cafe'ler, çay bahçeleri varmış, hoş yerlermiş."

"Ayımsız Sen, Serra Ablana benimle buluşacağım söyleyin mi yoksa?"

"Yok yok, Almanya'dan bir arkadaş, dedim." Sonra bir- birini, "Nereye gidelim?" dedi, "Nereye gidelim?"

"Nereye gidelim?" dedi, "Nereye gidelim?"

"Nereye gidelim?" dedi, "Nereye gidelim?"

"Nereye gidelim?" dedi, "Nereye gidelim?"

"Nereye gidelim?" dedi, "Nereye gidelim?"

"Nereye gidelim?" dedi, "Nereye gidelim?"

"Nereye gidelim?" dedi, "Nereye gidelim?"

"Nereye gidelim?" dedi, "Nereye gidelim?"

"Nereye gidelim?" dedi, "Nereye gidelim?"

"Nereye gidelim?" dedi, "Nereye gidelim?"

"Nereye gidelim?" dedi, "Nereye gidelim?"

"Nereye gidelim?" dedi, "Nereye gidelim?"

"Nereye gidelim?" dedi, "Nereye gidelim?"

"Nereye gidelim?" dedi, "Nereye gidelim?"

birbirimizi daha fazla üzmeylem, zaten bütün bir yıl boyunca yeterince üzüldük, onun için bu işi bitirelim, artık Benim de gözlerimden yaşlar boşanıyordu.

"Ama ben annemle konuştum," dedi Furkan. Sadece baktım ona, canım konuşmak bile istemiyordu.

"Evet, annemle konuştum, ona seni anlattım. Senin nasıl biri olduğunu anlattım, zaten babanı tanıyorlarmış."

"Öyle mi?"

"Evet ve seni ne kadar çok sevdiğimi, birbirimize deli gibi aşık olduğumuzu, onun için onların düşündüğü kızla evlenemeyeceğimi anlattım."

"Sahi, bütün bunları söyledin mi?"

İçimde küçücük de olsa bir sevinç kabarcığı oluşmuştu. Acaba? Acaba?

"Peki, annen ne dedi?"

"Çok şaşırdı önce. Ama sonra, peki, babanla bir konuşalım bakalım, dedi."

"Yani şimdi annen biliyor."

"Evet, biliyor."

Sevinmem gerekirdi ama sevinemiyordum.

İçimdeki sıkıntı dağılmıyordu bir türlü. Furkan elimi tuttu, "Neden yüzün gülmüyor?"

"Bilmiyorum... Bilemiyorum..."

"Halledeceğim, hiç merak etme. Bak artık annem babanla konuşacak, onu ikna edecek ve bu iş olacak."

"İyi de ben babanın bu durumu kabul edeceğini hiç sanmıyorum, hele de o akraba kızın gelmesinden sonra..."

"Ama ben anneme, o kıza da yazık, dedim. O da kendisini değil, başkasını seven biriyle evlenmek istemez herhalde."

"Bu söylediklerimin hepsi mantıklı, öyle değil mi?"

"Evet, mantıklı olmasına mantıklı da..." dedim ve sustum. Nasıl, söylediklerin mantıklı da baban değil, dedim ona.

"Haydi, lütfen gülümse artık. Güven bana. Ben bu işi göreceğim."

Gözlerimin içine bakıyordu.

"Pekâlâ," dedim.

"Biz bu işi atlatacağız. Annem babamı ikna edecek, bu evlilikten vazgeçecekler."

"Peki, kız ne olacak?"

"Artık o da benim sorumum değil," diye isyan etti Furkan.

"Eh, ne yapalım biz de üniversite bitene kadar bekleriz. Ve işte böyle karşılıklı, hayallere daldık. Sonra beni eve getirdi, yani sokağın başına kadar. Ay, öyle komikti ki halimiz."

"Yarın yine aynı yerde buluşalım, olur mu?" dedi Furkan.

"Sen ne zaman dönüyorsun?"

"Yarın akşam uçağıyla..."

"Peki, ailene ne dedin?"

"Essen'de çok sevdiğim bir arkadaşım var, onu görmeye gideceğim iki günlüğüne dedim. Arkadaşıma da durumu anlattım, gerekirse beni idare edecek."

İşte böyle...

Aslında, içim parçalansa da, bu işi bitirmeye kararlıydım çünkü bu bir senedir, hele de son aylarda çok acı çektim. Dedim ya, kendimi aşığılanmış hissediyordum.

Ama şimdi, madem annesiyle konuşabildi, bunca zaman beklediğime göre biraz daha bekleyeyim bari.

Belli mi olur, belki de razı olurlar.

Ama nedense sevinemiyorum.

Hep içinde o sakını...

Dün Furkan'la yine aynı yerde buluştuk.

Bugün de Özgür Abi demez mi, "Çetir şu arkadaşımı da
biz de tanışalım."

Yüreğim ağrıma geldi.

"O dün akşam döndü," dedim.

"Ne çabuk..."

"Sanırım bir iş varmış, onu yapıp döndü."

Özgür Abi güleğini dikmiş, bakıyordu bana.

"Ama o iş arasında seni aramayı ve seninle buluşmayı
ihmal etmedi; ne iyi arkadaşmış bu böyle."

"Öyledir," dedim ve hemen içeri kaçtım.

Yalan söylemek çok zor.

Annem de babam da, rahat etmek istiyorsan, hiçbir za-
man yalan söyleme, derler.

İyi de... bu durumda nasıl söyledim onlara. Üstelik in-
lar da zor durumda kalacaklardı. Babama haber verseler bu
türü, vermeseler bir türlü.

Akşam Angela'yı aradım. Çünkü ona Furkan'ın geldiği-
ni söylemişim. Merak içinde benden haber beklediğini bili-
yordum.

Herkese yattıktan sonra terası çıkıp onu aradım. Ve tüm
konuşuklarımızı anlattım. Furkan'ın kılıp Almanya'dan
Türkiye'ye sırf benimle konuşmak için gelmesi Angela'yı
çok etkilemişti.

"Bak Aysun, görüyor musun seni ne kadar seviyor," de-
yip duruyordu.

"Seviyor ama..."

"Ne ama'sı? Bak annesine söylemiş."

"Ama babası ne diyecek bakalım."

"Merak etme, annesiyle birlikte Furkan babasını da ikna
eder."

"Çevirdi..." diye kıldı Angela. "Ne bu halin..."

Nasıl biraz... diye seni görmeye gelmiş annesine

Nasıl kılıp dağları aşip seni görmeye gelmiş annesine

Sevdim kılıp Ben o kızı seviyorum, başkasıyla evlenmemi

istiyorsun. Ben o kızı seviyorum, başkasıyla evlenmemi

istiyorsun. Ben o kızı seviyorum, başkasıyla evlenmemi

istiyorsun. Ben o kızı seviyorum, başkasıyla evlenmemi

istiyorsun. Ben o kızı seviyorum, başkasıyla evlenmemi

istiyorsun. Ben o kızı seviyorum, başkasıyla evlenmemi

istiyorsun. Ben o kızı seviyorum, başkasıyla evlenmemi

istiyorsun. Ben o kızı seviyorum, başkasıyla evlenmemi

istiyorsun. Ben o kızı seviyorum, başkasıyla evlenmemi

istiyorsun. Ben o kızı seviyorum, başkasıyla evlenmemi

istiyorsun. Ben o kızı seviyorum, başkasıyla evlenmemi

istiyorsun. Ben o kızı seviyorum, başkasıyla evlenmemi

istiyorsun. Ben o kızı seviyorum, başkasıyla evlenmemi

istiyorsun. Ben o kızı seviyorum, başkasıyla evlenmemi

istiyorsun. Ben o kızı seviyorum, başkasıyla evlenmemi

istiyorsun. Ben o kızı seviyorum, başkasıyla evlenmemi

istiyorsun. Ben o kızı seviyorum, başkasıyla evlenmemi

istiyorsun. Ben o kızı seviyorum, başkasıyla evlenmemi

istiyorsun. Ben o kızı seviyorum, başkasıyla evlenmemi

istiyorsun. Ben o kızı seviyorum, başkasıyla evlenmemi

istiyorsun. Ben o kızı seviyorum, başkasıyla evlenmemi

istiyorsun. Ben o kızı seviyorum, başkasıyla evlenmemi

istiyorsun. Ben o kızı seviyorum, başkasıyla evlenmemi

istiyorsun. Ben o kızı seviyorum, başkasıyla evlenmemi

istiyorsun. Ben o kızı seviyorum, başkasıyla evlenmemi

istiyorsun. Ben o kızı seviyorum, başkasıyla evlenmemi

istiyorsun. Ben o kızı seviyorum, başkasıyla evlenmemi

istiyorsun. Ben o kızı seviyorum, başkasıyla evlenmemi

istiyorsun. Ben o kızı seviyorum, başkasıyla evlenmemi

istiyorsun. Ben o kızı seviyorum, başkasıyla evlenmemi

istiyorsun. Ben o kızı seviyorum, başkasıyla evlenmemi

istiyorsun. Ben o kızı seviyorum, başkasıyla evlenmemi

istiyorsun. Ben o kızı seviyorum, başkasıyla evlenmemi

(Aysun'un Defteri)
25 Temmuz, Cumartesi

²⁰ Nerede kalmıştık²⁰ diye sordu Özgür Abi.

¹⁰İstanbul işgal ediliyor," dedim hemen.

"Aferin sana, dalga geçmemiş, dinlemişsin."

"Aşk olsun Özgür Abi."

¹⁰Ne bileyim, siz gençlerin sabrı biraz kut da... Hemen sekiiveriyersunuz"

"İyi ama ben sıklıdım demedim ki..."

"Tabii canım tabii sana azıcık takılmak istediğim hepî bu," dedi sonra ciddileşti.

"Evet, 16 Mart 1920 günü İstanbul İngilizler tarafından işgal edildi. Tam da Mustafa Kemal'in bulunduğu gün. Sonra da... Meclis dağıldı. Bu yetmemiş gibi otuz Türk aydını Malta'ya sürüldü. Daha önce de yüz elli sivil ve asker aydın tutuklanıp hapse atılmıştı.

"Şimdi bütün bunları yapanlar İstanbul Hükümeti'nin Vahdeti'nin, aman bize onlardan fayda var, aman onlara iyi gücüneğim, dedikleri adamlar..."

¹⁰Ne diyebilirim, öngörülerini bu kadar mı demek. Neysa

İstanbul Meclisinin dağıtılması üzere-
 konumuza dönersek, İstanbul devletinin yedi yüz
 Mustafa Kemal ulusa, "Osmanlı devletinin yedi yüz
 Bugün Türk mil-
 letine, Mustafa ve egemenliğine son verildi. Bugün Türk mil-
 leti, yaşam ve egemenliğinin, yaşama hakkı ve bağımsızlığının
 için, yaşam ve egemenliğinin savunmasına çağrıldı," sözlerinin yer
 leri için geleceğinin savunması. Bu durum yabancı devletler nez-
 ve bütün geleceğinin savunması. Bu durum yabancı devletler nez-
 aldığı bir bildiri yayımlandı. Her iki bildirinin altında Anadolu
 dünde de protesto edildi. Her iki bildirinin altında Anadolu
 dünde de protesto edildi. Her iki bildirinin altında Anadolu

inde u... Mudda...
ve Rumeli Kemal imzası vardı.
Mustafa Kemal toplandı gerçekte
adına Osmanlı Meclis alınıp ulusun istek

[illegible]

Olaylar hızla gelişiyor.

Oysa düşünan ıggali sürüyordu. Şeyhülislam Nuwayn Meclisi'nin kurulması ge-
Oysa düşünan ıggali sürüyordu. Şeyhülislam Nuwayn Meclisi'nin kurulması ge-

siye ve Musula
sonra da idamını isteyenleri zaten
İstanbul Hükümeti'nin ve İngilizlerin kıskırtmaları so-
nucunu peş peşe ayaklanmalar patlıyordu. Düzce, Hendek,
Gerede'den başlayıp Nallihan ve Beyazırna dek uzanan

isyanlar...

Emek grupların dağılımı... A-mavut isyanı...

Yeni sıra Arnavut İsyani... Nisan 1020 günü, Türkiye Ba-

Ne isre bu kosullarda

ve M. M. Meclisi açıldı.

Mustafa Kemal ise düşünce

^aÖnce rota belirlenmelidir.

«Ve bu rota, yani Töm

İlli sıyaset olmalıydı.

Hükümet kurmak zorunludur.

1- Çeçici olduğu bildirilerek bir hükümet başkanı tanımak

2- Çeçici olduğu bildirilerek bir hükümet başkanı tanımak

3- Çeçici olduğu bildirilerek bir hükümet başkanı tanımak

4- Çeçici olduğu bildirilerek bir hükümet başkanı tanımak

5- Çeçici olduğu bildirilerek bir hükümet başkanı tanımak

6- Çeçici olduğu bildirilerek bir hükümet başkanı tanımak

7- Çeçici olduğu bildirilerek bir hükümet başkanı tanımak

8- Çeçici olduğu bildirilerek bir hükümet başkanı tanımak

9- Çeçici olduğu bildirilerek bir hükümet başkanı tanımak

10- Çeçici olduğu bildirilerek bir hükümet başkanı tanımak

11- Çeçici olduğu bildirilerek bir hükümet başkanı tanımak

12- Çeçici olduğu bildirilerek bir hükümet başkanı tanımak

13- Çeçici olduğu bildirilerek bir hükümet başkanı tanımak

14- Çeçici olduğu bildirilerek bir hükümet başkanı tanımak

15- Çeçici olduğu bildirilerek bir hükümet başkanı tanımak

16- Çeçici olduğu bildirilerek bir hükümet başkanı tanımak

17- Çeçici olduğu bildirilerek bir hükümet başkanı tanımak

18- Çeçici olduğu bildirilerek bir hükümet başkanı tanımak

19- Çeçici olduğu bildirilerek bir hükümet başkanı tanımak

20- Çeçici olduğu bildirilerek bir hükümet başkanı tanımak

21- Çeçici olduğu bildirilerek bir hükümet başkanı tanımak

22- Çeçici olduğu bildirilerek bir hükümet başkanı tanımak

23- Çeçici olduğu bildirilerek bir hükümet başkanı tanımak

24- Çeçici olduğu bildirilerek bir hükümet başkanı tanımak

25- Çeçici olduğu bildirilerek bir hükümet başkanı tanımak

26- Çeçici olduğu bildirilerek bir hükümet başkanı tanımak

27- Çeçici olduğu bildirilerek bir hükümet başkanı tanımak

28- Çeçici olduğu bildirilerek bir hükümet başkanı tanımak

29- Çeçici olduğu bildirilerek bir hükümet başkanı tanımak

30- Çeçici olduğu bildirilerek bir hükümet başkanı tanımak

hem de dış politikada başarılı olamayacağını anlatırken

sonra,

"Farklı milletleri ortak ve genel bir ad altında toplamak

ve bu farklı milletleri özdeş hukuk ve koşullar altında bulmak

dararak güçlü bir devlet kurmak parlak bir sırası görüyor

Ancak, aldattıdır. Dahası, dünyada bulunan bütün Türk

leri bile bir devlet biçiminde birleştirmek ulaşılamayacak bir

hedefdir.

"İslamcılık ve Turancılık politikalarının başarı kazan-

ğına ve uygulama alanı bulduğuna tarihte rastlanmamıştır.

[...]

"Bizim açık ve uygulanabilir nitelikte gördüğümüz si-

yasal yöntem, 'milli politika'dır. Dünyanın bugünkü genel

koşulları ve [...] gerçekleri karşısında düşlere kapılmak gen-

el olarak büyük bir yanlış olamaz. Tarihini dediği budur, bilimin,

akıl ve mantığın söylediği böyledir. [...]

"Milli politika dediğimiz zaman düşündüğüm anlam ve

içerik şudur: Milli sınırlarımız içinde her şeyden önce kendi

gücümüze dayanarak, varlığımızı koruyarak millet ve yu-

dan gerçek mutluluğuna ve bayındırlığına çalışmak.

"Gelişigüzel ulaşılamayacak istekler ardında ulusu uğ-

raştırmamak ve zarara sokmamak. Uygurluk dünyasından

uygarca ve insanca davranış ve karşılıklı dostluk beklemek-

tir."

"Görürsün ya Aysun, Mustafa Kemal hep aklın yo-

lunu seçmiştir. Şu konuşmalardan da bu ne kadar açık...

Onun başarısı da bu akılcılığında yatıyor zaten," dedi Öz-

gür Abi ve devam etti.

"Bir başka önemli konuya, hükümet kurmak. Mustafa

Kemal önerilerini yazılı olarak Meclise sundu ve önerge tar-

tıldıktan sonra kabul edildi. Bu önerge, Mustafa Kemal'in

aklındaki ve gerçekleştirmek istediği temel ilkeleri kapsıyor-

du.

106

107

Yoğun bir çatışma sonucunda Çerkez Ethem yenildi ve hiç tereddüt etmeden düşman cephesine, yani Yunan tarafına geçti.
"Ve bak yine 'Kuvayi Milliye'den isyanlarla ilgili bir bölüm okuyacağım sana."

...

Ateşi ve ihaneti gördük.

Doyunluk

doyunmaktayız.

1920 Şubat, Nisan, Mayıs,

Bolu, Düzce, Geyve, Adapazarı:

İçimizde Hilafet Ordusu,

Aznasur isyanları.

Ve aynı sıradan,

3 Ekim Konya.

Sabah

Beş yüz asker kaçağı ve yeşil bayrağıyla Delibağ girdi şehre.

Alaaddin tepesinde üç gün üç gece hüküm sürdüler.

Ve Manavgat istikamelerinde kaçıp

Ölümlerine giderken

Türkülerinde kesilmiş kafalar götürdüler.

Ve 29 Aralık Kütahya:

4 top

Ve 1800 atlı bir ihanet

Yani Çerkez Ethem,

bir gece vakti

kilim ve halı yüklü katırları, koyun ve sığır sürülerini önüne kamp düğmana geçti.

Yüreklere karanlık,

kemerleri ve kamçıları gümüşlüydü,

ateşi ve ihaneti gördük.

...

"10 Ağustos 1920'de İtilaf devletleriyle İstanbul Hükümeti Sevr Antlaşması'na imzalarını attılar. Oysa koşullar kabul edilebilir gibi değildi.

Yunanlılar, Boğazlar tüm bu ülkelerin kullanımına bizim paylaşılmış, Boğazlar geniş yer veriliyordu.

"Bize kalırsa Ankara ve etrafındaki bir avuç toprak bırakılıyor, doğuda da Ermenilere geniş yer veriliyordu.

"T.B.M.M. derhal toplanmalı ve bu koşulları asla kabul etmeyeceğini tüm dünyaya duyurmalıydı.

Durumu gözünün önüne getirebiliyor musun Aysun?

Dörtbir yandan çevrilmişsin. Yurt Emperyalist güçler masanın ortasında... Ve karşında kendi çıkarlarını tartışıyorlar.

İçindeyse genici ve etnik ayaklanmalar... Ve karşında kendi çıkarlarını tartışıyorlar.

İçindeyse genici ve etnik ayaklanmalar... Ve karşında kendi çıkarlarını tartışıyorlar.

İçindeyse genici ve etnik ayaklanmalar... Ve karşında kendi çıkarlarını tartışıyorlar.

İçindeyse genici ve etnik ayaklanmalar... Ve karşında kendi çıkarlarını tartışıyorlar.

İçindeyse genici ve etnik ayaklanmalar... Ve karşında kendi çıkarlarını tartışıyorlar.

İçindeyse genici ve etnik ayaklanmalar... Ve karşında kendi çıkarlarını tartışıyorlar.

İçindeyse genici ve etnik ayaklanmalar... Ve karşında kendi çıkarlarını tartışıyorlar.

İçindeyse genici ve etnik ayaklanmalar... Ve karşında kendi çıkarlarını tartışıyorlar.

İçindeyse genici ve etnik ayaklanmalar... Ve karşında kendi çıkarlarını tartışıyorlar.

İçindeyse genici ve etnik ayaklanmalar... Ve karşında kendi çıkarlarını tartışıyorlar.

İçindeyse genici ve etnik ayaklanmalar... Ve karşında kendi çıkarlarını tartışıyorlar.

İçindeyse genici ve etnik ayaklanmalar... Ve karşında kendi çıkarlarını tartışıyorlar.

İçindeyse genici ve etnik ayaklanmalar... Ve karşında kendi çıkarlarını tartışıyorlar.

İçindeyse genici ve etnik ayaklanmalar... Ve karşında kendi çıkarlarını tartışıyorlar.

İçindeyse genici ve etnik ayaklanmalar... Ve karşında kendi çıkarlarını tartışıyorlar.

İçindeyse genici ve etnik ayaklanmalar... Ve karşında kendi çıkarlarını tartışıyorlar.

İçindeyse genici ve etnik ayaklanmalar... Ve karşında kendi çıkarlarını tartışıyorlar.

İçindeyse genici ve etnik ayaklanmalar... Ve karşında kendi çıkarlarını tartışıyorlar.

İçindeyse genici ve etnik ayaklanmalar... Ve karşında kendi çıkarlarını tartışıyorlar.

İçindeyse genici ve etnik ayaklanmalar... Ve karşında kendi çıkarlarını tartışıyorlar.

İçindeyse genici ve etnik ayaklanmalar... Ve karşında kendi çıkarlarını tartışıyorlar.

İçindeyse genici ve etnik ayaklanmalar... Ve karşında kendi çıkarlarını tartışıyorlar.

"Sert çarpışmalar sonucunda 1 Nisan 1921 tarihinde İ. İnönü Zaferi tarihimize yazıldı.

"Ve şimdi Aysuncuğum, burada durup sana iki telgi okuyacağım," dedi Özgür Abi.

Çantasını karıştırıp küçük bir kitap çıkardı, işaretlediği sayfayı buldu ve okumaya başladı.

Metristepe'den, 1.4.1921

Saat 6.30 Metristepe'den gördüğüm durum:

Gündüzbey kuzeyinde sabahtan beri direnen ve artçı olduğu sanılan bir düşman birliği sağ kanat grubunun saldırı üzerine dağınık olarak çekiliyor. Hamidiye yönünde karşıla-

ma ve çatışma yok.

Bozüyük yanıyor. Düşman binlerce ölüleriyle doldurduğu savaş alanını salahlarmıza bırakmıştır.

Batı Cephesi Komutanı İsmet

Ankara, 1.4.1921

İnönü savaş Alanında Metristepe'de Batı Cephesi Komutanı ve Genelkurmay Başkanı İsmet Paşaya,

Bütün dünya tarihinde sizin İnönü Meydan savaşlarında yüklendiğiniz görev kadar ağır bir görev üstlenmiş komutanlar pek azdır. Ulusumuzun bağımsızlığı ve varlığı, çok üstün yönetiminiz altında şerefle görevlerini yapan komuta ve silah arkadaşlarımızın duyarlılığına ve yurtseverliğine dayanıyordu.

Siz orada sadece düşmanı değil, ulusun makus talihini de yendiniz.

Büyük Millet Meclisi Başkanı
Mustafa Kemal

1921'de

10 Temmuz 1921'de İnönü Savaşı'ndan üç ay sonra

11 İnönü Savaşı'ndan üç ay sonra 10 Temmuz 1921'de İnönü Savaşı'ndan üç ay sonra

11 İnönü Savaşı'ndan üç ay sonra 10 Temmuz 1921'de İnönü Savaşı'ndan üç ay sonra

11 İnönü Savaşı'ndan üç ay sonra 10 Temmuz 1921'de İnönü Savaşı'ndan üç ay sonra

11 İnönü Savaşı'ndan üç ay sonra 10 Temmuz 1921'de İnönü Savaşı'ndan üç ay sonra

11 İnönü Savaşı'ndan üç ay sonra 10 Temmuz 1921'de İnönü Savaşı'ndan üç ay sonra

11 İnönü Savaşı'ndan üç ay sonra 10 Temmuz 1921'de İnönü Savaşı'ndan üç ay sonra

11 İnönü Savaşı'ndan üç ay sonra 10 Temmuz 1921'de İnönü Savaşı'ndan üç ay sonra

11 İnönü Savaşı'ndan üç ay sonra 10 Temmuz 1921'de İnönü Savaşı'ndan üç ay sonra

11 İnönü Savaşı'ndan üç ay sonra 10 Temmuz 1921'de İnönü Savaşı'ndan üç ay sonra

11 İnönü Savaşı'ndan üç ay sonra 10 Temmuz 1921'de İnönü Savaşı'ndan üç ay sonra

11 İnönü Savaşı'ndan üç ay sonra 10 Temmuz 1921'de İnönü Savaşı'ndan üç ay sonra

11 İnönü Savaşı'ndan üç ay sonra 10 Temmuz 1921'de İnönü Savaşı'ndan üç ay sonra

11 İnönü Savaşı'ndan üç ay sonra 10 Temmuz 1921'de İnönü Savaşı'ndan üç ay sonra

11 İnönü Savaşı'ndan üç ay sonra 10 Temmuz 1921'de İnönü Savaşı'ndan üç ay sonra

11 İnönü Savaşı'ndan üç ay sonra 10 Temmuz 1921'de İnönü Savaşı'ndan üç ay sonra

11 İnönü Savaşı'ndan üç ay sonra 10 Temmuz 1921'de İnönü Savaşı'ndan üç ay sonra

11 İnönü Savaşı'ndan üç ay sonra 10 Temmuz 1921'de İnönü Savaşı'ndan üç ay sonra

11 İnönü Savaşı'ndan üç ay sonra 10 Temmuz 1921'de İnönü Savaşı'ndan üç ay sonra

11 İnönü Savaşı'ndan üç ay sonra 10 Temmuz 1921'de İnönü Savaşı'ndan üç ay sonra

"Bütün arkadaşlarımızın Anadolu'da daha başka meydan muharebeleri vereceğini göz önüne alarak ilerlemesini ve herkeşin fikri güçlerini, kahramanlık ve vatanseverlik kayıplarını varıncasına göstermeye devam etmesini isterim."

"Ondokuzuncu ilik hedefiniz Akdeniz'dir. İlerleyin!"
"6 Eylül tarihindeyse Meclis çok anlamlı bir karar alır. 10 Temmuz 1920 günü Bursa'nın Yunan işgalı üzerine Meclis kürsüsüne örtülen siyah örtü 'Büyük Zafer'le birlikte kaldırılır."

"Çerçeken anlamlı bir karar," dedim.

"Ve 9 Eylül 1922, İzmir'in kurtuluşu... O günlerin coşkusunu, heyecanını görünün önüne getirebiliyor musun? O anı yaşamak müthiş bir şey olmalı." dedi Özgür Abi, sonra ekledi, "Ve şimdi son kez olarak 'Kuvayi Milliye'den bir bölüm okuyacağım."

"10 Ağustos'ta ilgili..."

Birdenbire beş adam sağında onu gördü.

Pegülar onun arkasındaydılar.

O, saati sendi.

Pegülar: "Üç," dedi.

Sargın bir karda benziyordu.

Ve ması güçleri paklamak çekmekte.

Yürüdü uğrumun başına kadar,

oğladi, dundu.

Biraksalar

ince, uzun bovakları üstünde yarılanarak

ve karalıktaki akan bir yıldız gibi kayarak

Kocatepe'den Afyon ovasına atlayacak.

Saat 3.30.

Hafızlar - Aynalı hatı üzerinde

manga mevzindedir.

İsmail Ali Onbaşı
(kendi yorumları)
(kendin göz yordamıyla)
kendi göz yordamıyla
kendi göz yordamıyla
kendi göz yordamıyla
kendi göz yordamıyla
kendi göz yordamıyla
kendi göz yordamıyla
kendi göz yordamıyla
kendi göz yordamıyla

İsmail Ali Onbaşı
(kendi yorumları)
(kendi göz yordamıyla)
(kendi göz yordamıyla)
(kendi göz yordamıyla)
(kendi göz yordamıyla)
(kendi göz yordamıyla)
(kendi göz yordamıyla)
(kendi göz yordamıyla)
(kendi göz yordamıyla)
(kendi göz yordamıyla)

İsmail Ali Onbaşı
(kendi yorumları)
(kendi göz yordamıyla)
(kendi göz yordamıyla)
(kendi göz yordamıyla)
(kendi göz yordamıyla)
(kendi göz yordamıyla)
(kendi göz yordamıyla)
(kendi göz yordamıyla)
(kendi göz yordamıyla)
(kendi göz yordamıyla)

İsmail Ali Onbaşı
(kendi yorumları)
(kendi göz yordamıyla)
(kendi göz yordamıyla)
(kendi göz yordamıyla)
(kendi göz yordamıyla)
(kendi göz yordamıyla)
(kendi göz yordamıyla)
(kendi göz yordamıyla)
(kendi göz yordamıyla)
(kendi göz yordamıyla)

İsmail Ali Onbaşı
(kendi yorumları)
(kendi göz yordamıyla)
(kendi göz yordamıyla)
(kendi göz yordamıyla)
(kendi göz yordamıyla)
(kendi göz yordamıyla)
(kendi göz yordamıyla)
(kendi göz yordamıyla)
(kendi göz yordamıyla)
(kendi göz yordamıyla)

uzun korkuğu için kaınaz,
kayığı için korkar.

Saat 4.

Ağzı - Söğütüdere muntıkası
On İkinci Piyade Fırkası.
Gözer karanlıkta, uzakta.
Eller yakında, mekânizmalar üzerinde.
Herkes yetti yerinde.

Tahut imanı

Mezâideki biricik silâsız adamı:

Ölümlerin adamı,

kerk bir sığın dolı diğerek kibleye doğru,
dında boynun büküp

el kavuştunp

* sabah namazına.

İyi rahattır.

Cennet, ebedi bir istirahat.

Ve yenileşer de, yenseler de âdâyı,

urşâm gazadan o kendi elleriyle verecektir

Cenâbı rabbülâlemine şühedâyı.

Saat 4.45.

Sandıklı avan.

Köpler.

Sadek, sıyah bıyıklı süvari,

çuar dibinde, beşgürün yanında duruyordu.

Çukurova beşgiri

kuyruğunu kamılığa vuruyordu:

dizkapaklarında kan,

kantarmasında köpük...

İkinci Süvari Fırkası'nda Dördüncü Bölük,

atları, kılıçları ve insanlarıyla havayı kokluyor.

Geride, köylede bir horoz ötü.

Ve aralık, sıyah bıyıklı süvari
ellerinin tersiyle yüzünü örttü.
Karp dağlar ardında, düğman elinde kalan
bir başka horoz vardır.
Baltalık, süsbeyaz bir Denizli horozu.
Düğmanlar herhal onu çoktan kesip
çorbasını yapmışlardır.

Saat beş on var.

Kırk Dakika sonra şafak

sökecek

*Korkma sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak.

Tınaztepe'ye kargı Körürtepe güneyinde

On Beşinci Piyade Fırkası'ndan iki iltiyat zabiti

Ve onların gençi, uzunu,

Darülmüallimin mezzını

Nurettin Eşlak,

Mavzer tabancasının emniyetiyle oynuyarak

konuşuyor:

- Bizim İstiklâl Marşı'nda aksayan bir taraf var,

bilmem ki, nasıl anlatsam,

Akiş inanın adamı,

fakat onun, ben,

ivandıklarım hepsine inanmıyorum.

Meselâ bakın:

"Gelecekte sana vaadettiği günler Hakkın."

Hayır,

gelecek günler için

gökten âyet inmedi bize.

Onu biz, kendiniz

vaadettik kendimize.

Bir garı istiyorun

zaferden sonrasına dair.

"Kim bilir belki yarmı..."

Saint boy boy war.

Dağlar aydınlanıyor.

Bir yolda bir şeyler yapıyor.

Gün aşandı, aşanacak

Kokuyu tütüneye bağladı:

Anadolu toprağı uyanıyor.

Ve bu anda, kalbi bir çaham gibi göklere salıp
ve parıltılar görüp

we (ok) uzak

çok uzak bir yerlere çoğun seiler duyardık
bir müthiş ve mukaddes macerada,

en lafta, en ön sroda,

yahtap ölesi geliyordu insanın.

Topçu evvel mülâzımı Hasan'ın

yazı yirmi birdi.

Kumral banyu gökyüzüne çevirdi,

kalktı ayağa,

Bakıtı, yıldızları doğuran muazzam karanlığa.

Şimdi bir hamlede o kadar büyük,

öyle göhreli işler yapmak istiyordu ki

Buddhism ömrünün üç höhrasını

ve yedi buçukluk bataryasını

oğlanacak kadar küçük bul-

Yürüyüş sordur:

Saat kaç?

Beq.

98956 üflek
ve gışta Alame't'in üç numrolu kampanyetinden
kadar, on beşlik obüslere kadar,
yedi buçukluk gıydetlere, on beşlik obüslere kadar,
hüsn adelerile
ve sultan uğrunda,
yani, toprak ve hürriyet için ölümek kabilyetleriyle
Bisni ve İktisat ordular
bankasına hazırıldı.

*Alaca karanlıkta, bir çnar dibinde,
begirinin yanında duran
sarkık, siyah brykelt süvari
kisa çizimleriyle atladı atına.*

Christian Ege

Bakti sadhane.

Per ott.

-Beş otuz...
Ve başladın topçu ateşine
ve fecirle birlikte büyük taarruz...

Sandra

Sonra, düğmanın müstafikem mısırları

Bunlar:

Karabüyük güneyinde 30
ve doğusunda 20 - 30 kilometrede yer alır.

Sonrd,

Sonra, düğmanın ordusu kuvvayı kullandığı anı gösteren bir resimle devam eder. Aslıhanlar civarında

30 Ağustos kadar.

Sonra.

Sonra, 30 Ağustos'ta diğınan kıvayı külliyesi imba ve tın dı.

Esirler arasında General Trıkoipis:

Alasurka sapa yemiğ bir temiz

ve sırmaları kopuk frenk uşğ...

Yüralı bir diğınan ölüsüne tokıldı Nurettin Eşğek'in ayğ.

Nurettin dedi ki: "Tesevvalı Çoban Mihail,"

Nurettin dedi ki: "Seni biz değıl,
buraya gönderenler öldürdü seni..."

Sonra.

Sonra, 31 Ağustos günü

ordularınız İzmir'e değıru yürürken
Senseri bir kurşunla varılan

Deli Erzurumluydu.

Devrildi.

Kırık kemikleri altında toprağı daydı.

Baktı yukarı,
baktı karşıya.

Gözler hayretle yandılar:

önünde, üstüsti, yan yana yatan postallar

her seferiükünden kocamanadılar.

Ve bu postallar daha bir hayli zaman

üzzerlerinden alıyıp geçen arkadaşların arkasından

seyredip güneşli gökyüzünü

iltiyar bir muhacir karısını düşündüler.

Sonra...

Sonra, saralıp ayrıldılar birbirlerinden

ve Deli Erzurumlu ölüken kederinden

yüzlerini toprağı döndüler.

Ali Onbaşı.

Saldı, ürediydi yüzü gözü.

Kan içindeydi geçti yanından dönmüdü.

Bir anıni takımı geçti yanından dönmüdü.

Kaçan kovalanıyordu da isiyordu bir yerlere

ve sadece katederiyor

ve kışların,

ellerin

ve gözlerin pırlıncı

ardarda çakan aydınlık bir bütündü.

Ali Onbaşı bir güncek hırsıyla düşündü

ve şu türküyü duydu:

"Dönmele gelip Uzak Aşya'dan

Akdeniz'e bir kerre başı gibi uzanan

bu memleket bizim.

Balekler kan içinde, diğer kemelli, ayaklar yıplak

ve içek bir halıyla benzeren toprak

bu cehennem, bu cennet bizim.

Kapanmış el kopuları, bir daha açılmıyın,

yok edin insanın insana kulluğunu

bu dâvet bizim...

Yagınmak bir ağaç gibi tek ve hür

ve bir orman gibi kardeşçesine,

bu hasret bizim..."

Sonra.

Sana, 9 Eylülde İzmir'e girildi
ve Kocaeli'ye bir vefat
yanan şerh yazıldı ardından gelip
İstanbul, İstanbul, İstanbul ağıya ağıya
Günaydın Kuzeyi,
Doğudun Batıya,
Türk halkıyla beraber
sepeti İzmir rüstemden Akdeniz'e.

İki bu da herada bitirilecek destanımız.
Büyükçe ki layışınca olmalı bu kılaf,
Türk halkı bağışlasın buza,
onlar ki ropukta karmaz,

herada buluk,
herada buş buluk,
herada

azut,
calut,
hakim,
ve çocukturlar
yandan ki onlardır

Kıbrımda yalnız onların müterdan vardır...

"Büyük Zafere 11 Ekim 1922'de imzalanan Mudanya
Mütarekesi izledi.
"Kasım ayı başlarında Lozan Barış Konferansı'na katıl-
mak üzere İsmet Paşa Başkanlığında Sınop milletvekili Rıza
Nur Bey ve Trabzon milletvekili Hasan Bey İsviçre'nin Lo-
zan kentine gittiler. İlk toplantı 21 Kasım 1922'de yapıldı.

4 Kasım 1922'de T.B.M.M. bir başka önemli karar ala-
rak padişahlık ve Halifeliğin ayrılmaması ve saltanatın yanı-
ra padişahlık kurumunun sona erdirilmesini gerçekleştirdi.

4 Kasım 1922'de son padişah Vahdettin'in İngi-
zistan'da 17 Kasım 1922'den itibaren kaldığı izlendi. Bu durumda
4 Kasım 1922'de son padişah Vahdettin'in İngi-
zistan'da 17 Kasım 1922'den itibaren kaldığı izlendi.

4 Kasım 1922'de son padişah Vahdettin'in İngi-
zistan'da 17 Kasım 1922'den itibaren kaldığı izlendi.

4 Kasım 1922'de son padişah Vahdettin'in İngi-
zistan'da 17 Kasım 1922'den itibaren kaldığı izlendi.

4 Kasım 1922'de son padişah Vahdettin'in İngi-
zistan'da 17 Kasım 1922'den itibaren kaldığı izlendi.

4 Kasım 1922'de son padişah Vahdettin'in İngi-
zistan'da 17 Kasım 1922'den itibaren kaldığı izlendi.

4 Kasım 1922'de son padişah Vahdettin'in İngi-
zistan'da 17 Kasım 1922'den itibaren kaldığı izlendi.

4 Kasım 1922'de son padişah Vahdettin'in İngi-
zistan'da 17 Kasım 1922'den itibaren kaldığı izlendi.

4 Kasım 1922'de son padişah Vahdettin'in İngi-
zistan'da 17 Kasım 1922'den itibaren kaldığı izlendi.

4 Kasım 1922'de son padişah Vahdettin'in İngi-
zistan'da 17 Kasım 1922'den itibaren kaldığı izlendi.

4 Kasım 1922'de son padişah Vahdettin'in İngi-
zistan'da 17 Kasım 1922'den itibaren kaldığı izlendi.

4 Kasım 1922'de son padişah Vahdettin'in İngi-
zistan'da 17 Kasım 1922'den itibaren kaldığı izlendi.

erigen Tiedorfen in der ganzen Türkei haben, auch sind
sogar in muslimischen ländlichen distrikten bei 90% der

"Şüphesiz nehtarı da, hâkâm gâzinde aşkda kang
amk için, şu aşkdamada bulundum. Tutulmuş ki, Tâk
ve sürüşüne şâir kânuu gâvri habul etmiş... Bâzın idâm
neyâmın bir nehtarıda birleşmiş yânuumek erşine vâs
ve basardı da olmış!

"Peki ama uyduğumuz ve yöttüğümüz adına aldığımız hizmetler, dersler ki, bize büyük hizmetler verdikleri kadar yapmamız, sağ olmanız, fakat biz bağımız kalırsanız, bağımızlık ve uyduğumuz kimse için uygun görmeyiz, bir kendi kendimizi yoldandırıyor diye düşünürüz."

Oysenki Türkiye halkının bütün çabımları ve kızı-
yılmaz bir, 'sah olum' denilmesi ve dua için mi gize de
gize!

halika sordum: Bir Müslüman devleti olan İran ve
musulman, hâfifigün herhangi bir yetkisini tanıy mı, tan

[illegible][illegible]

Nispetin binaları
Nispetin alayına yığılların bu v
lupması, Türk Ulusu alayında bir salka
lupması ve Sevr ile tamamlanmış samim büyük bir salka

Temmuz 1913 tarihinde
bota gışım belgesi
bota gışım 24
Bota gışım belgesi

...buna dâimî çalışmaları gelmiş. Ve Mus-

Bu həddə varmıq üçün, bəzi fəsilələri

29 Ekim 1943 Samsun Cumhuriyet Yolu İstasyonu
T N M M. Ciri Mustafa Kemal

^aMediça Câmara City kabul kararı 29/10/2000 tarihli 14/16

can save 1/3 of a world. On the other hand, it can save 1/3 of a world.

Erildi ve her yanda gece yarısından sonra, yüz üstü yatıyor.

1. Türkiye Cumhuriyetinde halkın ipleriyle ilgili yasaları yapmak ve yürütmek yalnız T.B.M.M. ile onun kurduğu bir kuruluştur elindedir; Din İslami ve Evkaf Bakanlığı kaldırıldı.

2. Türkiye içinde bütün bilim ve öğretim kurumları, bütün medreseler Millî Eğitim Bakanlığına bağlandı.

3. Halife görevden alındı ve halifelik makamı kaldırıldı. Halife ve Osmanlıları soyundan olanların hepsine T.C. kive Cumhuriyeti ülkesinde oturma hakkı süresiz olarak verildi.

Ve Özgür Abi iskemlesinde geriye kaykılarak, "Off, yerim bu Aysun," dedi.

"O kadar çok konuştum ki," dedim.

"Ne? Bana bak, bacak kadar boyunla bana 'çok konuşum' mu diyorsun!"

"Özgür Abi, o manada söylemediğimi pekâlâ sen de biliyorsun. Çok anlattım, tabii çok yoruldu demek istedim."

"Yok yok! Senin bu Alman yanınla, küt diye kafanı şıpo düğümü söyledin," dedi ama gülümsüyordu.

"Şeyy..."

"Yine ne diyeceksin Aysun?"

"Yani... ben sana çok teşekkür etmek istiyorum. Bu konuyu hiç böyle bilmiyordum."

Özgür Abi başını salladı.

"Meğer neler olmuş neley, değil mi?"

"Evet, aynen öyle hissediyorum. Neler olmuş neler..."

"Daha başında da dediğim gibi, şimdi sen kendince bu konuyla ilgili kitaplar alır okursan, şu anlattıklarım içi de lacak, konu senin için daha anlamlı hale gelecek."

"Ben sana git dev gibi ağır kitaplar oku demiyorum, hoş onlara da sıra gelecek ama daha küçük kitaplarla başlayabilirsin. Kâh birinin anıları, kâh o dönemle ilgili bir roman... Ne bilseyim, bu konunun ucundan kenarından okumaya başlamak iyi fikir derim ben."

"Aman Melis, ne bileyim, sormadım."
"Olmadı sevgili Serra, olmadı. Soracakam, bilecekeğim."
"Ben sen değilim, o kadar soramam."
"İşte o zaman da bu kızın kiminle buluştuğunu bilemezsin."
"Aman canım sen de, bir arkadaşıyla iki gün buluşup, işi götü, bu garibim de yine havuz başına döndü."
"İşte tam da bunun için..."
"Söyle bakalım, senin dilinin altında bir şeyler var."
"Evet, var."
"Duyalım."

"Aysun'u görmeye götürmek için lokum gibi bir delikanlı gönderiyordum size."

"Ne?"

"Size geldiğimizde konuşmuştuk ya..."

"Yani çöpçatanlık yapıyorsun..."

"Bu yaşta çocuklara çöpçatanlık mı olurmuş Allah aşkına... Ben sadece o butadayken biraz da kendi yaptıklarıyla gurur, tozuyla istedik ve bu konuda biraz araştırma yaptım."

"Ah Melis, inanılmazsın."

"Yalan mı söylediklerim. On altı yaşında bir kız için, konuş, bakma ama, sizler pek de ideal arkadaşlar sayılmazsınız."

"Orası öyle..."

"İşte ben de bu işe bir el atayım, dedim. Lisede, üniversitede çocukları olan arkadaşlarımı kolağan ettim ve... her bir şey çıktı karşıma."

"Anlat, anlat."

"Bir arkadaşımın oğlu üniversitede... Onların diğer ülke gençleriyle gerçekleştirdikleri çeşitli programları vardı. Bunlardan biri de yaz aylarında bir ülkeye gidip orayı gezip görmektir. Bu yıl Türkiye pek bir popülermiş, herkes buraya gelmek istiyormuş. Nitekim bir grup şu anda

İstanbul'daymış. Arkadaşım, ben oğluma söyledim, bu küçük hanım da aılar aralarına, dedi."

"Harika bir şey bu Melis."

"Tabii ki, ne varsa bizde var."

"Hemen de baksınlar."

"Dilek Hanım'dan ses çıktı mı, ya Esin Hanım'dan..."

"Çıkadı."

"Gördün mü..."

"Ay, umarım müzeye filan götürüyorlardı, zira Özgür onu müzeden müzeye sürüklüyor. Bak inanmayacaksınız, son kez sabahın çıkırlar, tam üç müzeye götürmüş kızı, inanabiliyor musun."

"Üç tane müze... Ve aynı günde, öyle mi?"

"Evet. Ben de aynı senin gibi, aynı günde mi, dedim de bana."

"Fena mı üç günlük işi bir günde bitirdik, demez mi..."

"Tabii onlar da müzelere filan gidiyorlar da bu sefer Adalar'a gideceklermiş."

"İşte bu güzel."

"Gününi tam olarak bilmiyorum ama ben senin cep numaramı verdim, program kesinleşince Rüzgâr seni arayacak."

"Vay... Delikanlının adı Rüzgâr mı?"

"Evet."

"Ne havalı isim bu böyle."

"Bir de kendini gör."

"Vay, vay, vay..."

"Selin'imiz ne yapıyor?"

"Sıralıyor, teyzesi."

"Deme... Son gördüğümde yıldırım hızıyla emekliyor-

du."

Güldüm. Selin'in emeklimesi gerçekten görülecek bir şey. Ama artık tutunup ayağa kalkıyor. Sağına soluna bakıp kendini emniyete aldıktan sonra başlıyor sıralamaya.

"Ne de dış çıkartıyor, tabii."

"Ooo, kolay gelin. O iş bazen bayağı zor oluyor."

"Evet, dışları kaşınıyor, onun için her şeyi ağzına sokuyor."

"Karı çalışıyor Serraclığım."

"Tamam canım, görüyoruz... Teşekkür ederim."

"Rica ederim, umarım Aysun iyi vakit geçirir."

İşte Melis budur. Birine yardım etmeyi aklına koymuş

görsün, o işin peşini bırakmaz.

İnsanların ruh hali ne kadar ilginç. Boşanma sürecinde ne kadar keyifsiz, ne kadar üzgündü.

Ama sonra... karar çıktı.

Ve...

Melis birden dönüş yaptı.

Hem de ne dönüş.

Neşeli, özgüveni yerinde, enerjisi dolu...

Demek ki karar aşamasıydı onu yıpratın.

Aman, her neyse, arkadaşımın keyfi yerinde ya, gerisi hiç önemli değil.

Oyle olmuş, böyle olmuş.

Hüç önemli değil.

Şu anda aramızda tek bekâr o. Gerçi Sıla da boşandı ama o hâlâ Amerika'da.

Bakar mısın, Toprak'ın solo yaşamını öylesine kabullenmiş ki, onu bekârdan bile saymıyorum.

Evet, Melis tek bekâr ama tüm gezme planlarımızı o yapıyor.

"Çok hoş bir yer açılmış, geçen gün gazetede okudum," diyor nüsela ve hepimizi arayarak hemen bir program yapıyor.

Kimi zaman beylerle, kimi zaman kız kıza...

Sergileri, konserleri haber veriyor, gerçi Esin de o konuda

...dır. Sonra, evini açıyor, güzel sofralar kurup bepannizi da-
vet ediyor.
Yani öyle, ben boşandım, diye bir kenara çekilip oturmu-
şot. Hem işinde çalışıyor, hem mükemmel anneliğini yapı-
yor. Hem de sosyal hayatını sürdürüyor.
Garat duyuyorum arkadaşımla.
Onun bu güçlü haliyle...

(Aysun'un Defteri)
28 Temmuz, Salı

"Aysuncuğum, nasıl gidiyor?" diyerek seçip karşına oturdu Özgür Abi.
"İyi gidiyor."

"Canını sıkın bir şey olursa, hiç çekinmeden bize söyle yedilirsin."

Acaba Serra Abla Furkan'la ilgili anlattıklarını söylemiş miydi Özgür Abi'ye?

Herhalde söylemişti.

Herhalde değil, kesin söylemişti.

Ben suskun kalmıca, o da sustu.

Serra, "Furkan konusunda üzülüyorsun, değil mi?" demez mi...

Serra Abla'nın söylemiş olacağını düşünmemeye karşın yine de şaşırdım.

"Serra bana senin o gün ona ve arkadaşlarına anlattıklarını aktarmıştı."

Susmaya devam ettim. Ne diyecektim ki...

"Almanya'dan gelen arkadaş da Furkan'dı, değil mi?"

İşte bu soru tam çok oldu benim için.

"Ne diyeceğimi bilemedim."

"Doğru bildim değil mi?" diye sözlerini sürdürdü. "Çünkü...

"Doğru bildim değil mi?" diye sözlerini sürdürdü. "Çünkü...

"Doğru bildim değil mi?" diye sözlerini sürdürdü. "Çünkü...

"Doğru bildim değil mi?" diye sözlerini sürdürdü. "Çünkü...

"Doğru bildim değil mi?" diye sözlerini sürdürdü. "Çünkü...

"Doğru bildim değil mi?" diye sözlerini sürdürdü. "Çünkü...

"Doğru bildim değil mi?" diye sözlerini sürdürdü. "Çünkü...

"Doğru bildim değil mi?" diye sözlerini sürdürdü. "Çünkü...

"Doğru bildim değil mi?" diye sözlerini sürdürdü. "Çünkü...

"Doğru bildim değil mi?" diye sözlerini sürdürdü. "Çünkü...

"Doğru bildim değil mi?" diye sözlerini sürdürdü. "Çünkü...

"Doğru bildim değil mi?" diye sözlerini sürdürdü. "Çünkü...

"Doğru bildim değil mi?" diye sözlerini sürdürdü. "Çünkü...

"Doğru bildim değil mi?" diye sözlerini sürdürdü. "Çünkü...

"Doğru bildim değil mi?" diye sözlerini sürdürdü. "Çünkü...

"Doğru bildim değil mi?" diye sözlerini sürdürdü. "Çünkü...

"Doğru bildim değil mi?" diye sözlerini sürdürdü. "Çünkü...

"Doğru bildim değil mi?" diye sözlerini sürdürdü. "Çünkü...

"Doğru bildim değil mi?" diye sözlerini sürdürdü. "Çünkü...

"Doğru bildim değil mi?" diye sözlerini sürdürdü. "Çünkü...

"Doğru bildim değil mi?" diye sözlerini sürdürdü. "Çünkü...

"Doğru bildim değil mi?" diye sözlerini sürdürdü. "Çünkü...

"Doğru bildim değil mi?" diye sözlerini sürdürdü. "Çünkü...

"Doğru bildim değil mi?" diye sözlerini sürdürdü. "Çünkü...

"Doğru bildim değil mi?" diye sözlerini sürdürdü. "Çünkü...

"Doğru bildim değil mi?" diye sözlerini sürdürdü. "Çünkü...

"Nasıl yani?"

"Mesela, onlar erkek kız arkadaşlığını onaylamayınca Furkan'ı bir an evvel evlendirmek istiyorlar. Ve evlenince seni parti koyuyorlar. Muhafazakarlar birinin kızını babam onları böyle tanımıyor."

"Peki, siz ikinizin evlilik hakkındaki düşünceleriniz nedir?"

"Biz önce okuyup okullarımızı yani üniversitemizi bitirdikten sonra evleniriz, diyoruz."

"Çok doğru," dedi Özgür Abi, "anladığım kadarıyla parda sorun, Furkan'ı bir an evvel evlendirmek istemedikleri kaynaklanıyor."

"Evet, üstelik evleneceği kız da Almanya'ya gelmiş bile..."

"Yaa..."

"İşte bunu duyunca ve onun halâ ailesine benden söz edememiş olması yanı yana gelince, ben de ona, bir daha gitmeyelim, dedim."

"Beni ailesinden saklaması çok gücüne gidiyor Özgür Abi," dedim ve yeniden ağlamaya başladım.

Yanıma oturup kolunu omzuma attı. "Ağlama canım, eğer bu konu seni çok üzüyorsa konuşmayalım."

Ama ben konuşmak istiyordum.

Derdime bir çare bulunsun istiyordum.

"İşte ben böyle söyleyince, o da kalkıp gelmiş. Ne olur konuşalım, diye yalvardı, ben de onunla buluştum."

"Peki, ailesine senden söz edebilmiş mi?"

"Annesine söylemiş, şimdi annesinin babasına söyleyip onu ikna etmesini bekliyor. Ama bu arada evlendirilmek isteyen kız Almanya'ya varmış durumda. Bunlar bu işi uzatmaz Özgür Abi, mutlaka düğünü yaparlar," dedim ve bir kez daha hıçkıklara boğuldum.

"Oh, nihayet uydu-"
Tam o sırada Serra Abla geldi tarafa.

"Selin'e diyerek kendini koltuğa attı. "Ne ol? Yoksa sen ağlıyor musun?"

Serra Abla, "Beni üzmedin mi?" dedi Serra Abla.

"Özgür Abi durumu çabucak özetledi ona."

"Yaa... demek böyle," dedi Serra Abla.

"Her sorunun bir çıkış yolu göremiyorum Özgür"

"Ben bizim aramızda bir çıkış yolu göremiyorum Özgür"

"Ben bizim aramızda bir çıkış yolu göremiyorum Özgür"

"Dur bakalım," dedi Serra Abla, "Bence burada asıl sorulacak mesele, o da inandırıcı vazeçmiş."

"Ya vazeçmezse?"

"Ya üzerine Özgür Abi, "Bence burada asıl sorulacak mesele, o da inandırıcı vazeçmiş."

Bunu üzerine Furkan'ın ne yapacağıdır," dedi.

"Beni vazeçmezse Furkan'ın ne yapacağıdır," dedi.

"Beni vazeçmezse Furkan'ın ne yapacağıdır," dedi.

"Beni vazeçmezse Furkan'ın ne yapacağıdır," dedi.

"Beni vazeçmezse Furkan'ın ne yapacağıdır," dedi.

"Beni vazeçmezse Furkan'ın ne yapacağıdır," dedi.

"Beni vazeçmezse Furkan'ın ne yapacağıdır," dedi.

"Beni vazeçmezse Furkan'ın ne yapacağıdır," dedi.

"Beni vazeçmezse Furkan'ın ne yapacağıdır," dedi.

"Beni vazeçmezse Furkan'ın ne yapacağıdır," dedi.

"Beni vazeçmezse Furkan'ın ne yapacağıdır," dedi.

"Beni vazeçmezse Furkan'ın ne yapacağıdır," dedi.

"Beni vazeçmezse Furkan'ın ne yapacağıdır," dedi.

"Beni vazeçmezse Furkan'ın ne yapacağıdır," dedi.

"Beni vazeçmezse Furkan'ın ne yapacağıdır," dedi.

"Beni vazeçmezse Furkan'ın ne yapacağıdır," dedi.

"Beni vazeçmezse Furkan'ın ne yapacağıdır," dedi.

"Beni vazeçmezse Furkan'ın ne yapacağıdır," dedi.

"Beni vazeçmezse Furkan'ın ne yapacağıdır," dedi.

Daha sonra Özgür Abi, "Yarımadan önce, desimlendirildiğinde bir peyler anlamı ister miyim? Öyle uzun değil, sadece toparlamak anlamında."

"Sana inanıyorum Oğuş, Aysun'un devrimden önce çok hali mi var!"

"Yok, Serra Abba, tam tersine iyi gelecek bana."

balim.

Devrimlerin en çarpıcı yanı, tek cümleyle özetlemek gerekirse, teokratik bir monarşiden yani padişah ve halife yönetiminden, laik ve çağdaş bir yönetime yani, halkın men olduğu cumhuriyet yönetimine geçiş olarak tanımlanabilir.

“Bu denli büyük bir devrim, inan Ayşem, çok çok erdendir.”

"Bir ülke halkını bir çağdan alıp başka bir çağa atlatmaya

¹⁰Ve bunlar olabildiğince kırıp dokmeden gerçekleştirildi.

lı yöntemlerle, binlerce insanı sırf devrime karşı diye yola ederek, yapmadı. Devrimler tarihine baktığımızda, Türk Devriminin en kanlı, en barışçıl biçimde adeta halkı ilna ederek yapılmış olduğunu görüyoruz.

¹⁰Ve bak yine onun dehasına yaraşır bir başka davranış

zular atıldıktan sonra da halka dönüp, 'Yurtta sulh, cihanda sulh' diyor ve her şeyi geride bırakarak tüm dünyaya dostluk eli uzatıyor.

"Şimdi burada durup, bir yorum okuyacağım. Dışardan bakarak yazılmış, tarafsız bir gözlem. Harf devrimi hakkın-
da...

[illegible][illegible]

^aSonuçta altı ay içerisinde Türk toplumunu değıştirme uğraşları.

"Bu 10. yüzyılın en büyük, en kahramanca eylemlerinden biri olarak tarihe damgasını vurdu. Dahası Türkiye'de bu değişim; şiddet kullanmadan, gizli polis olmadan, insanlar bense atılmadan gerçekleştirildi. Bu bir mucizedir.

"Bu değişim, ahlaki bir liderlik vasfı ortaya koyabilen, ülkesinin kurtarıcısı olarak kabul edilen ve insanların ken-

"Zaten Milli Eğitim konusunu başka sefer daha ayrı-
tılı anlatmak isterim. Sen şimdilik bu konuştuklarımızı be-
hazmet de," dedi ve gülümseyerek, "Haydi gidip bir gür-
uymaya bak şimdi," diye ekledi.
Ne kadar iyiler...
İkisi de...

29 Temmuz, Çarşamba

Gece bir uyandım, Özgür yok yanımda.

Banyoya doğru baktım, orada da ışık yok.
Allah Allah ne oldu bu Özgür'e diye bayağı meraklan-
dım.

Yavaşça yataktan kalktım.

Sessiz adımlarla yatak odasını ve koridoru geçip salona
ulaştım.

Baktım, Aysun'un yattığı kanepede boş.

Hayırdır, diye geçirdim içimden.

Gözüm saate ilişti, bire geliyor.

Bir...

Hem de sabahın biri...

Bir iki adım attım ve olduğum yerde kalakaldım.

Mırıltılar duymuştum çünkü...

Gözlerim karanlığa iyice alışınca, terasta iki gölge seçebil-
dim.

Bir iki adım daha attım.

Sessiz, çok sessiz...

Evet, bu Özgür'ün sesiydi.

Alçak sesle konuşuyordu.
Araya bir de Aysun'un sesi giriyordu.
Öylece durdum orada.
Onları izledim bir süre.
Sonra aynı sessiz adınlarla yatak odama döndüm.
Neydi bu şimdi?
O saatlere kadar terasta oturup bir genç kızla ne konuş-
lurdu?

Tamam! Anladık!
Ona kültürünü, tarihini anlatıyorsun.
Zaten iki günde bir kızı alıp alıp oraya buraya gidiyorsun.
Baş başa yemekler filan...
Bir şey dediğimiz var mı...
Yok!

Sinir oluyorum zaten kaç zamandır ama yapma etme de-
diğim var mı...
Yok!

Neymiş, bana zahmet olmasın diye Aysun'la o ilgilen-
cektmiş.

Tamam, ilgilen kardeşim ama bu kadarı da fazla olmaya
mı artık.

Her şeyin bir hududu var.

Zaten bu Özgür'de denge diye bir şey yok.

Her şeyi abartır.

Alırsın Aysun'a bir iki kitap, verirsin eline, okur öğrenir.
Bir iki belli başlı yere de götürürsün, oldu bitti.
Ama hayır!

Özgür Bey zannedersin Aysun'u doktora tezine huzur-
yor.

Oraya götürüyor, buraya götürüyor. Eyüp Sultan'ı bir
götürdü, inanabiliyor musun!

Bizim kızlara bunu söylediğimde, bu Özgür de abart-
ıyor, dediler.

Abla, onlar bile böyle söylüyor.
Yani, onlar bile böyle söylüyor da anlatıyor mu?
Yani, bir tek ben uzun uzun anlatmak istiyordum mu?
Sonra da oturup uzun uzun anlatmak istiyordum mu?
Hem bakalım Aysun bunca laf dinlemek istiyordum mu?
Hem Aysun'a ayırdığı zamanın onda birini Selin'e verse-
Aysun Aysun'a ayırdığı zamanın onda birini Selin'e verse-

ya... Ne gezef... oynuyor ve hemen bana post alıyor.
Selin'le biraz oynuyorduk ya. 'Of, ne kadar yoruldu, de-
Aysun oturdugumun sebeci ne?
Aysun oturdugumun sebeci ne?
Yorulugunun sebeci ne?
Yorulugunun sebeci ne?

Aysun'u gezdirme kardeşim.
Aysun'u gezdirme kardeşim.
Aysun'u gezdirme kardeşim.
Aysun'u gezdirme kardeşim.

O kadar yoruluyorsan gezdirme kardeşim.
O kadar yoruluyorsan gezdirme kardeşim.
O kadar yoruluyorsan gezdirme kardeşim.
O kadar yoruluyorsan gezdirme kardeşim.

Gezmesi Aysun'a... bize...
Gezmesi Aysun'a... bize...
Gezmesi Aysun'a... bize...
Gezmesi Aysun'a... bize...

Yorulugunu bana...
Yorulugunu bana...
Yorulugunu bana...
Yorulugunu bana...

İşte ben bu düşünceyle...
İşte ben bu düşünceyle...
İşte ben bu düşünceyle...
İşte ben bu düşünceyle...

Senin başımda...
Senin başımda...
Senin başımda...
Senin başımda...

Sabah tıraş oluyordun, yanına gittim.
Sabah tıraş oluyordun, yanına gittim.
Sabah tıraş oluyordun, yanına gittim.
Sabah tıraş oluyordun, yanına gittim.

"Ne yaptınız dün akşam?"
"Ne yaptınız dün akşam?"
"Ne yaptınız dün akşam?"
"Ne yaptınız dün akşam?"

"Hiç, ona devrimleri anlattım."
"Hiç, ona devrimleri anlattım."
"Hiç, ona devrimleri anlattım."
"Hiç, ona devrimleri anlattım."

"Aferin sana!"
"Aferin sana!"
"Aferin sana!"
"Aferin sana!"

Tuhaf tuhaf bakı bana.
Tuhaf tuhaf bakı bana.
Tuhaf tuhaf bakı bana.
Tuhaf tuhaf bakı bana.

"Devrimleri bayağı uzun anlattın galiba."
"Devrimleri bayağı uzun anlattın galiba."
"Devrimleri bayağı uzun anlattın galiba."
"Devrimleri bayağı uzun anlattın galiba."

"Nasıl yani?"
"Nasıl yani?"
"Nasıl yani?"
"Nasıl yani?"

"Nasılı şöyle ki, gece saate baktığımda bir olmuştu ve sen
hâlâ yatağa değildin de..."
"Evet, biraz sohbet ettik, şu Furkan meselesini filan..."
"Biraz mı? Sen sabahın birini biraz olarak mı tanımıyorsun?"

"Ne oluyor Serra, ne var?"
"Hiçbir şey," dedim ve yatak odasının kapısını çekip çık-
tum!

Şu düşüncelerimi açık söylesem, başta Özgür, sonra da sevgili dostlarım onu değil beni kınarlar. Buradan adım gibi eminim.

Ama kardeşim, kim olursa olsun. Gencecik bir kızı bana alıp sabahın birine kadar karanlık bir terasta sohbet eden, nasıl söylesem... bu, eşinin ağzında... en azından...

Kekremisi bir tat bırakır.

Özgür'e bir şey demiyorum.

Aysun'a bir şey demiyorum.

Ama...

Ağzında...

Kekremisi...

Bir tat var.

İşte sadece bunu diyorum!

(Aysun'un Defteri)
31 Temmuz, Cuma

Özgür Abi çok keyifliydi.

"Bugün sana bir sürprizim var."

"Sahi mi?" dedim, çok meraklanmıştım.

"Bugün dersimizi..."

"Evet..."

"Bir müzede filan değil..."

"Evet..."

"Kuruçesme'de..."

"Harika..."

"Aşk Kahve'de yapacağız. Şöyle deniz kenarında... Pü-

für, püfür..."

"Gerçekten çok hoş bir yer orası. Furkan'la Ortaköy'e

gittiğimizde görmüştüm. Sağ ol Özgür Abi..."

"Yaşından umulmayacak kadar iyi bir öğrenci olduğun-

dan ödülü hak ediyorsun."

"Çok teşekkürler, çok..."

"Haydi öyleyse, toparlan gidiyoruz."

"Nereye gidiyorsunuz bakalım bugün?" diyerek Serra

Abla girdi içeri, kucığında Selin."

"Agnes's Kurungpudaki Agga Kabe've ghalatke
nim"

"Tahrikler! Demek müzelerim yerine artık İsmailiye'ye
görsel sanatlarımı götürüyorum Ayman'a."

"Çidecek müze bilmadı be Serra," dedi.

"Çizak ve Terra yerlerde görülecek eserler yine var elbette. Ama benimle de yoruldu, onun için ona da bana da bir ödül olsa iyiye, bu sıcak yaz günü Ağak Kahve'yi düşündüm," dedi Terra Ablâ.

lyi düşünmüştüm," dedi Serra Abba, sonra-

...da arkasın
... "bana da bir ödül veren olsa ne iyi olurdu," dedi.
... "Haydi sen de gel hayatım"

İçin ne olacak?¹⁰

Onu da alirez."

"Ne... siz de ders çalışırsınız, öyle mi... Olacak iş değil
teyze, neyse, sizi tutmayalım, ödülünüze geç kalmayın,"
di ve Selim'le birlikte odasına gidip kapıyı kapattı.

Açık Kahve gerçekten de püf püfüdür.

İnsanlarımızı Batı medeniyeti seviyesine yükseltme-
ye çalışalım. Savaş bitmeyecektir.

Eğitilmiş toplumların başka ülkeler tarafından nasıl kullanılacakları çok iyi bildiği için, bağımsızlıkla eğitim ve öğretim bir bütün olduğunu düşünmektedir.

Ne Ayasuçuğum, gerçekten ilginç olansa kendisi bu kö-

...ciindeymiş, anlayacağı...

“Evet! Bir an için bile olsa umutsuzluğa kapılmamış”

...dönersek, bak mesela da...

konusuna döndüğünde, "Bir gün Türkiye'ni

Kaderinde rol alırsam sosyal bir darbe yapacağım. Onları kendi seviyeme çıkar-

tür, özette eğitim çizgisidir.

Ve burada bir parantez daha açalım. W.R. Alger'in sözlerini sana iletmeden geçemeyecem.

¹⁰“Çok doğru,” diye mırıldandım. “Bak bizim Almanlar nasıl olmuş da Hitler’in peşine takılmışlar. Bunu konuşuruz.”

"Öyle çok örnek var ki," dedi Özgür Abi, "eğer ülke insanı iyi yetiştirmişse, kendi kafasıyla düşünürse, o zaman kötü bir lidere, dur diyebilecektir. Kararı rüne itaat etmeyecek, seçimlerde oyunu bilinçli bir şekilde kullanacaktır. Zaten Mustafa Kemal..."

“Ve tam Sakarya Savaşı öncesinde, Ankara’da I. Maarif kongresini toplar ve öğretmen temsilcilerine, ‘[...] itina ile işlenmiş bir milli eğitim programı’na cuda getirmeliyiz,’ der.

"9 Eylül 1922, İzmir'im alındığı gün Halide Edip böyle bir zafer elde ettiği için kutlar. Mustafa Kemal'i yanıtırsa, 'Halide Hanım, mücadelemizin bence en büyük kısmını bitirdik. Geri kalmış halkımızın yetişirilmesi ve milletimizin çağdaş medeniyet seviyesine ulaşırılması ve asıl ve büyük mücadelemiz şimdi başlıyor,' der.

"Yine bu bağlamda çok anlamlı bir anıyı okumak istiyorum sana. Ord. Prof. Dr. Sadı İrmak anlatıyor.

"1923'te benim İstanbul Üniversitesi'nde talebe bulunduğum sırada bir ilan görüyoruz. 'Avrupa'ya talebe gönderilecektir.' Allah! Allah! Daha Lozan yapılmış ama tasdik edilmemiş, memleket her köşesinden bucağından kaynıyor. Harabe içinde, Yunan tahrip etmiş... Birinci Dünya Savaşı'nın tahribatı devam ediyor... Tam bu sırada lüks gibi gelmesin düşünülebilen bir şey, Avrupa'ya talebe göndermek."

"Gidelim bari, kaderimizi deneyelim... İşte Necip Fazlî
Burhan Umîrî'lerle beraber yüz elli kişi arasından on bir kişi
seçildik. Nereye gideceğimizi bize sordukları zaman, 'Ho-

Bilhassa Atatürk bir
Berlin Üniversitesi'ne
Yola
Trene binmek üzere
gitsem mi, kalsam
gitsem mi? Benim adım kenarına
başka bir şey hatıra gelir mi? Yola
gitsem mi? Kafamda bir sürü soru
var. O zaman uçak filan yok...
gitsem mi? Kafamda bir sürü soru
var. O zaman uçak filan yok...
gitsem mi? Kafamda bir sürü soru
var. O zaman uçak filan yok...

[illegible]

Tanzimat döneminde aydınlar, eğitim vermekteydi. Eskişehir’de yaptığı bir konuşmada Özalp, 1913 yılında Eskişehir’de yaptığı işte bu tür hatalarının altını çizdi. “Eğitim döneminin eğitimiyle ilgili işte bu tür hataların altını çizdi.”

marlı dönemim'e
çizer Mustafa Kemal.
"Yönetime gelen nazır. Bir müddet sonra başka bir nazır
yapıyor. Onu uygulatıyor, başka bir program uygulatıyor. Bu
geliyor, onu beğenmiyor, başka bir program uygulatıyor. Bu
ne gâfillet!"

ne gallet!

Ve konuşmasına devam ediyor.

‘‘Bütün bu uygulama ve programlar ne veriyordu. Çok bilmiş, çok öğrenmiş birtakım insanlar. Amma neyi bilmiş efendiler! Birtakım teorileri, bir takım nazariyatı sadece ezberlemiş kişiler. Amma neyi bilmemiş efendiler! Kendini bilmemiş, hayatın ihtiyacını bilmemiş, yaşamak için lazım gelen hiçbir şeyi bilmemiş ve aç kalmış insanlar. İşte bu devamlı değişimin uğursuz sonucu olarak denebilir ki, memlekette aydın olmak demek çok okumuş olmak demektir. Sefalet ve fakirliğe mahkûm olmak demektir.

"Bundan sonra eğitimde izlenecek yol her an değişen, belirli çizgisi olan eğitimidir. Bu eğitimden amaç, her bir insan için bir aile, uygar bir zevk olmaktan ziyade hayatı başarıyla sağlayan, pratik ve işe yarar bir araç haline getirmektir. İlk ve orta öğrenim mutlaka insanlığa hizmet için gerektirdiği ilim ve teknolojiyi versin fakat o kadar fazla ve zevkli versin ki, çocuk okuldan çıktığı zaman aç kalmasın, mahkûm olmasın, emin olsun. Çünkü zaman aç kalırsa yalnız hükûmete memur yetiştirmek değildir."

"Mustafa Kemal'in geleneksel eğitimi,"
şöyle sürer.

²⁰Geleneksel eğitim hem kuruluş sistemi, hem de bizi-
nünden milli değildir. Bu eğitim milli dil, milli sanat
sanat yani topyekön milli kültürün gelişmesine uygun
dur. Bunun gelişmesini engellemektedir. Bu
duygusunun zayıflaması, vol-

Durdu Özgür Abi, bana baktı ve, "Mustafa Kemal, daha önce de söz ettiğimiz gibi, eğitimin 'millî' olmasına, daha önem verirdi," dedi ve okumaya devam etti.

⁴⁰Geleneksel eğitim bütünüyle bilimsel zihniyete kapıyı kapatmıştır. Bu dünyaya değil, öbür dünyaya dönük bir eğitimidir. Bu sebeple, çağın gereklerine ve toplumun ihtiyaçlarına cevap vermekten uzak bulunmaktadır.

"Geleneksel eğitim ve öğretim yaratıcılığı engellemiş-
teliktir. Yalnızca ezbercilğe dayanmaktadır. Bu ise yaratıcı
ve yaratıcı yeni nesiller yetişmesini sağlamaktan uzaktır"
lunmaktadır.

¹⁰Mustafa Kemal'e göre, Milli Eğitim'in amacı, "mâpet bilimlerin temeline dayanan, güzel sanatları seven, hür terbiyesinde olduğu kadar beden terbiyesinde kabiliyetini miş, fikri hür, irfanı hür, vicdanı hür nesiller yetiştirmekti."

ilkî parça halinde yaşayan milletler zayıftır, hastadır Mustafâ Kemal.

Tevhid-i Tedrisat Kanunu

Mart 1924

Öğretim Birliği, böylece
Öğretimi Egitim

Medreseler

*"O yıllarda ülkenin nüfusu sona erer.
"O yıllarda sayının yüzde onu kadardı.
"Oranysa bu sayının hızlı bir okuma yazma seferberliğine
gırasıydı Kemal hırslı Türk harflerinin kabulü gündeme
"Muscafa Bıvlece*

Mustafa Kemal Atatürk'ün 1928 yılında İstanbul'da doğduğu günün 100. yıldönümünde, Atatürk'ün doğduğu yere bir anıt dikildi. Anıt, Atatürk'ün doğduğu yere dikildi. Anıt, Atatürk'ün doğduğu yere dikildi.

9. Ağustos 1920'de İstanbul'da, ilk dersi Tekirdağ'da verildi.

fa Kemal için yurt gezim

Türk Milleti yeni anayasa ile Arapça'dan kurtulmuş ve yazıyı Arapçadan alarak Latinceye geçirmiştir. Bu, büyük bir başarıdır. Çünkü Latince yazı, Arapça yazıya göre çok daha kolay öğrenilir ve yazılır. Bu, Türk Milleti için büyük bir kolaylıktır. Bu, Türk Milleti için büyük bir başarıdır. Bu, Türk Milleti için büyük bir kolaylıktır.

cin harfleriyle yazıp okunmaktadır. Bu harflerle yazıp okunabilen Türk Harfleri Kanunu'nun üstelik öz dilinde yazıp okunabilen T.B.M.M. Türk Harfleri Kanunu'nun Kasım 1928'de T.B.M.M. tarafından kabul edilmiş olmasıdır.

"Kasım 1928 de ... Kasımı baslar.

19 Kasım 1908'de kabul eder ve harf devrimi başlatır.

ma öğrenmektedir. 'Miller Mektepleri' tarafından 1978 tarihinde oluşturulan 'Miller Mektepleri' verilir.

¹⁴ Kasım 1928 tarihinde Mustafa Kemal'e 'Başöğretmen' unvanı verilmesiyle 'Mustafa Kemal'e Başöğretmenler Günü' ilan edildi. 24 Kasım, Öğretmenler Günü olarak kabul edilir. 24 Kasım, Öğretmenler Günü olarak kabul edilir.

"Ve - 1981 yılında, 24 Kasım'da
edilir, böylece o günden bu yana o anlamlı günde öğretmenler günü olarak kutlanmaktadır."

"Sahi mi? Her yıl öğretmenler günü mü kutlanıyor?"

Tabii...

"Tabii... I Lax: cözünü kestim."

"Kusura bakma, sözünü kestim."

"Sorum değil, zaten bu konuda anlatacaşım vardı."
Mustafa Kemal milli tarih ve milli dilin bir ülkenin
geldim. Birleştirici unsurları olduğu için, eğitim ala-
bütünleştirci, birleştirici

151

nındaki devrimin uzantısı olarak Türk Tarih Kurumu'nu ve Türk Dil Kurumu'nu kurdu ve çalışmalara da bizzat katıldı.

"Öğretmenler hakkında söylediklerinden de bazı kitaplar yapıp eğitimde devrim konusunu bağlayacağım Aysun cuğum.

En bilineninden başlayalım. Bunu 1924 yılında Öğretmen Birlikleri Kongresi'nde söylemiştir.

"Öğretmenler; yeni nesli, Cumhuriyet'in fedakâr öğrenci ve eğitimcilerini sizler yetiştireceksiniz. Yeni neslin sizin eseriniz olacaktır.

[...] Sizin başarınız, Cumhuriyetin başarısı olacaktır. Hiçbir zaman hatırımdan çıkmasın ki Cumhuriyet olacaktı fikri hür, vicdanı hür, irfanı hür nesiller ister.

"Memleketimizi, toplumumuzu gerçek hedefe, mutluluğa erdirmek için iki orduya ihtiyac vardır. Biri vatanın hayatını kurtaran asker ordusu; diğeri milletin istikbalini yığan kültür ordusu. Bu iki ordu da yüce ve saygıdeğerdir. [...] Bir millet kültür ordusuna sahip olmadıkça, savaş meydanında ne kadar parlak zaferler elde ederse etsin, o zaferlerin sürekliliği netice vermesi ancak kültür ordusuna bağlıdır.

"Bu ikinci ordu olmadan birinci ordunun çabaları boşa gider. Ordularımızın kazandığı zafer; sizin ordularınızın zaferi için sadece zemin hazırladı. Hakiki zaferi siz kazanacaksınız."

"İşte böyle Aysun Hanım," diyerek elindeki kitabı kapattı Özgür Abi. "Ne o, sesin soluğum çıkmıyor."

"Dinlediklerimi düşünüyordum."

"Ne kadar etkileyici, değil mi. Hele de o günleri, o günün koşullarını düşününce insan..."

"Mustafa Kemal'e hayran oluyorsun," diye ekleyiverdim. Gerçekten...

1

Özgür Abi'nin anlattıklarını dinledikçe...

Nasıl desem... Abi'nin anlattıkları insanı, vay be... oluyor."

Burada kilerin deyimiyle anlatmıyoruz biz sana bunları...

"Yas kızmı, boşuna anlatmıyorum bir ders daha ver."

"Yas kızmı, boşuna anlatmıyorum bir ders daha ver."

"Yas kızmı, boşuna anlatmıyorum bir ders daha ver."

"Yas kızmı, boşuna anlatmıyorum bir ders daha ver."

"Yas kızmı, boşuna anlatmıyorum bir ders daha ver."

"Yas kızmı, boşuna anlatmıyorum bir ders daha ver."

"Yas kızmı, boşuna anlatmıyorum bir ders daha ver."

"Yas kızmı, boşuna anlatmıyorum bir ders daha ver."

"Yas kızmı, boşuna anlatmıyorum bir ders daha ver."

"Yas kızmı, boşuna anlatmıyorum bir ders daha ver."

"Yas kızmı, boşuna anlatmıyorum bir ders daha ver."

"Yas kızmı, boşuna anlatmıyorum bir ders daha ver."

"Yas kızmı, boşuna anlatmıyorum bir ders daha ver."

"Yas kızmı, boşuna anlatmıyorum bir ders daha ver."

"Yas kızmı, boşuna anlatmıyorum bir ders daha ver."

"Yas kızmı, boşuna anlatmıyorum bir ders daha ver."

"Yas kızmı, boşuna anlatmıyorum bir ders daha ver."

"Yas kızmı, boşuna anlatmıyorum bir ders daha ver."

"Yas kızmı, boşuna anlatmıyorum bir ders daha ver."

"Yas kızmı, boşuna anlatmıyorum bir ders daha ver."

"Yas kızmı, boşuna anlatmıyorum bir ders daha ver."

(Aysun'un Defteri)
2 Ağustos, Pazar

Dün gece Angela aradı.
Çok heyecanlandım.

O arayınca sanki kötü bir şey söyleyecek diye kul-
rum.

Hele de 'o kız'ın gelişini haber verdiğinden beri, kul-
tün korkuyorum.

"Ne var, ne yok Angela?"

Sesi kötüydü, yine.

Yani keyifsizdi.

Kalbim deli gibi atıyordu.

"Söylesene, yine Furkan'la ilgili bir haber, değil mi?"

"Evet."

"Peki, söyle hadi. Anlat!"

"Bak ama çok da emin değilim çünkü görmedim."

"Lütfen anlat şunu Angela."

"Seni üzmekten nefret ediyorum."

"Beni sen üzmüyorsun, Furkan üzüyor, onun için söz-

"Furkan'ı o kızla gezerken görmüşler."

"Ya... bunlar bizim okuldan çocuklar, seni tanıyorlar,

"Evet, biliyorlar, hep gelip seni okuldan alıyordu ya,

Furkan'ı da biliyorlar."

aradan biliyorlar."

"Peki, nerede görmüşsün, sonra da bir cafe'de oturmuşlar.

"Parkta yürüyorlarmış, sonra da bir cafe'de oturmuşlar.

"Parkta yürüyorlarmış, sonra da bir cafe'de oturmuşlar.

"Bizimkiler parktaki gösteriye bilet almak için beklerken gör-

müşler onları."

"Ya, desene, değil babasına söylemek, bir de kız gezdi-

riyor."

Alev alev bir öfke beynime doğru yürüyordu sanki.

"Yalnız Aysun," dedi Angela telaşla, "bak ben kendi-

gözlerimle görmedim, belki de yanılıyorlardır."

"Hiç sanmam. Beni tanıyan Furkan'ı da bilir. Senin dedi-

ğin gibi kaç kez geldi, beni okuldan aldı."

Ne yapmalıydım?

Kendimi öyle çaresiz hissediyordum ki...

Daha önce, benimle barışmak için kalkıp gelmiş, annesi-

ne konuyu açtığını söylemiş, onun da babasını ikna edeceğİ-

ni kesin bir dille belirtmişti.

Peki, bu neydi şimdi?

Kızı almış geziyor.

"Ne yapmalıyım Angela?" dedim ve sesimin titrediğini

şark ettim.

O da susuyordu.

Sonra, "Bence önce bir konuş, belki bir yanlış anlama-

dır, ya da bambaşka bir nedenle birlikte sokağa çıkmışlardır.

Anlamadan ona bağırıp çağırma," dedi.

"Biliyor musun Angela, artık bağırıp çağırarak gücüm de

kalmadı."

"Yapma Aysun..."

"Gerçekten öyle... Yoruldum! Onca stres üstüne bir de

bu kız işi sınırlarımı altüst etti."

"Anca dedim, ota ümit vermick daha aray dedim. Senin bir şey diyemedi. Senin bu, baba'nın, baba'nın sözünü. Böyle bir ümitin zaman bekliyor. Sen bekleyecek, dedi."

"Bir iki gün sonra da, bu kez babam haydi bari geldine gidelim, diye tutturdu.

"Yalla ben olam çoktan anneme de babama da selam
gim biryle evlenmeyeceğimi söyleydim."
Sustu, bir şey diyemedi tabii.

"Senza da, habam çalgıdı, biraz ilaylen bu kezle. Bende
n'bilmez etmez, al yerdin. Hem biryolca daha iyi tanısın
dursunuz, dedi. Ben de macburen emu alıp bir iki
şarım."

"Bismillah" Babam, al yuzdin, doya ve sen bi
kara omu dedigini yariyorum."

"Agony, sen boni aniamyosum. Bixim

"Ama Filiz'i söylemek saygısızlık değil mi?"

"Doğru söylüyorsun ama bizde böyle böyle düşünülmez. Bunu
ya karşı geliyor, derler."

"Ipi, maderem dylla, senim de yolum aqik olum."

1875-1876

¹⁰ "Azda çok yorulmuş. Farkın, sen de koşan bir uşak ben
arım. Hile hile buralara gelmeye hiç kalkmaz," dedi ve
telefonu kapattı.

*Tubii cypha filum uqum giti. Hava da ucalu. Sessante
rasi ghop atundam.*

1960, 1961, 1962, 1963, 1964, 1965, 1966, 1967, 1968, 1969, 1970, 1971, 1972, 1973, 1974, 1975, 1976, 1977, 1978, 1979, 1980, 1981, 1982, 1983, 1984, 1985, 1986, 1987, 1988, 1989, 1990, 1991, 1992, 1993, 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 26

L. hirsutissima, Berlin, *Disquisitiones*. *Silvestris*, *dispositio*.

Salix glauca L.

Boston Mass
 June 1864

Ben de 4.000 tonne
de consommation, disponibles

...die ich geliebt habe...

Senin walmudayken songunlar...
Senin walmudayken songunlar...
Senin walmudayken songunlar...

...and the ...

Landesbank für die Provinz Sachsen

die. Ondern de geke. begeren, natu. natu.

num dependentem.

Sustu Serra Abla, bir şeyler düşünür gibiydi.

"Bak bugünkü durumla ilgili ne diyeceğim sana."
Söze öyle bir başlamıştı ki, merakla ne diyecekti.

cm yüzüne,

"Bu senin hayatın Aysun. Bunu hiç unutma. Onun için oturup Furkan'ın bir şeyler yapmasını beklemek yerine, hayatıyla ilgili kararları kendin ver."

Hayatının ipleri, başkalarının değil, senin elinde olmalı.
"Kararını verirken, bir tarafa bu olayla ilgili üzüntülerini,
öbür tarafa sevinçlerini koy; bak bakalım hangisi ağır bas-
ıyor."

"Furkan, senin hayatına neler getiriyor, hayatından neler götürüyor. Bunu da bir tart."

Sonra eğişlip öptü beni.

¹⁰Haydi ben yatıyorum, sen de fazla gecikme," dedi ve ekledi. "elinden geldigince üzülmemeye çalış Aysuncuğum, çünkü bu erkekler hayatımızın her döneminde, ama büyük ama küçük nedenlerle, bizleri üzmei başarıyorlar"

olsa, kızdırmıyor.

Zaten Serra Abla son günlerde pek bir sinirli.
Kim bilir o da neye üzülüyor.

...cos. Cargamba

Agustín, Juan

Ay, bir keyiflendim, bir keyiflendim!

Gaddarcasina

Ama önce...

Amia once...

ilk haberler...

Dün Melis aradı.

...dan söz ettiğim ya...

...uzgâr'dan söz edim, ...cum etmiştir. F

*Ermüştün canım canım

91

arkadaşları ya

"Rüzgâr ve aile"

—H-r!b!—

—Halka: —

"Bu durumda köş-

zel bir gün geçirirler.

...in the ...

—Aysun a 10 B

çiyof. "Sadece"

Kıkırdadı Melis.

...baca bir gün...

baş başa duğan bilemem,

"Valla orasum"

bir benimsenmiş durumda. Onun için uğramamıştım. Onu sevdiğim mi, üzülür mü, bir şey dıymıyordum. Onu sevdiğim mi, üzülür mü, bir şey dıymıyordum. Onu sevdiğim mi, üzülür mü, bir şey dıymıyordum.

"Ne o? Bu sitem mi yapıyorum bu kızlarca?"
"Aman sen de... her şeyden de bir muma şaheşim."

"Tatmam hayatım tamam, kızım. Hadi. Görüşürüz."
"Görüşürüz. Melis, ayrıca Ayşın hayatına çok yaptın."

"Ne demek efendim, vazifemiz." dedi ve geri bir kula.
Hayla telefonla kapattı.

Güneş gibi bir kadın bu Melis.
Selin bacaklarına yapıyor, konuşmasını bitirmemi be.

"Canım benim," dedim ona. "Sen ne tulu bir kızın işi.
Azerinin konuşması bitene dek sessizce bekledim. Haydi işi.
di elini ver bana, birlikte yürüyeceğim. Ayşın Abla'yı buldum."
Bacaklarını bırakıp sevinçle ellerini çarpıyordu. Haydi işi.
pekardı ki...

Ve dengisini kaybedip kız diye poposunu üstüne mu.
da.

Yüzünün ifadesi değişivermişti, ne oldu derzene işi.
neyardı.

"Korkacak bir şey yok tatlım. Hopladın sadece, haydi ne
efendi..."

Böylece iki elinden tutup kaldırdım. o önümde ben de.
da, acemi adamlarla terasa vardık.

"Ayşın Ablam, Selin'im sana çok güzel bir haber var."
"Ela," diye hemen Selin'im yarı buynuz diz gökku Ayşe.

"necmiş bu güzel haber?"
"Emin Büyükcü'ya gidiyor muy, Rüzgâr gelip seni de
cakmış."

Nic sevindi ne üzülür garubim.

bir benimsenmiş durumda. Onun için uğramamıştım. Onu sevdiğim mi, üzülür mü, bir şey dıymıyordum. Onu sevdiğim mi, üzülür mü, bir şey dıymıyordum.

"Ne o? Bu sitem mi yapıyorum bu kızlarca?"
"Aman sen de... her şeyden de bir muma şaheşim."

"Tatmam hayatım tamam, kızım. Hadi. Görüşürüz."
"Görüşürüz. Melis, ayrıca Ayşın hayatına çok yaptın."

"Ne demek efendim, vazifemiz." dedi ve geri bir kula.
Hayla telefonla kapattı.

Güneş gibi bir kadın bu Melis.
Selin bacaklarına yapıyor, konuşmasını bitirmemi be.

"Canım benim," dedim ona. "Sen ne tulu bir kızın işi.
Azerinin konuşması bitene dek sessizce bekledim. Haydi işi.
di elini ver bana, birlikte yürüyeceğim. Ayşın Abla'yı buldum."
Bacaklarını bırakıp sevinçle ellerini çarpıyordu. Haydi işi.
pekardı ki...

Ve dengisini kaybedip kız diye poposunu üstüne mu.
da.

Yüzünün ifadesi değişivermişti, ne oldu derzene işi.
neyardı.

"Korkacak bir şey yok tatlım. Hopladın sadece, haydi ne
efendi..."

Böylece iki elinden tutup kaldırdım. o önümde ben de.
da, acemi adamlarla terasa vardık.

"Ayşın Ablam, Selin'im sana çok güzel bir haber var."
"Ela," diye hemen Selin'im yarı buynuz diz gökku Ayşe.

"necmiş bu güzel haber?"
"Emin Büyükcü'ya gidiyor muy, Rüzgâr gelip seni de
cakmış."

Nic sevindi ne üzülür garubim.

Büyüyor dans etmeye.

Ona aklını yitiripyle yağurt harlıyordum.

Selin yağurda çok seviyor.

İşte ben bunları harlıyorum, onlar mutluğa geliyor, diyor.

de dans ediyorlar.

Sanırdı her şeyi zırası topuk ve Selim'i yedirmeye başlıyordum.

"Evet Ayşın, uzerde kalıyorduk."

"Kırdıktan bahsediyorduk. Ben de orada kalıyordum."

"Kırdıktan bahsediyordum, diye düşünüyordum."

"İşte şimdi ne konuşuyordum, ne yapacağımı biliyordum."

Hem sınırdı ne söylediklerim her zaman için geçerli.

"Kırdıktan bahsediyordum, insanlara yapacağım ve"

onların ilgi duyacakları konulardan söz edecektim. Böylece"

aklımı geçirirdim. Doğru karyaya doğru nevaleler çıktı, bu"

nevale kaybetmez, hem de aydınlanırdım, daha önceki nevalelere"

gider.

"Evet, söyle bakalım, ne giymeyi düşünüyorsunuz?"

"Kırdıktan."

"Çok sıcak olmasın mı? Daha önce bir şey yok mü?"

Sonuçta, hem de bir paralımda, akıldan çıkardık kızırdı.

"İşte ben önce sınırdı gibi düşünüyordum ve bu sıcak har"

veya rüştüm sınırdı beklemeyi bir şey almama düşündüyordum."

Kırdıktan Abla'da, şimdiye de vapurda rüştüm okutur, işi-

meysin."

Güldü Ayşın. "İnce bir momentum var."

"Çok güzel."

Bütün bu harlıktan sonra daha bir rahatlamıştı sınırdı.

Ayşın.

Abla, o an aklı yağur...

Sevgili arkadaşım Ayşın'da, ne çok bu tür konular bek-

lentler, arındırıyor ya da inandırıyor yapıyor.

Sanırdı ben, o yaşı bir genç kızın öyküleri veriyordum.

İnsanlar gibi değil.

Zaman akıp gidiyor, azıcık.

Akıp gidiyor.

Hem de hızla...

Yarın bir bakmışsın, kendi kırdı, Selim'e aynı öyküleri

veriyor oluyordum.

"Kırdıktan," diye feryat eden Ayşın'ın seninle kırdıma gel-

dim.

Benim anlık dalgınlığımdan yararlanan Selim, yağur

kabesini alıp kırdıma geçirmiş, saçı banyo yağur içinde kalıy-

ordum.

"Ah, Selim," dedim ve onu kaptırdım gibi banyoya yollan-

dım. Selim kıkır kıkır gülüyordu.

Sanki, senin aklın başka yerlere kayar gider mi, işte ben

sana kırdımı böyle hatırlıyorum, der gibiydi.

Ayşın ise kıkırdıktan kıkırdıyordu.

Derken...

Bugün...

Rüştüm geldi.

Anna ne geliyor...

Gençken rüştüm gibi bir deflikan.

Boşta boşta, kumral saçlar alna dikiliymiş, bu gibi de-

ler, harika bir gülüş...

Onu tarasızca oturtuk, kahve içtim ettik.

Ayşın'la tanıştık.

İstanbul Teknik Üniversitesi'nde okuyordum, işte iş-

tim. Geçmiş etkinlikler düşünüyordum, arkadaşlarımla Ge-

çmişte okuyordum, işte iş-

tim. Geçmişte okuyordum, işte iş-

tim. Geçmişte okuyordum, işte iş-

tim. Geçmişte okuyordum, işte iş-

“Öle hem bu benim Aysun’dum, Özgür’ün annesi hatırlar!” diye gırtlakla yeryüzünden söz etti.

Birgünle buyağı ıslattı ve Aysun’a, “O zaman buğum ama katıllıklarına sen bittir vermedin. Zaten pek çok şey seninle duruyordun, bu duruşta ben onları aza yıldırdım,” dedi.

Aysun, çok mutlu, “Elimden geleni yaptım,” dedi.

Ben de onlara çıkartmadım Aysun’a göz kırpmı. Gülmüşçük birbirimize...

Oldu bu iş, dercesine.

Aysun bu grize gönlü rüfatsıyla gideriler artık.

“Neyse,” dedi Rüfide, “biz artık güçlük iyi olur.”

“Kaça dönersiniz,” diye sordu Özgür en “baba” tavıyla planladık. tam vaktini öğrenece...

“Ben bildirim,” diye azıldı Aysun.

Güzee!

Çekingenliğini üzerinden atmıştı.

“İyi eğlenmeler,” diye onları yolcu etti ve tarata durup arkalarından onların konuşa gülüşe gidişlerini seyrettik.

“Şuna bak,” dedi Özgür, “oysa bugün onunla biraz daha devrimler hakkında konuşacaktık.”

“Valla kusura bakma ama Özgürçüğüm, senin gibi yap-
rı başını almış bir adamın sohbetine, gireceğim, yakıştı bir
delikanlıyla gülüp eğlenmeyi yeğleyeceğim çok açık, öyle değil
mi?”

Bir yerine iğne batmış gibi zıpladı Özgür. “Ne? Ben mi
yaşını başını almış adamımı?”

“Özgünüm canım ama Aysun’un gözünde öylesin. Doğ-
ruya doğru...”

Ah, sevgili defter, bir göreceğin halini.

Bir beşerle, bir beşerle!

Yia, Özgür Bey, sen öyle long teraslarda uzanıp, yazıyor-

sun sohbetler edersin mi?

Aj sen!

İyice gıdıkarcasına keyif aldığını olay-

Bütün ot kadar küşüyüm, değil mi?

Ama ara sıra küşü olmak, ne büyük bir zevk. Özgürüm, ne
büyük bir zevk...

(Aysun'un Defterci)
5 Ağustos, Salı

Hatırla bir gün geçirdim.
Uzağıla Farkam da hiç aklıma gelmedi.
Bir kere Rüzgâr çok tacı bir
Vazir...

Bir de kız arkadaşım var.
Güzeli ve tatlı yalam bir kız.
Herkes birbirinele vapurla tanır.
Amerikalılar, Avrupalı'dan din kız, iki Japon, bir
pansol kız ve bir de İtalyan yalısıkli...
Yolumuz aram olduğu için Rüzgâr hepimiz den me
topladı ve herkesin zeker zeker kendimi tanımasını udu.
Rüzgâr'ın kız arkadaşına doğru eğilip, "Bunlar tabii ki
tanıyanmışlar mı?" diye sordum.

"Bir kasmı tanıyor da, bir kasmı ilk kez bir arada göre
pürkü değişik zurlar var.

"Herkes dilediği tura katılıyor, kimisi bazı yerler kend
bapına gezip, bazı yerlerde tura katılıyor. Herkes kend
göre takılıyor anlavacağım."

beni benle geldim, durumumu gördükten ligim buldu
son anda haklarını. "Birim ilkerimde de çok Türk var."

Sarı sarı kucak, "Birim ilkerimde de çok Türk var."

Avusturalı kucak, "Birim ilkerimde de çok Türk var."

Avusturalı kucak, "Birim ilkerimde de çok Türk var."

Avusturalı kucak, "Birim ilkerimde de çok Türk var."

Avusturalı kucak, "Birim ilkerimde de çok Türk var."

Avusturalı kucak, "Birim ilkerimde de çok Türk var."

Avusturalı kucak, "Birim ilkerimde de çok Türk var."

Avusturalı kucak, "Birim ilkerimde de çok Türk var."

Avusturalı kucak, "Birim ilkerimde de çok Türk var."

Avusturalı kucak, "Birim ilkerimde de çok Türk var."

Avusturalı kucak, "Birim ilkerimde de çok Türk var."

Avusturalı kucak, "Birim ilkerimde de çok Türk var."

Avusturalı kucak, "Birim ilkerimde de çok Türk var."

Avusturalı kucak, "Birim ilkerimde de çok Türk var."

"Ama Türk erkekleri rahat rahat kalıkaha oturuyorlar piri! ağız açık."

Bunu Serra Abila'yla Özgür Abi'ye mutlakla söylemişim. Bakış açıları ne kadar farklı ve değişik olabiliyor.

Ada'nın evleri, bahçeleri, hatta bahçe kapıları çok güzel. Daha doğrusu ne kadar eski ve güzel. Romanların görünümleri var.

Turu tamamlayınca deniz kenarındaki lokantalarla girdik. Herkesin keyfi yerindeydi.

İtalyan, ben Almanca ders alıyorum, diyecekti oturdum.

Serra Abila yanı Alman olduğunu söyle, bu olmaz ama benimle pratik yapmak istedikleri kesin. İtalyan, üniversite dışında araba yarışları meraklısı aslında kendisi de katılıyormuş yarışlara.

"Türkiye son yıllarda Formula 1 yarışlarıyla gösteri dedi ve ekledi.

"Televizyonda Formula 1 yarışlarını izlerken kalbim zılda bir şehir olmalı diye düşünmüştüm. Hal böyle."

Çok sempatik bir çocuk, çabuk çabuk konuşuyor ellerini kollarını kullanıyor bir şeyi anlatırken.

Bir ara durdu, bana baktı, "Çok güzel Türk gösteri dedi."

Sayıldığını görünce, "Bizim oldu Türk kızları ların da gösteri güzeldir. Demek istediğim, bu benim deyim, Türk tarafı olmalı," diyecek bir de aklını mı.

Angela yanı İtalyan, yanı Alman. Vt hep kalıyor min ne kadar çabuk olduklarından siz eder. Çeyrek İtalyan arkadaşına şöyle bir çabukluk hali görünümün en le bir illelir da hoşuma girmede desem, yılan der.

Görümü güzelleştirir.

Az sonra Elena geldi yanımıza. Elena İspanyol ama ari-

Ona İspanyollar dedi ve ekledi. Tıpkı burada olduğu gibi.

Az sonra Elena geldi yanımıza. Elena İspanyol ama ari-

Ona İspanyollar dedi ve ekledi. Tıpkı burada olduğu gibi.

Az sonra Elena geldi yanımıza. Elena İspanyol ama ari-

Ona İspanyollar dedi ve ekledi. Tıpkı burada olduğu gibi.

Az sonra Elena geldi yanımıza. Elena İspanyol ama ari-

Ona İspanyollar dedi ve ekledi. Tıpkı burada olduğu gibi.

Az sonra Elena geldi yanımıza. Elena İspanyol ama ari-

Ona İspanyollar dedi ve ekledi. Tıpkı burada olduğu gibi.

Az sonra Elena geldi yanımıza. Elena İspanyol ama ari-

Ona İspanyollar dedi ve ekledi. Tıpkı burada olduğu gibi.

Az sonra Elena geldi yanımıza. Elena İspanyol ama ari-

Ona İspanyollar dedi ve ekledi. Tıpkı burada olduğu gibi.

Az sonra Elena geldi yanımıza. Elena İspanyol ama ari-

Ona İspanyollar dedi ve ekledi. Tıpkı burada olduğu gibi.

"İyi! Haydi, ben kaçtım. Evdekilere selam," dedi ve gel-
diğimiz taksiyle yoluna devam etti.
Eve girdiğinde Serra Abla, Selim'in banyosunu yapı-
mış, pijamasını giydirmişti. Selim beni görünce, gülmekle
yapmaya başladı. Oysa ilk günlerde beni her gördüğünde
nasıl da feryadı basardı.

Akşam yemeğini yiyordu ve yine ağzı burnu yogurt içi-
neydi!

"Sen ne güzel şeysin öyle," diye o çıplak tombiş ayakla-
rını okşadım.

"Eee, yediğin içtiğin senin olsun, anlat bakalım neler
yaptınız," dedi Serra Abla.

Ben de onlara günümü baştan sona anlattım.

"Memnun kaldığına sevindim," dedi Özgür Abi.
"Bundan sonraki turlardan beni haberdar edecek
Rüzgâr."

"İşte bu güzel," dedi Serra Abla, "peki, bu Rüzgâr'ın bir
kız arkadaşı var mıymış?"

"Var. O da bu gezideydi, çok güzel ve tatlı bir kız."

"Rüzgâr boşta kalsaydı şaşardım zaten," diye söylendi
Serra Abla.

"Siz ne yaptınız?"

"Biz de senden sonra Selim'i alıp kahvaltıya gittik. Kah-
valtıdan sonra Selim arabasında uyudu, biz de yürüyüş yap-
tık."

"Ne? Onu yalnız mı bıraktınız?"

"Aman Aysun, tabii ki hayır. Arabayı sürerek yürüdük."
Başka dünyalardan insanlarla tanışmak ne kadar iyi olu-
yor.

İnsanın havası değişiyor.
Kendimi çok daha iyi hissediyorum.

Acaba Angela'yı arasam mı?

Ana ya Angela yine keyfimi kaçıracak bir şeyler söyler-
mi? Beni aramıyayım.
En azından şimdilik....

(Aysun'un Defteri)
8 Ağustos, Cumartesi

Bu gece yemekte ilginç şeyler konuştuk. Serra Abla Selin'i uyuttu, diyafonu alıp yanımıza geldi.

"Artık kahvelerimizi söyleyebilir miyim?" diye sordu. Özgür Abi ve kahveler gelince, "Şimdi siz hanımlara bir şey sormak istiyorum," dedi.

"Sor bakalım," dedi Serra Abla.

"Eğer Mustafa Kemal olmasaydı; hiç doğmamış olsaydı mesela, bugün bizler ve ülkemiz hangi noktada olurdu? Haydi bir düşünelim."

"Düşünmek bile istemiyorum," dedi hemen Serra Abla, "nereden çıktı bu saçma soru böyle?"

"Serracığım bazı düşünce kuruluşları geçmişte yaşananları ele alıp, şu olmasaydı ya da o olay öyle olmasaydı böyle gelişseydi, olayların akışı nereye varırdı, diyorlar. İncelemler."

"İşte ben de şimdi, şu güzel akşamda oturmuş kahvelerimizi içerken, özellikle de Aysun'un Mustafa Kemal ve bu

bu gece yemekte ilginç şeyler konuştuk?"

ben de dostlarımızla karlı kocalı gülüp dans edip, eğlenebilecektik, ne de isteyen bir havuzda rahatça yüzebilecektik, bugün, bu akşam, bu restoranda, ne biz kadımlı erkekli oturduğumuzda, ne de sen erkekli kızlı gruplarla okul gezilerine, okul

geçtiğin. "Ne de sen erkekli kızlı gruplarla okul gezilerine, okul

geçtiğin. "Ne de sen erkekli kızlı gruplarla okul gezilerine, okul

geçtiğin. "Ne de sen erkekli kızlı gruplarla okul gezilerine, okul

geçtiğin. "Ne de sen erkekli kızlı gruplarla okul gezilerine, okul

geçtiğin. "Ne de sen erkekli kızlı gruplarla okul gezilerine, okul

geçtiğin. "Ne de sen erkekli kızlı gruplarla okul gezilerine, okul

geçtiğin. "Ne de sen erkekli kızlı gruplarla okul gezilerine, okul

geçtiğin. "Ne de sen erkekli kızlı gruplarla okul gezilerine, okul

geçtiğin. "Ne de sen erkekli kızlı gruplarla okul gezilerine, okul

geçtiğin. "Ne de sen erkekli kızlı gruplarla okul gezilerine, okul

geçtiğin. "Ne de sen erkekli kızlı gruplarla okul gezilerine, okul

geçtiğin. "Ne de sen erkekli kızlı gruplarla okul gezilerine, okul

geçtiğin. "Ne de sen erkekli kızlı gruplarla okul gezilerine, okul

geçtiğin. "Ne de sen erkekli kızlı gruplarla okul gezilerine, okul

geçtiğin. "Ne de sen erkekli kızlı gruplarla okul gezilerine, okul

geçtiğin. "Ne de sen erkekli kızlı gruplarla okul gezilerine, okul

geçtiğin. "Ne de sen erkekli kızlı gruplarla okul gezilerine, okul

geçtiğin. "Ne de sen erkekli kızlı gruplarla okul gezilerine, okul

geçtiğin. "Ne de sen erkekli kızlı gruplarla okul gezilerine, okul

geçtiğin. "Ne de sen erkekli kızlı gruplarla okul gezilerine, okul

geçtiğin. "Ne de sen erkekli kızlı gruplarla okul gezilerine, okul

geçtiğin. "Ne de sen erkekli kızlı gruplarla okul gezilerine, okul

geçtiğin. "Ne de sen erkekli kızlı gruplarla okul gezilerine, okul

"Eğer Atatürk olmasaydı,

"Biz kadınlar,

"İkinci sınıf vatandaş statüsünde hayatımızı sürdürüyor olacaktık.

"Kapalı kapılar ardında,

"Kapalı perdeler arkasında,

"Ortülerin altında, yine kapalı.

"Kafasının içi de kapalı, dışı da kapalı, bir köle gibi yaşayıp gidecektik.

"Nereden biliyorsun, diye düşünecek olursan, uzağa gitmene gerek yok. Atatürk'ten önceki dönemde yaşayan kadınların hayatına bir bakman yeterli.

"Yüzyıllar boyunca bizim kadınlarımız işte böyle kapalı yaşamışlar.

"Ne bir eğitim ne bir meslek.

"Miras hakkıysa sadaka gibi bir şeymiş, erkek kardeşlerle eşit paylaşım yokmuş. Dolayısıyla hiçbir zaman kadının ekonomik özgürlüğü olmamış. Hep birilerine muhtaçmış, hep...

"Hiçbir zaman kendi ayakları üstünde durmamış.

"Durdurmamışlar ki...

"Buna izin vermemişler.

"Kitaptan, sanattan, kültürden, hayatın güzelliklerinden hiç mi hiç nasibini almadan, yani yaşayamadan sadece gün doldurup gitmiş.

"O yüzyıllarda başka ülke kadınları okurken, yazarken, bir müzik aleti çalar, dans dersi alırken; tarih, felsefe öğrenirken bizim nenelerimiz baskı altında, kapalı yaşamış, kapalı ölmüş.

"Ve bu yüzyıllar boyu sürmüş.

"Kimse de çıkıp, durun, kadınlarımıza yaptığımız bu haksızlık yeter, dememiş.

"Onların da eşit bir birey gibi yaşamaya hakkı var, demek kimsenin aklına bile gelmemiş.

"Böyle gelmiş, böyle gider, denmiş ve zavallı kadınlarımız kullanılmış, hep bir hizmet unşuru gibi görülmüş.

"Onun görevi çocuk doğurmak, evine bakmak, yemek yapmak ve haddini bilmek, denmiş.

"Ve bu, az önce de dediğim gibi yüzyıllar boyu sürmüş.

"Oysa gelecek kuşakları anneler yetiştirir. Hani bir söz vardır, bir erkeği eğit, bir insan kazanırsın, bir kadını eğit, bir aile kazanırsın, diye.

"İşte bu düşünce biçiminin farkında bile değillemiş, o dönemin yöneticileri.

"Eğitilmiş bir anneyle, okuma yazması bile olmayan bir annenin çocuklarına vereceği aynı olabilir mi...

"Oysa her anne çocuğuna her şeyin en iyisini vermek ister. Neden tüm kadınlara eğitim hakkı tanınmadı yüzyıllar boyu?

"Neden koskoca Osmanlı döneminde eğitilmiş kadın diye saya saya birkaç vezir vüzera kızını sayabiliyoruz?

"Ya Anadolu'daki kadınlar? Ya küçük kentlerde, hatta şehir-i İstanbul'da yaşayan sıradan halkın kadınları?

"Onlara bu haklar neden verilmedi, neden çocuklarını daha donanımlı yetiştirme hakkı tanınmadı?

"Neden aydınlatılmadılar?

"Neden?

"Kadınları çeşitli hurafelerle kandırıp, cahil bırakarak, nesillerin eksik yetişmesine sebep oldular.

"Sadece kadınlara değil, tüm kuşaklara yapılmış büyük bir haksızlıktır bu."

"Vay be Serra, bu ne şiddet, bu celal..."

"Gerçekten de Serra Abla'nın yanakları al al olmuştu.

"Valla onu bunu bilmem Özgür, yüzyıllar boyu kimse kadınları düşünmemiş."

"Düşün-me-miş ya, düşünmemiş."

"Ama işte..."

"Biri düşündü!"

"Kim düşündü?"

"Mustafa Kemal düşündü."

"Medeni Kanunu getirerek, o karanlık kapalıktan çekip, aydınlığa çıkarak, okullar açarak, kadınları elinden tutup, triyatlo sanatçılığından, pilotluğa kadar her mesleğe sokarak, seçme ve seçilme hakkını vererek, onu eşit bir birey, diğ-
kat edin, eşit bir birey konumuna oturarak, onurunu verdi."

"Biz bugün uygar ülke kadınlarıyla her alanda yarışabi-
liyorsa, bunu Atatürk'e borçluyuz," dedikten sonra eliyle masaya vurarak,

"Hadise budur!"

"Gerisi laf-ı güzafır," diye sözünü tamamladı.

Sonra Özgür Abi'ye döndü, "Nasıl Osmanlıca paralyo-
rum ama..."

"Osmanlıcanı bilmem ama Aysun'a gerçekten çok güzel
şeyler anlattın, öyle değil mi Aysun?"

"Hem de nasıl. Öyle de ateşli ateşli anlatıyordu ki... Tek
kelimesini kaçırmamak için hemen teybimi çalıştırdım."

"Aslanın Aysun."

"Ne?" dedi Serra Abla, "hiç farkına varmadım."

"Hâlâ kayıttayız."

Ve... diyafondan ağlama sesi yükseldi.

"Güncelin gerçeklerine dönme zamanı," dedi Serra Abla
ve merdivenleri ikişer ikişer atlayarak odasına gitti.

Özgür Abi, "Sanırım Serra'nın o içten, yüreктen gelen
konuşması sana bir fikir vermiştir," dedi ve ekledi. "Bundan
sonra seninle kadın hakları konusunda konuşalım, ne der-
sin?"

Sonra birden, "Senin için ideal arkadaşlar olmadığımızın

şarkındayız, bebekli bir karı koca... □ sezelik sana göre yaşlı
başlı..." dedi.

"Yooo," diye itiraz ettim.

Ne diyebilirdim ki... Evet, siz gerçekten benim için çok
yaşlısınız mı...

"Şu anda sen kendi arkadaşlarınla bir diskoda çılgınca
dans ediyor olmak isterdin," dedi bana gülümseyerek, "ve
sana hak vermemek mümkün değil."

Sonra sırtımı sıvazladı. "Ama bunu bir yaz okulu gibi
düşünürsen çok da kötü gelmez. Hadi ben gidiyorum, sen
oturacak mısın?"

"Evet," dedim, "ben biraz daha oturmak istiyorum."

"Haklısın, gece çok güzel," dedi ve o da merdivenleri ko-
şar adımlarla çıkıp odalarına doğru kayboldu.

kadın olmalı bu Zuhâl Hanım. Şu uyuma, şu estetik anlayışa bak."

Akşamın yemeği, hele de mezeleri yine ilginçti. Tabii acele kopya çekip defterime not ettim. Laf aramızda, öyle çok arif alıyorum ki, neredeyse dosya dolusu oldu ama daha ya bir ya da iki tanesini deneyebildim!!!

Neyse, umudumu kırılmıyorum, günün birinde, daha doğrusu Selin'den vakit kalınca yapacağım.

Yıkılmadım! Ayaktayım!

Bak mesela, tombul kırmızı sıvı biberleri almış, zeytin-yaglı dolma çeklinde pişirmiş. Ne değişik, değil mi?

Sonra, bildüğümüz arpa şehriyeyi zeytinyağıyla pişirmiş ve bol otlar ve ince kıyılmış salatalıkla karıştırıp koymuş.

Ve bunlar çok şık küçük toprak kâselerde, tadımlık olarak sunuluyor.

Ha, bir de rendelenmiş kırmızı lahanayı sarımsaklı yoğurtla karıştırmış, üstüne de kekik ve kuru nane serpmiş.

Her akşam, yemekten önce minik tabaklarda tadımlıklar geliyor önümüze.

Super!

Günümüz nasıl geçti dersen, Özgür Aysun'u Zeytinyağı Müzesi'ne götürmek istiyordu, bana da ısrar etti ama geçen sefer gitmiştum zaten. Yine de memnuniyetle gördüm ama hazır Selin burayı ve havuz başını sevmişken, onu yine ara-bayla yollara vurmak istemedim.

"Haydi siz gidin, biz sizi burada bekleyelim," dedim.

Onları yolcu ettikten sonra da kızınla havuz keyfi yaptık. Suyu seviyor, banyo yapmaya bayılıyor ama havuzdan uzak-ıyot. O nedenle, benim kucagında olmak kopuluyla havuza girmeyi kabul ediyor.

Böylece kucak kucaka havuzda dolandık durduk, arada bir de ayaklarını sulara daldurarak epeyce bir eğlendik. Yaa...

187

9 Ağustos, Pazar

Gece o kadar güzel ki burada.

Aydınlattığın havuz parıl parıl.

Halâ bir müzik...

Teras lambaları...

İşçi yamaşan diye küçük beyaz keten örtüler atılmış o

lambaların üstüne...

"E... örtüler uşmasın diye - dikkat dikkat - dört kenarına

küçük çam kızıllıkları tutturulmuş.

Kızılklar... Fikre bakar mısınız!

Öyle hoş duruyor ki, dayanamayıp bizim masaya bakan serri elemanına lambaları göstererek, "Dekorasyonunu kim yapmış?" diye sordum.

Gülümse-di. "Buranın sahibi Mehmet Öngen Bey'in eşi Zuhâl Hanım dekorasyon işleriyle ilgilenir."

"Eee bütün bu gürdüşümüz hoşluklar," derken elinde kâğıdı, babıyırı, serri kapıyan bir kavis çizdim, "onun eşi mi?"

"Evet efendim."

"Pis valla," dedim Özgür'e dönerek, "müthiş zevkli bir

Sonra havuz başında yemek, sonra yatağa kitap okuma ve uyku... ben de onunla birlikte uyudum tabii. O kadar yer ki, onu mıcıklayıp öpmekten duramıyorum.

Akşam Selin'i uyutup (nazar değmesin, açık hava mı işi geldi nedir, pek güzel uyuyor) Özgür'le Aysun'un yanına indim.

Ve de tam poporumu iskemleyle koymuştum ki, Özgür, "Aysun, dün Serra Ahla'nın söyledikleriyle bağlantılı olarak sana anlatmak istediklerim var, hah, bak Serra Ablan da geldi," dedi.

"İnsaf Özgür, kıza bir nefes aldırın... Şurada oturmuş geçenin tadını çıkaracağız, heimen aklına derts geliyor," diye bir çıkışım ona.

"Bak, bütün gün gezdik, yüzdük. Şimdiyse sessiz, saban bir ortamdayız. Konuşmak için mükemmel bir zaman dilimi derim ben," dedi Özgür ve Aysun'a döndü. "Sahî seni bunaltıyor muyum Aysuncuğum?"

"Herhalde kızcağızın kalkıp da evet, patladım, diyecek hali yok."

"Yoo," diye araya girdi Aysun, "tam tersine zevkle dinliyorum."

"Yalancı."

"Bak gördün mü," dedi Özgür, haklılığının tadını çıkarcasına. Ve hemen devam etti.

"Dün, Atatürk olmasaydı acaba bizler ve ülkemiz ne durumda olurdu sorusunu ortaya atmıştım. Serra da bunu bütün hakları açısından cevaplamıştı. Konu o kadar önemli ki, ben de bu sohbeti aynı çizgide, yani kadın hakları konusunda sürdürmeye karar verdim."

"Dinliyoruz," dedim.

"Çok önemli bir cümleyle yapacağım girişimi..." dedi ve muzip muzip gülümsüyordu.

acaba?

Boşluğu meraklanmışım, ne söyleyecekti arkadaş-

3 Nisan 1923 tarihinde, Meclis'te, Tunalı Hilmi Bey şöyle dedi:

"Türk kadını da artık vatandaş sayalım arkadaş-

lar..." dedi.

"Ne... ne de okumuştum. Evet, düşün-

muş ne de okumuştum. sen bile biliyorsun. Evet, düşün-

"Bak görüyor musun, sen bile biliyorsun. Evet, düşün-

"Bak görüyor musun, sen bile biliyorsun. Evet, düşün-

"Bak görüyor musun, sen bile biliyorsun. Evet, düşün-

"Bak görüyor musun, sen bile biliyorsun. Evet, düşün-

"Bak görüyor musun, sen bile biliyorsun. Evet, düşün-

"Bak görüyor musun, sen bile biliyorsun. Evet, düşün-

"Bak görüyor musun, sen bile biliyorsun. Evet, düşün-

"Bak görüyor musun, sen bile biliyorsun. Evet, düşün-

"Bak görüyor musun, sen bile biliyorsun. Evet, düşün-

"Bak görüyor musun, sen bile biliyorsun. Evet, düşün-

"Bak görüyor musun, sen bile biliyorsun. Evet, düşün-

"Bak görüyor musun, sen bile biliyorsun. Evet, düşün-

"Bak görüyor musun, sen bile biliyorsun. Evet, düşün-

"Bak görüyor musun, sen bile biliyorsun. Evet, düşün-

"Bak görüyor musun, sen bile biliyorsun. Evet, düşün-

"Bak görüyor musun, sen bile biliyorsun. Evet, düşün-

Bunun yanı sıra köyde göçüyor, şehirler ve şehirler de göçüyor. Çoğu kadın Atatürk, bir zaman yapıldı gibi ilkeri de buluyoruz. Kadın dernekleri, kadınlar Atatürk'e denir, kadınlar Atatürk'e denir.

"Kürtüncüme geçeli göndüğü çalgıyıymış. Ve 1934'te kadın Meclis'ten geçerek kabul edilmiş. Kadın meclisi, kadınlar kabul edilince, bir konunun onun müddet gibi bir şey. Toplumda bir yolda gittiğimiz haklarımız elde edilince, normal parlar olan kadın sonra gerçekleştirilebilir. Ancak, Arkasında Atatürk gibi bir gücün varlığı kadın haklarının elde edilmesini sağlıyor. Çünkü sonradan gördük Özgür, "Kadın çıkışını gösteren bir bölge bir dünya görüşüne karşı olanlar fikrini deşip-inceleyebilir. Buna en anlamlı örnek, o günlerde yapılan bir karikatürdü."

"Nasıl bir karikatürmüş bu böyle?"

"Modern görüşler içinde bir kadın, bakını banyo. Bu bir kadın' oluyor. Ve o bakını banyo ağırlıklı birer birer oluyor. Ağırklara, fantezi, namus ve utanma olarak alınıyor."

"Kafa yapısını görüyor musunuz? Özgür kadın namus, fantezi ve utanma olmayan bir olarak takdim ediyor."

"Bir yanda bu kafa, öbür yanda Atatürk'ün pa şalesi."

"Şimdi toplum, bir millet erkek ve kadın denilen iki cins arasında oluyor. Mümkün müdür ki, toplum bir parçaya bölünebilir, diğerini görmezden gelerek de toplum bütün olarak bölünebilir."

"Mümkün müdür ki, bir parçanın zıtlarında birlikte"

"diğer kimselerin gözetiminde birliktedir."

"Çünkü yoksulluk, ilerleme adımları iki cins tarafından birlikte"

"yapılır, ilerleme ve yenileme adımları birliktedir."

"Çünkü yoksulluk, ilerleme adımları birliktedir."

"Çünkü yoksulluk, ilerleme adımları birliktedir."

"Çünkü yoksulluk, ilerleme adımları birliktedir."

"Çünkü yoksulluk, ilerleme adımları birliktedir."

"Çünkü yoksulluk, ilerleme adımları birliktedir."

"Çünkü yoksulluk, ilerleme adımları birliktedir."

"Çünkü yoksulluk, ilerleme adımları birliktedir."

"Çünkü yoksulluk, ilerleme adımları birliktedir."

"Çünkü yoksulluk, ilerleme adımları birliktedir."

"Çünkü yoksulluk, ilerleme adımları birliktedir."

"Çünkü yoksulluk, ilerleme adımları birliktedir."

"Çünkü yoksulluk, ilerleme adımları birliktedir."

"Çünkü yoksulluk, ilerleme adımları birliktedir."

"Çünkü yoksulluk, ilerleme adımları birliktedir."

"Çünkü yoksulluk, ilerleme adımları birliktedir."

"Çünkü yoksulluk, ilerleme adımları birliktedir."

"Çünkü yoksulluk, ilerleme adımları birliktedir."

"Çünkü yoksulluk, ilerleme adımları birliktedir."

"Çünkü yoksulluk, ilerleme adımları birliktedir."

"Çünkü yoksulluk, ilerleme adımları birliktedir."

"Çünkü yoksulluk, ilerleme adımları birliktedir."

"Çünkü yoksulluk, ilerleme adımları birliktedir."

"Çünkü yoksulluk, ilerleme adımları birliktedir."

"Çünkü yoksulluk, ilerleme adımları birliktedir."

"Çünkü yoksulluk, ilerleme adımları birliktedir."

"Çünkü yoksulluk, ilerleme adımları birliktedir."

"Çünkü yoksulluk, ilerleme adımları birliktedir."

"Çünkü yoksulluk, ilerleme adımları birliktedir."

"Çünkü yoksulluk, ilerleme adımları birliktedir."

"Çünkü yoksulluk, ilerleme adımları birliktedir."

"Çünkü yoksulluk, ilerleme adımları birliktedir."

Çocukluğundan beri büyük hayalleri varmış. Üniversiteyi bitirdikten sonra da bu hayalleri aynen devam ediyormuş ve herkes ge-
çmişte bu hayalleri çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu

Bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu

Bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu

Bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu

Bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu

Bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu

Bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu

Bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu

Bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu

Bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu

Bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu

Bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu

Bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu

Bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu

Bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu

Bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu

Bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu

Bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu

Bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu

Bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu

Bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu

Bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu

Bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu

Bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu

Bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu

Bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu

Bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu

Bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu

Bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu

Bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu

Bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu

Bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu

Bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu

Bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu

Bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu

Bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu

Bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu

Bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu

Bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu

Bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu
bir gün buraya çok güzel bir otel yapacağını da, hay bu

10 Ağustos, Pazartesi

Bugün buranın sahipleriyle tanıştık.
Beklediğimden çok daha genç bir kızı koca. Bir de hoş
ki... Adam yakışıklı, kadın pek güzel...

Çimenlerde oturuyorduk ki, yanımıza gelip Selin'i seve-
ler; sonra Zuhul Hanım, "Akşamları öyle güzel sohbet ed-
yordunuz ki, size adeta imrenerek bakıyoruz," dedi.

Fırsatı kaçırmıyım, ben de, "Biz de sizin şu ortaya koy-
duğunuz esere, zevkinize, yaptıklarınıza bakıp hayran oluyo-
ruz," dedim. "Neler düşünüyorsunuz, ne ince ayrıntılar..."

Ve sohbet hayağı koyulaştı.
Çaylar geldi, çaylar gitti.

Böylece hayat hikâyelerini öğrenmiş olduk.
Meğer Mehmet Bey avukatımın ama artık kendini tanı-
men oteline ve Kazdağları'nın tanıtımına adanmış

Daha da güzeli, o buraların çocuğu, bu köyün, Yeşilyurt'u
çocuğu...

Ve bakın bugün köyüne neler yapmış, orayı neler ge-
tirmiş.

Ne diyelim, Tanrı onları korusun ve yollarını açık etsin.

Ne diyelim, Tanrı onları korusun ve yollarını açık etsin.

Ne diyelim, Tanrı onları korusun ve yollarını açık etsin.

Ne diyelim, Tanrı onları korusun ve yollarını açık etsin.

Ne diyelim, Tanrı onları korusun ve yollarını açık etsin.

"Çalışanlarınız da mükemmel yetiştirmişler," diyor Özgür. Karı koca birbirlerine bakıp gülüyorlar. "Onların da çoğu köyün çocukları ve burada yetiştiler."

"Valla tebrikler," dedi Özgür'le aynı anda.

"Bu gece son geçmeniz sanırım," dedi Mehmet Bey.

"Evet, ne yazık ki öyle."

"Yine bekleriz."

"Geleceğimizin den emin olabilirsiniz," dedim ve ekledim, "broşürlerinizden bolca alıp arkadaşlarıma dağıtmak istiyorum."

"Memnuniyetle," dedikten sonra Mehmet Bey, "bir dak. Selin mizmızlanmaya başlamıştı. Karnı acıkmıştı kızımın. Ve Mehmet Bey göründü, elinde bir şişe."

"Bu, bizim ürettiğimiz zeytinyağı... bizden küçük bir armağan..." demez mi.

Ben teşekkürlerle bu özel zeytinyağı şişesini başıma basarken, Özgür, "Otelinize her gelene böyle armağanlar veriyorsanız, bilmem bu işin sonu nereye varır," dedi. Gülüştük ve yine buluşmak dileğiyle vedalaştık. Odalarımızda eşyalarımızı toplarken, "Kardığın günlerim bitti. Ühü, ühü, ühü," dediğimde Selin'in öyle endişeli bir bakışı vardı ki...

Hemen, "Canım benim, annen şaka yapıyor," dedim o pufuk yanağına kocaman bir öpücük kondurarak.

Hâlâ endişe içinde baktığını görünce onu kucağıma aldım ve mis kokulu gıdısından, yumuk kollarından öpmeye başladım. Gıdıklandı tabii ve kıkır kıkır gülmeye başladı. Ben de onu yatırıp tepesinden pembe topuklarına kadar bir gömü öptüm, öptüm, öptüm.

(Aysun'un Defteri)
17 Ağustos, Pazartesi

Kapadokya'dayım! Burayı hep duyardım, bizim Almanlar Çok mutluyum. Burayı Kapadokya'ya mutlaka tur programına Türkiye'ye gidince Kapadokya'ya anlata bitiremezlerdi.

Annemle babam, hem Kazdağları'nı, hem de Kapadokya'ya gördüğüm için benden daha sevinçliydi.

Babama telefon üstüne telefon yağıyor. Özgür Abi'ye, teşekkür edip duruyor; annem de, böyle akrabaların olduğu için gurur duymalıyım Aysun, diyor.

Birkaç gün önce Rüzgâr beni aradı. "Şu ara Kapadokya'ya gitmeyi düşünüyoruz, sen de gelmek ister misin?"

"Hem de nasıl," dedim.

Serra Abla'yla Özgür Abi'ye söylediğimde onlar da sevinçliydiler.

Otobüsle gidilecekti ki bu benim için daha da iyiydi. Otobüsün bölümlerini kullanarak gitmek gibi var mı...

Serra Abla yolda arkadaşlara ikram edebileceğim sandviçler hazırladı; fındık, fıstık, çikolata aldı.

Ve birden, babamın keşifli aralarında mırıldandığı ses:
seldi aklına.

Başladım söylemeye:

"Siliphe'nin peşinde,

Ah, sen kimler diğirdin.

Sen doğdun ama,

Bul ile mi peşindin."

Kazgâr el giripmiş tampe namaza başladın, Osesi de ne
minden, hırsızca namaza başlamasın m... Bir de peş
ayınaydı ki...

Bunun üzerine bütün arabus el gramaza başladın.
Bense, bile bile dört saat bir pes hırsızca ama Kaza

diyan devam diye ısrar edince, millet de keşifli Osesi
ayınaydı tampe namaza diyan, adince, seni mırıldan
toban adın söyledim.

Senmiş büyük alkeş

Ama değişimini söylemek gerekirse, bu bendin plama
dışındı olan Kazgâr ve keşifli de Osesi'ye...

İşin böyle gile yonaza Kapadokya'ya vardık. Alganada
yordun. Herkes adalarına dağıldı. Yemek yemeli, dinlen
cebiçünkü erası gün uza erken platalan.

Yemeken bakem, Seiza ve Mikko, bir Türk çiftle yema
yorlar.

Kazgâr bana doğru eğilin. "Bak bu çift Seiza'ya Mikko
ıgı kalkın ve Marsin den gelmiş Ziri mlarla bir deşen ve
meç yemek için..."

"Büyükdin'ye geçirmişin bana Türk dostlardan se
zmişlerdi. Amerika da yeni üniversitele okuyarlarmış. Bi
nem buluşabiliriz miyiz, diyarlardı."

"Hüda olsun," dedi Osesi, "herkesin yapacağı iş işi
bu."

"Yüzümüzü ağartırlar, yüzümüzü..." dedi Kazgâr ş

"gripçilikler, ne işi Türk dostlarımız varmış, diyarlardı
seza ve Mikko'ya."

"Gripçiler çok çokturlardı!"

"Gripçiler tam bu komutanlardı! Habersiz komutanlar bel

Onlara tam bu komutanlardı.

Belki de tam bu komutanlardı.

Açık aramıyor.

Tam ki hem de mu aramıyor m?

Azabı Angeli'ye aramıyor m?

Ama şimdi kedi bir pes söylemiş, gıcır gıcır kedi kedi.

Osesi bu aralarda aydınlatıyor, hırsızca mırıldanıyor.

Sen bile, Angeli'ye de ses ver.

İgen garbi, Angeli'ye de ses ver.

Neler oluyor arada?

Birkaçer altınını kullandı.

"Bebeği"ni yanında Özgür Abi'ni yanlarında bir adam

duyuyordu.

Birer teneke, vakıfçılı bir adam.

Bir süre babıyla beraber yaşamıştı. Bir adam.

el, kavgı meclisinde lazarabul'a gelinceki her komada

bir Sema gelip yanına otururdu.

Razgâr, vakıfçılı adama, "Hadiyye Teyze'nin bir adamı

var" dedi ve beni gösterdi. "Çekir" diye adını verdim.

İki hafta önce, diye de adı oğlu teneke idi.

"Çekir" emniyet babıyla yaşamıştı, diye adını teneke

diye de meclisi iletimiy oluyum, diye adını teneke

diye babam beni onların yanına gönderdi.

"Ne güzel," dedi adam, sonra, "Sema nasıldır" diye so-

du.

"İyi," dedim, "bebeğiyle uğraşıyor."

"Evet, bir bebeği olduğunu duymuştum."

Sustum.

Oysa o daha konuşmak istiyordu sanki.

"Peki, çalınmaya devam ediyor mu?"

"Sema Abla mı?"

"Evet, Sema."

"Anladığım kadarıyla bebeğinden kalan vakitini işe ayır-

yor. Hatta, Özgür Abi, yoruluyorsun, diyorcu geçenlerde."

"Sağlığı nasıldır?"

"İyi! Tabii Selim bazı geceler onu uyutmuyor, yorgun do-

"Demi kızının adı Selim."

"Evet."

Adam kalktı, gitti, anı da yüzünde taşıyan bir ifade vardı.

Adam kalktı, gitti, anı da yüzünde taşıyan bir ifade vardı.

Adam kalktı, gitti, anı da yüzünde taşıyan bir ifade vardı.

Adam kalktı, gitti, anı da yüzünde taşıyan bir ifade vardı.

Adam kalktı, gitti, anı da yüzünde taşıyan bir ifade vardı.

Adam kalktı, gitti, anı da yüzünde taşıyan bir ifade vardı.

Adam kalktı, gitti, anı da yüzünde taşıyan bir ifade vardı.

Adam kalktı, gitti, anı da yüzünde taşıyan bir ifade vardı.

Adam kalktı, gitti, anı da yüzünde taşıyan bir ifade vardı.

Adam kalktı, gitti, anı da yüzünde taşıyan bir ifade vardı.

Adam kalktı, gitti, anı da yüzünde taşıyan bir ifade vardı.

Adam kalktı, gitti, anı da yüzünde taşıyan bir ifade vardı.

Adam kalktı, gitti, anı da yüzünde taşıyan bir ifade vardı.

Adam kalktı, gitti, anı da yüzünde taşıyan bir ifade vardı.

Adam kalktı, gitti, anı da yüzünde taşıyan bir ifade vardı.

Adam kalktı, gitti, anı da yüzünde taşıyan bir ifade vardı.

Adam kalktı, gitti, anı da yüzünde taşıyan bir ifade vardı.

Adam kalktı, gitti, anı da yüzünde taşıyan bir ifade vardı.

Adam kalktı, gitti, anı da yüzünde taşıyan bir ifade vardı.

Adam kalktı, gitti, anı da yüzünde taşıyan bir ifade vardı.

Adam kalktı, gitti, anı da yüzünde taşıyan bir ifade vardı.

Adam kalktı, gitti, anı da yüzünde taşıyan bir ifade vardı.

Adam kalktı, gitti, anı da yüzünde taşıyan bir ifade vardı.

Dünyanın elektrikli vaa
Ravmen var
Serra sözceğünden sonra orada
elektirik uluptu. Oktay Bey'in durgularının yarattığı ele-

trik üçüncü de ekilemişti.
Derken müzik sesi yükseldi.
Amerikalılar gitarlarını alıp gelmişlerdi. Aklında ilim

de gitar vardı, üçüncüsünün elindeyse marakaslar.
Bunlar bir çalıp söylemeye başladılar, eşi bu kadar ilim
Herkes etraflarına toplandı, kimi el çırparak, kimi en-

gıyla tempo tutarak parkılara eşlik etmeye başladılar.
"Haydi beyler," dedi Rüzgâr, "öyle oturmak yok. Bu ge-

zel müzikle dans edilecek. Bütün güzel kızlar dansa..."
Böylece kısa sürede herkes dans ediyordu. Kimisi pro-

Özceli, herkes kendince 'takiliyordu.'

Bu da yeni öğrendiğim bir kelime.

"Takılmak" yani...

Oyle de yerine oturuyor ki...

(Aynan'ın Defteri)
19 Ağustos, Çarşamba

Sadece üç günlük bir geziydi.

Ama evdekileri özlemişim.

Onlar da beni...

Hele de Selin'in sevinç çığlığı atıp ellerini bir çırpışı var-

di ki...

"Bak sana ne getirdim," diyerek oyuncak ayıyı uzattım

ona.

Ayılar çok seviyor da...

Hemen aldı, yanına bastırıp, sonra da sıkı sıkı sarıldı.

"Çok sevdi," dedi Serra Abla.

Boyunundaki kırmızı fiyonguyla sevimleyecek gibi değildi

ayıcık.

Serra Abla'ya üzerinde peribacalarının resmi bulunan bir
buzdolabı magneti, Özgür Abi'ye de yine peribacalı bir ka-
lem almışım. Onları verdim.

"Sağ ol canım," dedi Serra Abla, "ne kadar da düşünce-
lisin."

"Anlat bakalım."

"Durum, durum," dedi Serra Abba. "Önce Aysun'ın elini yüzünü yıkasın, rahatlansın. Çantasını çıkarıp yemeğe terasta buluşalım."

Böylece, daha sonra onlara K...
erimi, Avustur...

Türk dostlarını, Amerikalı grubu ve müzüklerini ald
Bir süre sonra Özgür Abi, benim bir
diye içeri girdi. Bir süre sonra Kapadokya'ya, orada...

Nedense içimden bir ses, Olucay R. vordu. Öte yandan A.

Karamlık basmıştı, Selin annesinin kucagında sığınmak için. Birden kendimi tutamadım, "Serra Abla Kapalıdır! bir Oklay Bey'le tanışırım," dedim.

Serra Abla, Selim'in sırtını okşamaya devam edince,
"Demek şimdiki Kapadokya'da," diye mırıldandı.
"Sana selamı verdim."

"Sana selam yolladı, yani sana ve Özgür Abi'ye."

Serra Abla böylece dimliyor, hiçbir şey söylemiyor.

"Doğru söylemiş, bir zamanlar gerçekten yakındı. Serra Abla kendi kendine gülümser gibiydi.

"Yaa..." Elimle ağzımı kapatmasam, sesim Selim'i ovuşturacaktı neredeyse.

Oysun dediği gibi geçmiş geçmiş... Evlenmek üzere olmak...
Oysun dediği gibi geçmiş geçmiş... Evlenmek üzere olmak...
Oysun dediği gibi geçmiş geçmiş... Evlenmek üzere olmak...

Oysunum ama... Abla ve devam etti. "Biz
Oysunum ama nede...
dedim ama...
dilerim? "

"Çok değerli miyim?" dedi Serra hayattan
çok sorabilirsin, ama hayattan sorabilirsin."

Tabii sevdik sevmecekti, hem de çok farkla-
rını biliyordu, hem de çok içini

...birlikte varken, benin 3 ... dediğin som ...
...icabolarım la benim 3 ...
...biraz Furkan'la benim 3 ...
...Aysuncuğum, " dediğin pek farkına varılmıyor,
...biraz Furkan'la benim 3 ...

"Bu din hakikatini sevgiliyecek. Nası-

şöke. "Bu 50 yaşında varmışım. Ama 19 yaşında de farkına varmışım. Anıyorsun."

... konusunu olamaz,

...sizin için evlilik henüz söz konusu değil. Sizin için evlilik henüz söz konusu değil. Sizin için evlilik henüz söz konusu değil.

...ve yaşam biçimleriniz ve düşünceleriniz y...

“Ama sizin de yaşadığınız bir konuyu konuşur, tartışırım, diyor.”

"Sen, ben ailemle her anımda
... seni düşünür, büyüklere karşı çıkılmaz,

“O ise, babamın dediği olur, buyur.”

diye düşünüyor.

"Aynı ülkenin insanları, aynı kültürü paylaşırken bile kültür farklılıkları oluyor. Bununla ilgili olarak, 'Aynı kültür bile kültür farklılıklarından oluşuyor' sözünü kullanabiliriz."

aslanları arasında birisi de aslan olmayacak türden.¹⁰

"Karan sen vereceksin, tatlım."

senin en doğrusunu yapacağını biliyorum, akşamın sessiz

Bana anlattıklarından sonra Serra Abla'ya Kapadokya'da
Okuzay Bey'le konuşurken hissettığım duygu yoğunluğum-
dan bahsedemezdim.
Etmedim de zaten....

(Aysun'un Defteri)
23 Ağustos, Pazar

Az önce Angela'yla konuştum.
Ve dünyam başıma yıkıldı.
Yani, korktuğum başıma geldi.

...

Ne Furkan'dan ne de Angela'dan ses çıkıyordu bir süre-
dir.

Kuşkulanıyordum bu sessizlikten.

Korkumdan Angela'yı arayamıyordum.

Ama artık dayanamadım ve az önce onu aradım.

"Angela, ne aradığın var, ne sorduğum..."

"Şimdi bırak bu sitemleri de anlat, her şey nasıl gidiyor,

neley yapıyorsun."

"Kazdağları ve Kapadokya'ya gittim. İkisi de harika geç-

ti. Birbirinden çok farklı yerlerdi. Kaz Dağları görkemli, Ka-

padokya ilginç."

"Ne güzel."

"Annemle babam da ülkeyi geziyorum, değişik bölgeleri

görüyorum diye pek mutlular. Aslını istersen İstanbul'da da epeyce ver biliyorum artık."

"Akrabalarım sana bayağı zaman ayırdılar."

"Hem de nasıl... Biliyorsun Angela, buraya gelmeden önce hiç istememiştim ama şimdi... Türkiye'ye yine gelmez mi düşünüyorum. Bir iki arkadaş da edinirsem, kesin gelece yaz da gelmek isterim."

"Bak ne diyeceğim Aysun, gelecek yaz, beni de yanına al, birlikte gidelim Türkiye'ye..."

"Süper bir fikir! Düşün, sen ve ben, burada... Üzül dediğim gibi İstanbul'da pek çok yer öğrendim, seni ben gezdiririm artık."

Hayali bile güzeldi Angela'yla birlikte İstanbul'da olmanın. Ama artık lafı daha fazla dolandırmak istemiyordum.

"Furkan'ı gördün mü Angela?"

"Siz ikiniz, bu arada hiç konuşmadınız mı?"

"Hayır, beni artık arama dedikten sonra birkaç kez aradı ama ben telefonu açmadım. O da bir daha aramadı."

Angela susuyordu.

Zaten beni aramamasında bir gariplik vardı. O ne dedesin...

Sorumu yineledim.

"Furkan'ı gördün mü Angela?"

"Gördüm."

"Eee?"

"E'si gördüm, ayaküstü konuştuk, o kadar."

"Peki, beni sordu mu?"

"Sormadı."

"Yaa..."

Belli etmemeye çalıştım ama fena bozulmuştum.

"Ama," diye devam etti Angela, "çok üzgündü."

"Neden üzgünmüş ki..."

"Nasıl söyleyeceğimi bilemiyorum Aysun."

"Lütfen söyle! Çünkü sen bir şey biliyorsun ve benden"

şeyler biliyorum."

Angela'nın nefesini duyabiliyordum.

"Furkan'a, sizin adetlerinizce söz kesme diye bir tören"

yapılmış."

"Nel Furkan sözlenmiş şimdi de nişan hazırlıkları yapılıyor."

"Evet, sözlenmiş. Eğitim bitince de evlenecek."

"Nişanlı olarak okuyacak, eğitimi beklemiyordum," diye mi-

leşmiş."

"Aklım almıyor!"

"Evet, ne yazık ki öyle. Ve Furkan o kadar üzgün ki..."

"Ailesinin onu zorlayacağından eminim ama bu kadar"

çabuk davranacaklarını doğrusu beklemiyordum, yıkılmış"

oldum."

Dedim ya, korktuğum olmuş, dünyam başıma yıkılmış."

Angela devam etti. "Furkan, anneme babamla konuşma-

si için yalvardım, diye anlattı. Sonunda annesi durumu aç-

mış babasına ama o doğru dürüst dinlememiş bile."

"O yaşıta ne bilir aşkı, sevdayı, demiş."

"Kendi geleneklerimize uygun yaşayabilecek, ona iyi eş"

olacak, onu mutlu edecek güzel bir kız bulmuşuz, bize teşekkür"

ederiz diye tutmuş karşı çıkıyor, diye bağırıyor, çağırıyor."

"Annesi seni övecek olmuş, o zaman da onlar mutlu ol-

mazlar, bir kere Aysun'un annesi Alman. O başka terbiye"

almış, bize uymaz diyerek, kestirip atmış."

"Şuna bak, annemin Alman olmasını kusur gibi söylüyor."

"Ne yapıp!"

Beni duymamış gibi devam etti Angela.

"Hem söyle o oğluna, diye ilave etmiş, onu o kadar yedir-

dim, giydirdim, okuttum, daha da okutacağım. Eğer babalık"

hakkı denen bir şey varsa, bana karşı gelmez."

Sustu Angela.

"Ve tabii bütün bu sözler üzerine Furkan da bir şey söylememiş, öyle değil mi?"

"Hiçbir şey diyememiş, babama karşı çıkmazdım Angela, dedi bana.

"Ama olur mu, dedim ona, bu senin hayatın. Sen sevgi, anlaştığın biriyle evlenmelisin.

"Haklısın ama bizde büyüklere karşı gelinmez, olsa olsa ikna etmeye çalışırsın. Sonra benim her şeyim, babam. Ben o okutuyor, daha sonra onun içinde çalışacağım."

Sustu Angela. Bütün bunları anlatırken çok zorlandığı belli oluyordu.

"Bana her şeyi tüm açıklığıyla anlattığın için sana teşekkür ederim, en azından şimdi nerede durduğumu kesin olarak biliyorum."

"Çok üzgünüm Aysun," dedi Angela, "hem senin için hem de Furkan için üzgünüm. O da o kadar pençendi ki... Yüzü sapsarı, gözlerinin altı çökmüş..."

"Aslında daha çok onun için üzülmelisin; ben bir süre ağılayacağım ama sonra kendi hayatıma devam edeceğim."

"Okuyacağım, mesleğim olacak sonra da Serra Akla'nın dediği gibi, biri çıkacak karşıma. Kafama uygun, sevdiğim biri..."

"Ama o, hep mutsuz yaşayacak. Ve kendi hayatını yavaş yavaş yamamış olarak yaşanacak. Bence asıl acı olan bu."

"Çok doğru söylüyorsun," dedi Angela.

"Haydi Angela, daha sonra yine konuşuruz."

İyi ki evde kimse yoktu.

Rahat rahat ağladım, ağladım.

Ever, bir taraftan bu sonucu bekliyordum, hatta o nedenle kendimi duruma hazırlarcasına Furkan'a beni arama ve buralara gelmeye kalkma, demiştim kesin bir dille.

Ama o bir taraftan...

Furkan'ın benim için savaştığını umut ediyordum. Bir geyik gibi küklem çekip, kimse Aysun'la beni ayırmazdı demisi bekliyordum.

Nasıl dedim, buraya kadarmış. Ne yapalım, buraya döneme de az kaldı.

Almanya'ya dönmemi de az kaldı. Kıske bir süre daha burada kalabilseydim, Almanya'ya kendimi toparlamış olarak dönerdim.

Neyse, artık Furkan'ı görebileceğim yerlerden uzak durum.

Zamanımı arkadaşlarımla geçiririm. Hem Angela var.

Bütün bu üzüntü içinde, tek olumlu nokta, annem ve baba ile aram düzelecek. Furkan yüzünden onlarla bayağı bir aram yapıyordum.

Kim bilir ne kadar sevinecekler duyunca.

Tabii belli etmemeye çalışacaklar ama mutlu olacaklarına eminim.

Yirmi Dokuzuncu Bölüm

(Aysun'un Defteri)
25 Ağustos, Salı

Bu sabah Rumelihisarı'ndaydık. Sabah kahvaltısında...

"Eee," dedi Özgür Abi, "şaka mika Almanya'ya dön-
yorsun Aysun, bizden de kurtuluyorsun artık."

"Aşk olsun Özgür Abi, sizleri çok özleyeceğim."

"Biz de seni," dedi Serra Abla, "eve gidince bizi unutan
Hayatında olup bitenleri ara ara bize bildir Anlatırın ya."

Onlara, Angela'yla yaptığım konuşmayı dün gece anlat-
mıştım. Hem de kelimesi kelimesine...

Serra Abla bir kızı, bir kızdı.
"Şuna bak, madem habarın sözünden çıkamayacağın
ne diye elâlemim kızımı üzüyorsun."

"Önce bi büyü!"

"Önce bi büyü de ondan sonra ortalara çık."

"Sonra bir hüşim bana döndü, "O çocuk için bir dula
şözyaşı döktüğünü görmeyeyim artık. Anlaşıldı mı?"

"Ağlamaya geçecek durum var, değmeyecek durum var."

Şu andan itibaren Furkan'ı zihninden silip atıyorum.

"Şu andan itibaren Furkan'ı zihninden silip atıyorum."

"Şu andan itibaren Furkan'ı zihninden silip atıyorum."

"Şu andan itibaren Furkan'ı zihninden silip atıyorum."

"Şu andan itibaren Furkan'ı zihninden silip atıyorum."

"Şu andan itibaren Furkan'ı zihninden silip atıyorum."

"Şu andan itibaren Furkan'ı zihninden silip atıyorum."

"Şu andan itibaren Furkan'ı zihninden silip atıyorum."

"Şu andan itibaren Furkan'ı zihninden silip atıyorum."

"Şu andan itibaren Furkan'ı zihninden silip atıyorum."

"Şu andan itibaren Furkan'ı zihninden silip atıyorum."

"Şu andan itibaren Furkan'ı zihninden silip atıyorum."

"Şu andan itibaren Furkan'ı zihninden silip atıyorum."

"Şu andan itibaren Furkan'ı zihninden silip atıyorum."

"Şu andan itibaren Furkan'ı zihninden silip atıyorum."

"Şu andan itibaren Furkan'ı zihninden silip atıyorum."

"Şu andan itibaren Furkan'ı zihninden silip atıyorum."

"Şu andan itibaren Furkan'ı zihninden silip atıyorum."

amaçları kabullemeye devam ederken, ben de sana sempa dıymım.

"Onun için aforim sana Aysun. Şu gençceki yıpda 6 matı gereken kararı aldım. Bütün bu olayları beklemeye atık benı atama, deyin, bir daha konuşmadın."

"Onumuzdeki günlerde acı çekeceksin, bu kapulu alınıp olduğunu bilmek."

Sonra da beni neşelendirmek istemesine, "Hem kim bile katşına kimler çıkacak, ne özellikler yaşayacaksın," dedi.

"Aman Serra Abla, ben de bu şans varken..."

"Bak, ben de aynen senin dediğin gibi ben de şana vı, der dururdum. Üzülüyüm, acı çektiğim oldu ama," dedi, sonra Özgür Abi'nin koluna girerek ona tatlı tatlı şı limisedi, "bak sonra katşına kim çıktı?"

"Özgür Abi!"

"Aynen! Birbirimize deliler gibi Ağık olduk, gerçi benim bunun farkına varmam zaman aldı, yani jetonum geç düğü ama düştü ya, sen ona bak."

"Üstelik anlaşıyorduk, birbirimizin en iyi arkadaşydık. Ve geldik bugünlere."

"Mutlu, mesut..."

"Onun için Aysunuyum, iyi düşün ki iyi olsun, delo ya, sen de iyi düşünceksin, olumlu olacaksın."

"Şu yaşlarında seni üzmecek arkadaşlıklara yönelece sin. Ciddi konuları düşünmek için daha çocuk vakit var."

"Eğitimin düşünceksin, boş vakitlerini sanatta, sporda deldurarak kendini yetiştireceksin."

"Tamam mı? Anlaştık mı?"

"Anlaştık."

"Ay baba bakar mıyız, zavallı kıza anna da eşler yağırdım."

"Nem de nahi" derken bir kahkaha acı Özgür Abi.

"Seyimlerde Selin'e söyleyeceklerim provasını yapıyor- ben."

"Elin altında duran Selin'im yatağımı yakaladığı gibi."

"Elin altında duran Selin'im yatağımı yakaladığı gibi."

"Özgür Abi'nin katşına fırlattı Serra Abla."

"Jale sadece sana gülüyordum ki?"

"Eyle ya... Başka neye gülüyordum ki?"

"Sen sanat spor dedim ya..."

"Evet."

"Senin ağrıdan o sözcükler çıkar çıkmaz, aklıma Aysun'a, Atatürk ve onun hayatımıza kattığı özellikleri anlatmak geldi. Devrimlerin bir başka bölümü olan sanat, spor, felsefe, tiyatro gibi konularda yaptığı öncülüğü de Aysun'a gitmeden anlatırsam, diye düşünürüm."

"Ve giderayak bu son dersi araya sıkıştırma düşünce si beni güldürdü, kendime gülüyordum anlayacağım."

"E, pes valla..."

"Bu son, inan bu son," dedi Özgür Abi gülmeye devam ederek.

"Pekala, haydi anlat bakalım," dedi Serra Abla, "ama çok uzun olmasın, eve gitme vakti yaklaşıyor ne de olsa..."

"Atatürk, devrimler aracılığıyla hayatımıza özellikler katto dedim ya, bunlardan birkaç örneği, kısa öyküler şeklin- de anlatmak istiyorum. Tamam mı?"

"Tamamdır."

"1930'lı yıllara kadar Müslüman bir kadının sahneye çık- ması düşünülemezdi."

"Bunu ilk deneyen Afife Jale olur. Tatch Sır' adlı piyeste sahneye çıkar, ilk perde başarıyla sona ermiştir ama kuliste onu bekleyen polislerdir."

"Afife Jale polisleri kafa tutar, halk ıslıklarla bu uygu- lamayı protesto eder. Ama yapılacak bir şey yoktur çünkü Müslüman kadının sahnede yeri yoktur!"

^aBu olaydan üç yıl sonra Darülbeyazı sanatçıları vermek üzere İzmir'e gönderiler. Aralarında Bediüzzaman Üsküdarî ve Behriye Hanımlar da vardır ve bu Hanımların Türk kadınlarıdır.

"Görmüşlerdir girmesine ama kuşlu içindedir. Aklı
soyirci nasıl bir tepki gösterecek, sonuç ne olacaktır
"Darülbeyde" sanatın...

"O günlerde Gazi Paşa, sonuç ne olacaktı. Darülbeydiyi tanıyanlar..."

"Darülbeydi sanatçıları onu temsillerine davet ediyorlar. Ote yandan endişelidirler, acaba Paşa böyle bir daveti nasıl karşılayacaktır. Kabul edecek mi? T. bakışları nasıldır?"

"Oysa Gazi Mustafa Kemal, onları Latife Hanim'ın babası Uşşakizade Muammer Bey'im kışkırtmış diye bakişü nasıldır?"

"Çok heyecanlıdırılar.

"Çünkü, Gazi Paşa'yı piyese davet etmek bakiyetli Müslüman Türk kadınının sahneye çıkmasını desteklemesini isteyeceklerdir."

"Ama bunu nasıl dile getirecek, sözle nasıl söyleyecek?"

"İşte onlar böyle kara kara düşünürken, Çar, Tıbbî Enstitüleriyle beraber geldiğimize pek memnun oldum. Onlar güzel şiveleriyle sahnede dinlemek pek zevkli olacak, derince, derin bir nefes alırlar.

"Meğer, Gazi Paşa grubum Müslüman Türk kadim
la birliktir geldiklerinin yanı sıra, İstanbul'da Affe liden
başına gelenleri de biliyormuş.

"Ve Mustafa Kemal Paşa devam eder: Darülsalâhın başına gelenleri de biliyorsunuz."

"Heyec bu güzel sözler karşısında, büyük bir merakla daha sevimli hale gelecektir."

dan ayrılır ve müjdeyi gruba verir.

Pires, 11 Agostos 1933, Santa Rosa

Hummalı bir çalışma

[illegible]

...Gazi ve eşi
...Gazinin konaklarıdır.
...Her şey hazır.
...Gazi Paşa ve yanındakiler bek-
...Gazi Paşa ve yanındakiler bek-

İşbu kararın Savia' adlı komedidir.

Submenen

¹ Sayıncı dâvâsı İstanbul no.

bu bir bomb

Ustane... dedigmi duymuş ve
... bulamıyorum.

mi kulliere digm d'gdr.

...deneyimli aktörler oyunu suflörsünce bu tam bir felaketin...

Haydi yıllanmış deneyim... Onların so-

gitaristliğini de sürdürmektedir.

"Soforâ'ni düşün, nereye koymuş olabilirsin, diyerek

İngilizler Sonunda, adamcağız kızarıp bozularak, Piye

“İşbu dosyayı ben galiba otele unuttum,” demez mi...

²⁰Bu oyunculara ikinci bir şok olur.

bulunduları yer kordonboyu, otuzise katıyana d
nle maddelerden son derece yarmış. referleri t

it vapourised, forming a mist. The mist is then carried by the wind to the ground, where it is deposited as a fine layer of mist. The mist is then carried by the wind to the ground, where it is deposited as a fine layer of mist.

ama anlaşılar ve o, bir vapuru sefere koyar. İçerisinde

bezerikli kişiyi, undü tnyatro oyuncusu Behzat Butak'ı pr

...ve vapurla gönderirler. Geride kalanlarsa, ellerinde kalanları da vapurla gönderirler.

100

Yaka değil; böyle bir gece ki, sadece Türk saygınlığını korumak için değil, Millîyetin Türkîliği için.

"Bəhizat vapardan inip ocaqla varir: k
tim odaları atar, m...

"Donya hiçbir şeyi...

"Dışarıya hiçbir yerde yok yok..."
"Mahmud'da da..."

Vapur, işkelerden uzaklaşırken, karanlıklardan, "Behzat Bey, Behzat Bey," diye birinin seslendiğini duyur işkelerden
ellerini kollarını sallayarak, onu geri çağırma ezidi
"Dönüp, işkelerle yanaşılar."

"Dönüp, işleyle yanıyorlar."

"Sevilenlerin hizmetidir."

¹⁰⁰Ne var, ne bağırsoun! der Behar.

¹⁰⁰Adil Bey (yani süfler) giderken bu düşünce süfler masanın üstünde unutmuş. Ben de karyolamın üstüne almıştım. Az önce sizim otele gelip bir şey aradığını söylemişler, ben de...

Belirli adamın sözlerini bilmemesini beklemekten önce
kilden kapar; vakit olsa işkaleyle çıkıp adamın boynunu a-
facaktır.

^aSon sürat geri dönerler.

¹⁰Ve perde açılmadan dosya süflöre teslim edilir.

"Herkes derin bir nefes alır."

"Temsil büyük bir başarıyla sonuçlanır. Cami Papa, kutsal meclis ve tüm tarlayıcılar onları ayakta alırlar ve bizzat Müslüman Türk kadını hakkında hüküm verirler."

"Özgürlüğüm, bu ne güzel bir öykü boyu. Kemal'in Türk kadının sahneye çıkmasına destek oluyordum da, iğim perde arkasını şimdi öğrenirim."

Gülden Özgür Abi, "Aslında ben de
Tebu'nun anılarında okuyuyordum. O, bu olayı anlatırken etti-
le güzel anlatıyor ki..." dedi ve sözlerine devam etti.

Abdusâdî Kemal üyâcra sanatını desekleyerek

[illegible]

Böylece yapılmıyorsa... Türk tiyatroya
bir kişi gidince durmuyot.
Türk tiyatroya konusunda buna bir örnek...
Ertuğrul la baş başıyken so-

"Siz benim atışemillerlik çağlarımdan beri memleketimin büyük adamı Mustafa Kemal Atatürk'ü tanıdık. O benim için bir hayali gerçekleştirdi."

inde gümeyi tanıdım. Hummelten
iz. Şimdi ben devlet reisi olarak soruyorum. Hummelten
ne soruyorsunuz?

Böylece Devlet Konservatuvarları açılır ve bu da Devlet Tiyatrolarının oluşmasını gerçekleştirir. O günden bugüne.

"Korumsallayma derken bunu anlatmak istiyorum.

¹⁰ Bir bapça güzelliği, müziğe konusuna yapılmış bir müzik. 3. 1945 yılında, İzmir Kız Lisesi'nde, "Musiki lazım mıdır?" sorusuna, "Hayır, bizzat musiki lazım değildir. Çünkü za- nıyız."

un hayatını kendisi musiki'dir. Musiki ile alakası olmayan insanlar insan değildirler. Musiki hayatın neşesi, ruhu, sevinci ve her şeydir." der ve ekler: "Güzel sanatların hepsinde,

maktadır. Ancak burada en çabuk ve en önde görülmeye
gerekten Türk musiküsüdür.”

Mustafa Kemal hiçbir zaman söylediklerini hayada bi-
rakmaz. O bir eylem adamıdır.

Onun talimatıyla Cumhuriyetin başkanı
kurulur. Ardından Musiki Muallim Mektebi hayata
geçirilir.

Bunların yanı sıra, senfoni orkestrasının ilk konunda ya-
lacağı parçalardan ilkinin mutlaka milli bir beste olmasını
ister.

Ve 1924 yılından başlayarak müzik eğitimi almaları için
gençler Avrupa ülkelerine gönderilir. Tabii ki yine Cazi-
Paşa’nın talimatıyla...

Böylece Cumhuriyet’in ilk besteci kuşağı oluşur.
Tüm bu fikirlerin elbette bir çıkış noktası var. Şimdi onu
anlatacağım.”

“Anlat Özgür Abi,” deyiverdim.

“Ne kadar ilginç, değil mi?”

“Hem de nasıl...”

“Mustafa Kemal, Bulgaristan’da atasayken, Türk elçisi
Fethi Bey’le birlikte operaya gider.

İlk perdenin sonunda Kral Ferdinand, Türk elçisiyle genç
atasayı locasına davet eder ve sanatçıları nasıl buldukları
sorar.

“Mustafa Kemal’in opera konusunda pek bir fikri yoktu.
O nedenle, politik bir cevapla, durumu geçiştirir.

“İkinci perde boyunca yüzü asık genç atasının
“Daha sonra, otele döndüklerinde uyku tutmaz ve an-
daşının odasına gider.

“Kim ne derse desin, Balkan Savaşı’nda yenilgiye uğra-
mamızın sebebini şimdi daha iyi anladım.

“Ben bu adamları çöben bilirdim. Halbuki bakarsanız ne-

dam bile var. Operada oynayacak sahne sanatçıları, mü-
zisyenler, dekoratörleri, hepsi yetişmiş; opera binaları bile
zavallı dert yazar.

“İyiler bu gözlemler çıkış noktalarıdır onun yaşamında.
“Ate bu gözlemler olur, ülke barışa kavuşur.

“Yıllar geçti, savaşlar başladı ve Atatürk tüm hayal ettikle-
rini birer birer hayata geçirdi.”

“Kurumsallaştırarak hayata geçirdi.”

“En sevdiği opera da ‘Toska’ imiş, değil mi?”

“Evet.”

“Anılmaz bir şey bu,” dedi Serra Abla, “hangi konuya
d atsan, altından Mustafa Kemal çıkıyor.”

“Bildiği, gördüğü, duyup beğendiği ne varsa ülkesinin in-
sana vermeye çalışmış.”

“Onun daha o zamanlarda, sinema sanatını destekle-
miş ve Kurtuluş Savaşı’nı belgelemek açısından sinemanın
ne kadar önemli olduğunu vurgulamış.”

“Felsefeye, tarihe, edebiyata, arkeolojiye, çevreciliğe,
spora, dansa, mimariye, heykelle önem vermiş; gerekli kuruluşları
kurmuş, raporlar hazırlamış ve gerekli kuruluşların
hayata geçirecek kalıcı olmalarını sağlamış.”

“Bugün yaşamımızı aydınlık kılan tüm bu güzelliklerin
temelini Mustafa Kemal atmıştır.”

“Ve son olarak resim ve ressamlarla ilgili yaptığı bir ben-
zetmeyi aktarmak istiyorum.

"Beni bir köşük komutanıyım. Rütbem yüzbaşısı. U-
tünden emir aldım. Karşı tepeli düşmandan gün doğmadan
zaptedeceğim. Taarruz başlandı. Lakin tepenin önünde değil
bir vadi var. Bu vadinin ne zaman geçileceğini tahmin ve he-
sap etmiş olmama rağmen bu hesapta yanlışlığın doğması
da umduğumdan kuvvetli çıktı ve gün doğmam Dünyan
aldığımız emre göre gün doğmadan tepeli işgal edeceğiz. Bu
'gün doğmak üzere' diye bu tepeli işgalden vaz mı geçelim?
Hayır, zararı yok. Geç de olsa, gün de doğsa gayemizze tri-
ceğiz. Taarruz bütün şiddetiyle devam ediyor. Tepenin işga-
lını ilgilatmakta. Fakat birkaç tane es, ellerindeki Türk bay-
rağını tepenin ıstıldayan zirvesine dikmek için bütün gücü ile
koşuyor ve tepenin zirvesine dikmek için bütün gücü ile
terlemiş alnına günün ilk ışığının vurdugunu hissediyor.
"İşte sanatkarlar da yani sizler de toplumda uzun çalışın
ve çabadan sonra alnında ışıltı ilk hissedilen insanlarız."
Ozgür Abi susunca, "Bak bunu ilk kez duyuyoruz, ne
kadar anlamlı bir benzetme," dedi Serra Abi.

"Anlatılacak öyle çok öykü var ki, ben aralarından sadece
bu üçünü seçtim Aysun için. Gerisini de o, kendisi okuya-
cak, değil mi Aysun?"

"Kesin okuyacağım Ozgür Abi, merak etme."

"Mustafa Kemal'le ilgili anlattıklarını onun gençler
adeta bir vasiyet niteliğindeki şu sözleriyle bağlıyorum ve
uyuyakalmış minik kızımızı kapıp eve dönüyoruz," dedi
Serra not defterine bakarak okumaya başladı.

"Başımıza neler örölmek istendiği ve nasıl karşı koydu-
ğumuz daha doğrusu milletin arzu ve emellerine uyarak ve
onun yardımıyla nasıl çalıştığımız görülmeli ve gelecek ku-
şaklar için ibret ve uyanış nedeni olmalıdır. Zaten her şey
unutulur."

"Fakat biz her şeyi gençliğe bırakacağız, o gençlik ki hiç-
bir şey umarmayacaktır."

"Bu sözlerim emidi, ışıltıları, çiçekleri onlardır."

"Geleceğin emidi, ışıltıları, çiçekleri onlardır."

"Nuruk'un amacı-
dır."

"Nuruk'un amacı-
dır."

"Nuruk'un amacı-
dır."

"Nuruk'un amacı-
dır."

"Nuruk'un amacı-
dır."

"Nuruk'un amacı-
dır."

"Nuruk'un amacı-
dır."

"Nuruk'un amacı-
dır."

"Nuruk'un amacı-
dır."

"Nuruk'un amacı-
dır."

"Nuruk'un amacı-
dır."

"Nuruk'un amacı-
dır."

"Nuruk'un amacı-
dır."

"Nuruk'un amacı-
dır."

"Nuruk'un amacı-
dır."

"Nuruk'un amacı-
dır."

"Nuruk'un amacı-
dır."

"Nuruk'un amacı-
dır."

"Nuruk'un amacı-
dır."

"Nuruk'un amacı-
dır."

Evet, artık evimdeyim.

Çok garip ama şimdiden Serra Abla'ya, Özgür Abla'ya, Selim'i ve İstanbul'u özledim.

Ateşin ne kadar alışışım onlara

Dün gece annem ve babamla uzun uzun konuştuk. Onlara çekicidim forodraft ve diğer...

"Bunları okulda ders kapsamında anlattım, bir sunum yaptım," dedi.

Noxlarımın bölümler okudum, hele de Atatürk'te ilgili bazı bölümlerde babam duygulandı, gözleri doldu.

²⁹ Sonuçta, dedi babam, "Türkiye'de geçirdiğin bu iki aydan memnun kalmış gibi görüldüysen, yoksa yamıyör muvum!"

"Hayır" dedim, "hiç yarılmıyorsun. İyi ki beni göndermişim."

*Doğularımı nasıl anlatsam diye düşündüm, bir an için
tutu deliydu.*

"Sanki onlar orada daha derinlemesine yaşıyorlar. Daha

Mesela, benimle sadece Serra
Hanım'la Nuran
Derya Hanım'ın anneannesi
Abla'nın anneannesi
Hatta Serra Abla'nın anneannesi
Rana arkadaş bul-
tandiler.

...Neni Serra g...dular da...t-bildim.

[illegible]

"Sıra Abası her şeyi Türkiye'ye uzatıyor. Buluşuyorlar, her şeyler yapmaya çalışıyorlar. Çok konukseverler. Çok kulaqlarına varıyorlar. Herkes bir şeyler yapıyor. Babamın ağzı kulaklarına varıyor. Benim babamın anlattıkları çok ilginçti. Benim babamın anlattıkları çok ilginçti."

[illegible]

Özgür Ayrıyot'un kitabı, kitaplar karışmış.

Nasıl hazırlanmış, notlar almış, kitapları
Okulcuları bana kuru anlatmadı, gezdirerek anlat-
tı. Her biri bana kuru anlatmadı, hem de onun anlattık-
ları. Hem tarihi yerleri gezdim gördüm, hem de onun anlattık-
ları dinledim.

lamm dindledim.¹⁸ Örgüt'e¹⁹ dedi babam.

Annem de, "Mutfaka bunun karşılığını vermelisin," dedi
babama.

"Vermem mi... Onlar benim kızımı seçti."

...and the ...

İşte tipik annem. Hemen plan, program...
"Ve," dedim, "Özgür Abi'ye bençlu olduğum başka bir şey daha var. Bunun için de ona ayrıca minnettarım."

"Neymiş o?"
"Özgür Abi gider gitmez bana bir defter almıştı, burada gördüklerini, öğrendiklerini not et ki, daha sonra bir şeyi hatırlamaya çalıştığımda dönlüp bakabileyim."

"Yazarsan, öğrendiklerim uşup gitmez."

"Olayı yaşıırken, nasıl olsa bunu anımsatım, diye düşünürüm ama zaman geçince böyle olmadığını görürüm. Onun için yazmakta fayda var, dedi ve sadece öğrendiklerini değil, duygularını da yazmalısın, diye ekledi."

"Ve işte ben orada gördüklerimi, öğrendiklerimi yazarken, Özgür Abi'nin anlattıklarını temize çeşerken, bir anı defteri tutar oldum."

"Ve böyle bir alıştım ki, şimdi artık düzenli olarak yazdıklarımı, duygularımı düşüncelerimi yazıyorum."

"Yani anı defteri tutuyorsun," dedi annem.

"Evet! Ve bunu yaptığım için gerçekten mutluyum çünkü insan olayları yazarken, bir kez daha düşünmüş oluyor, her şey daha bir berraklaşıyor."

"Serra Abla, anı defteri tutmak, hayatı bir kez daha yaşamaktır, dedi bana."

"Hımm, güzel bir düşünce." Annem bu sözleri beğenmişti.

"Babamsa, bu anlattıklarımı, onun deyişleriyle, mese olmuştum, mest."

Asıl önemli haberi sona saklamıştım.

"Ve," dedim, "Furkan'la ilişkiimi bitirdim."

Ben onların havalara sıçrayacağımı düşünürken, tam bir sessizlik içinde dinliyorlardı beni. Ürkütmemek istemezdim...

Serra onlara yazım yazdıklarımı teker teker anlattım. Ve Serranın yazım yazdıklarımı teker teker anlattım.

Serra onlara yazım yazdıklarımı teker teker anlattım. Ve Serranın yazım yazdıklarımı teker teker anlattım.

Serra onlara yazım yazdıklarımı teker teker anlattım. Ve Serranın yazım yazdıklarımı teker teker anlattım.

Serra onlara yazım yazdıklarımı teker teker anlattım. Ve Serranın yazım yazdıklarımı teker teker anlattım.

Serra onlara yazım yazdıklarımı teker teker anlattım. Ve Serranın yazım yazdıklarımı teker teker anlattım.

Serra onlara yazım yazdıklarımı teker teker anlattım. Ve Serranın yazım yazdıklarımı teker teker anlattım.

Serra onlara yazım yazdıklarımı teker teker anlattım. Ve Serranın yazım yazdıklarımı teker teker anlattım.

Serra onlara yazım yazdıklarımı teker teker anlattım. Ve Serranın yazım yazdıklarımı teker teker anlattım.

Serra onlara yazım yazdıklarımı teker teker anlattım. Ve Serranın yazım yazdıklarımı teker teker anlattım.

Serra onlara yazım yazdıklarımı teker teker anlattım. Ve Serranın yazım yazdıklarımı teker teker anlattım.

Serra onlara yazım yazdıklarımı teker teker anlattım. Ve Serranın yazım yazdıklarımı teker teker anlattım.

Serra onlara yazım yazdıklarımı teker teker anlattım. Ve Serranın yazım yazdıklarımı teker teker anlattım.

Serra onlara yazım yazdıklarımı teker teker anlattım. Ve Serranın yazım yazdıklarımı teker teker anlattım.

Serra onlara yazım yazdıklarımı teker teker anlattım. Ve Serranın yazım yazdıklarımı teker teker anlattım.

Serra onlara yazım yazdıklarımı teker teker anlattım. Ve Serranın yazım yazdıklarımı teker teker anlattım.

Serra onlara yazım yazdıklarımı teker teker anlattım. Ve Serranın yazım yazdıklarımı teker teker anlattım.

Serra onlara yazım yazdıklarımı teker teker anlattım. Ve Serranın yazım yazdıklarımı teker teker anlattım.

Serra onlara yazım yazdıklarımı teker teker anlattım. Ve Serranın yazım yazdıklarımı teker teker anlattım.

Serra onlara yazım yazdıklarımı teker teker anlattım. Ve Serranın yazım yazdıklarımı teker teker anlattım.

Serra onlara yazım yazdıklarımı teker teker anlattım. Ve Serranın yazım yazdıklarımı teker teker anlattım.

"O, ne düşünüyor?"
 "O, nasıl davranıyor?"
 "Buna bakmamak gerek."
 "Furkan burada ailesini onaylar gibi davranmış."
 "Olabilir! Bu da onun hakkı."
 "4-üç kimseye, hiçbirimize söz düşmez."
 "Ama ortaya çıkan gerçek şu ki..."
 "Seni mutlu edebilecek kişi, o değil."
 "Erlüğünüz derken sadece bunu anlatmak istiyorduk an-
 nenle."

"Ayrıca," dedi annem, "daha çok geçtiniz. Okulunla, böyle ağır konuların altına giren, eğlenmelisin. Daha şimdiden, gillerek bana bak." "Eee, gelecek yaz yine İstanbul'a gitmek ister misin?"
 "Evet!"

"Şimdiki heyecana bak," dedi babam anneme.
 "Biz Angela'yla çoktan plan yaptık. Gelecek yaz onunla birlikte gideceğiz."

Babam bir kahkaha attı ki bu kadar olur.
 Nasıl mutlu...

"Eh," dedi annem, "belki ben de gelirim."
 "Sahi mi," diye sarıldım boynuma, "bizimle gelir misin?"
 "Öyle bir anlattım ki... Hem iki yaz üst üste Özgür'le epi rahatlatılmaz. Onun için hep birlikte bir otelde kalırız."
 "Yaşam!"

Babam bir bana bir anneme baktı, "senelerdir söylüyorum sizlere," dedi ve ekledi. "Sakalım yok ki lafım dinlenmiş."

İşte böyle...
 Yarın Angela'yı göreceğim.
 Onunla bel bel konuşacağız.

Anlatacağım öyle çok şey var ki...
 Bu iki ayda, nasıl süslesem...
 Boydum sarıktı.
 Boyduğum gibi...
 Oğlanlaştım gibi...
 Furkan'la ilgili katar almak...
 Depdengelik bir kültürü tanımak...
 Üstelik kendi köklerimle ilgili...
 Tanım, gördüklerim, öğrendiklerim...
 Ve...
 Mustafa Kemal Atatürk...
 Meğer onun halkında ne azmış bilgim.
 Meğer ne büyük bir eksiklikmiş bu benim için.
 Meğer ne büyük bir dolu kitap armağan etti ve, "Sıcağı Özgür Abi bana bir dolu kitap armağan etti ve," dedi.
 Sıcağına oku bunları," dedi.
 Okuyacağım!
 Okuyup, onun dediği gibi anlattıklarının içini doldura-
 cağım.
 Sonra da bunu arkadaşlarıma anlatacağım. İşte bütün bunların toplama kendimi olgunlaştırmış hissetmeye yol açı-
 yor sanırım.
 Evet, evet...
 Gelecek yaz kesin gideceğim Türkiye'ye...
 İstanbul'a...
 Daha gezilecek pek çok yer var, görülecek pek çok şey var.
 Özetle, yaşanacak pek çok güzellik var.

13 Eylül, Pazar

Duyduk duymadık demeyin a dostlar,
kızımız Selin,
Yü-rü-dü!

Evet, evet, ilk adımlarını attı.
Sallana, sallana...
Düştü düşecek...
İlk adım...

Sonra bir adım daha...
Ve kollarımda...

Çığlık atmamak için kendimi zor tutuyordum çünkü Özgür karşıdan gözüyle, kaşıyla, sakın bağırıp, korkutma, işretleri yapıyordu.

Ah, o güzel yüz görülmelik bir şeydi.
Nasıl mutlu...

Nasıl gururlu...

Ve nasıl sevinçli....

Gözler pırıl pırıl; bir babasına, bir bana bakıyor.
Bakin artık ayaktaym ve yürüyorum, dercesine...

Özgür, "Selinciğim, haydi şimdi de babaya gel," diyerek diz çöküyor.

Benim minik kızım, yüzünde kocaman bir gülümseme, babasına dönüyor.

Yine o sarsak adımlarla...
Tombul eller havada....

Bir adım...

İkinci adım...

Özgür, belli etmeden hafifçe geriye kayıyor ve kollarını uzatıyor ona.

"Gel tatlım," diyor.

Ve...

Üçüncü adım...

Bizden alkışlar yükseliyor.

Özgür kızını kucasına alıyor, öpüyor.

"Aferin Selinciğim," diyorum ben, gözyaşlarımı yutkunarak saklamaya çalışıyorum.

Yoğun duygular içindeyim.

Benim minik kızım, bebeğim...

Hayata ilk adımlarını atıyor çünkü...

Nedense hüznüyle karışık bir sevinç bu...

Sevinci anlıyorum da, hüznü niye?

Kızım büyüyor; giderek benden kopmaya başlıyor, gibi bir gizli korku mu acaba?

Ben bu duygularla baş etmeye çabalarken telefon çaldı.

Arayan Aysun'du.

Böylece Selin'in yürümeye başladığı haberini ilk alan o oldu.

Önce bir çığlık attı, sonra, "Keşke orada olsaydım, keşke orada olsaydım," dedi durdu.

Herkesi sordu; ben de bizim buraların haberlerini özetledim ona, sonra, "Haydi canım, Özgür Abi'ne veriyorum

telefonu, sen haberi seni anlı, ben de bu kışık benim
yürümeye devam edeyim çöküş bu iş pek hayata girme
benimseye" dedi.

Özgür, Aysun'la onun onun konuştu. Aysun'un onu anı
tadıkları çoktu anladılar.

E, ne emek vermedik Özgür, Aysun'a.
Hatta, buna sorarsan, buradaki da alması ama verişen.

Zaman zaman sinirimi oynama da, Aysun konuşma

halkına teslim etmek gerek, bir şeyler öğrenceğini diye gö
ultra.

Doğruya doğru

Telefonu kapamıştı Özgür'ün yanında, işini başlatmış
sonlandırması insanların o doğum ifadesi vardı.

"Nelezi anlatıyor senin kız?"

Münip bir gülümsemeyle, "Burdaki ve biden o kula
sevinmiş ki, gelecek yüz arası ve en yatan arkadaşıyla biden
geleceklerinin."

Bir an olduğum yerde dondum kaldım.

Ve Özgür devam etti. "Tabii ki bu kez evde kalacaklar
mış. Annesi iki kez onları rahatsız etmemiş diye çıktı
demiş."

"Tatam bu kadını!"

Özgür gülmeğe başladı, hem de nusi.

"Vah benim sevgili, gelecek yan üç kişi geliyorlarmış de
diğimide gidenin nusi da işi açıldı."

"Ağt olsun Özgür, işi öğreniyorsun benimle..."

Hallü güliwende Özgür.

"Neyse" diye devam etti, "almamın alayla bu işi başla
dık. Arıcım aya, yapmış aya uyuklar edip durdular."

"Bence en önemli" dedi, "Aysun'un yine gelmek v
amam..."

"gidişten, geçekten öyle" dedi ve beyazladı ekledi,
yürümeye devam edeyim çöküş bu iş pek hayata girme
benimseye" dedi.

Özgür, Aysun'la onun onun konuştu. Aysun'un onu anı
tadıkları çoktu anladılar.

E, ne emek vermedik Özgür, Aysun'a.
Hatta, buna sorarsan, buradaki da alması ama verişen.

Zaman zaman sinirimi oynama da, Aysun konuşma
halkına teslim etmek gerek, bir şeyler öğrenceğini diye gö
ultra.

Doğruya doğru

Telefonu kapamıştı Özgür'ün yanında, işini başlatmış
sonlandırması insanların o doğum ifadesi vardı.

"Nelezi anlatıyor senin kız?"

Münip bir gülümsemeyle, "Burdaki ve biden o kula
sevinmiş ki, gelecek yüz arası ve en yatan arkadaşıyla biden
geleceklerinin."

Bir an olduğum yerde dondum kaldım.

Ve Özgür devam etti. "Tabii ki bu kez evde kalacaklar
mış. Annesi iki kez onları rahatsız etmemiş diye çıktı
demiş."

"Tatam bu kadını!"

Özgür gülmeğe başladı, hem de nusi.

"Vah benim sevgili, gelecek yan üç kişi geliyorlarmış de
diğimide gidenin nusi da işi açıldı."

"Ağt olsun Özgür, işi öğreniyorsun benimle..."

Hallü güliwende Özgür.

"Neyse" diye devam etti, "almamın alayla bu işi başla
dık. Arıcım aya, yapmış aya uyuklar edip durdular."

"Bence en önemli" dedi, "Aysun'un yine gelmek v
amam..."

Ev, kızarmış sonbahar rengârenk balonlarla süslenecek.
Hediye paketleri bir köşeye yığılacak.

Derken başta, anneanne, babaanne, dede vece- Ankara'dan benim babaannem gelecek.

Yani, büyük babaanne ve büyük anneanne de bu doğum gününde hazır ve nazır olacak.

Sonra... pastanın tek mumu üflenip söndürülecek. Bu arada dilekler tutulmuş olacak tabii.

Yenilecek, içilecek. Çaylar gelip gidecek. Nuran Anne'nin kekleri, poğaçaları anında tüketilecek.

Sonra... suta hediye paketlerine gelecek. Selin, bizlerin yardımıyla paketleri açacak, bir başta deyin-

le kağıtları yırtacak. Ve -

Hediye gelen oyuncaklarla oynayacağına o kağıt parçalarına dalecek!!!

Sonra, Selin en büyüğümüzün, yani babaannemin kuzayına oturtulacak.

Bizler, onların etrafına dizileceğiz, böylece bu çok önemli ilk yaş günü fotoğrafı çekilecek.

Fotoğraf çekimi, değişik pozlar ve kişilerle birkaç kez tekrarlanacak.

Herkesin güzel bir çerçeve içinde evine koyabileceği bir anı fotoğrafı olacak.

İşte böyle sevgili defterim. Bütün bu yapılacakların hayalini kurmak bile ne tatlı, de-

ğil mi...

Eyvah, kapı çalıyor.

tarayan ve
düzenleyen: OZ.

www.mobildepo.com

Selin'i oyandıraraklar, münasebetsizler!
Her kimse derhal susturmanı gerek!
Haydi, ben kaçtım.